18. ROČNÍK PRVNÍHO ČESKÉHO ČASOPISU ZE SVĚTA ČERPACÍCH STANIC

2018 | 3

PETROL MAGAZÍN

PETROL MAGAZÍN 3/2018

INTERVIEW
Václav Loula

REPORTÁŽ
UNITI Expo

BIG SHOCK! Zero sugar, plná nálož energie bez cukru

NABÍDNĚTE SVÝM ZÁKAZNÍKŮM UNIKÁTNÍ ZÁŽITEK Z MYTÍ.

designová edice Silverlight

WashTec Cz

U Trati 48, 100 00 Praha 10, e-mail: washtec@washtec.cz, web: www.washtec.cz, tel.: 274 021 231

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

třetí letošní číslo Petrol magazínu je z velké části výsledkem našeho květnového cestování. Vyrazili jsme na exkurzi do jedné významné moravské společnosti sídlící u Slušovic, navštívili čerpací stanici u populární architektonické památky v západních Čechách, ale také jsme si zaletěli do Budapešti a pak tři dny strávili ve Stuttgartu na dalším ročníku veletrhu UNITI Expo 2018. Jeho význam rok od roku roste a my jsme se mohli přesvědčit, proč. Nikde jinde v Evropě totiž nenajdete takovou koncentraci produktů a služeb, které se týkají retailu čerpacích stanic a dalších oborů na to napojených. Každý tam chce být viděn a každý to chce vidět. Objemy prodaných pohonných hmot po letech stagnace zase utěšeně rostou a čerpacím stanicím se daří. Je to vidět také u nás, kde největší řetězce v poslední době výrazně investovaly hlavně do interiéru shopů svých čerpaček a současně s tím inovují své prodejní prostory i menší řetězce a privátní pumpy. O jednom malém řetězci se ostatně dočtete i v tomto čísle v pravidelné rubrice Čerpací stanice měsíce.

Ale zpátky k veletrhu UNITI Expo. Domníval jsem se, že hlavním tématem letošního ročníku budou alternativní paliva, ale ukázalo se, že je to spíše shop&convenience, co dnes hýbe světem čerpacích stanic. Těch, které už dávno nejsou jen výdejnou pohonných hmot. Jejich majitelé i provozovatelé již vědí, že lze dělat velké obraty také v restauračním byznysu nebo dokonce v maloobchodu s potravinami. UNITI věnovalo tomuto tématu větší část největší haly 1 a bylo na co se dívat. Většinou se jednalo o komplexní koncepty občerstvení orientované na určité druhy kuchyní (pasta, pizza, hamburger, hotdog, kebab nebo slané a sladké pečivo), které byly většinou zabalené do lákavého kiosku nemluvě o specializovaných kávových koutcích, které byly často spojené se stejně atraktivními regály na prodej sladkého pečiva. UNITI ukázalo, že bistro čerpací stanice nemusí nabízet jen hotdogy nebo ředěné polévky a ohřáté „hotovky". Moderní zařízení umožňují i neprofesionálním kuchařům připravovat na čerpací stanici speciality světové kuchyně v podobě kebabu, pizzy nebo rybích specialit. Na to pak samozřejmě reagují i výrobci zařízení pro čerpání paliva, které doplňují výdejní stojany o multifunkční dotykové displeje, na kterých si kromě stavu čerpání můžete objednat rovnou i občerstvení v shopu. To pak na vás bude rovnou čekat u pokladny. S tím samozřejmě souvisejí i nové platební systémy pomocí mobilních telefonů, různé aplikace na věrnostní programy, předplacené mytí atp.

Je až neuvěřitelné, kolik nejrůznějších firem v Německu se dnes specializuje na to, aby interiér vaší čerpací stanice vypadal co nejútulněji a zákazník se tu cítil co možná nejlépe, což způsobí, že se bude rád vracet. Zároveň ale stále platí, že špičkové komfortní technologie, dokonalá architektura a kulinářský zážitek představují jen část toho, co zákazník očekává od návštěvy čerpací stanice. Ruku v ruce s tím se totiž její výsledná tvář odvíjí od komunikativní, všímavé a příjemné obsluhy. A také o tom se v tomto čísle Petrol magazínu dočtete více.

■ *Jiří Kaloč*

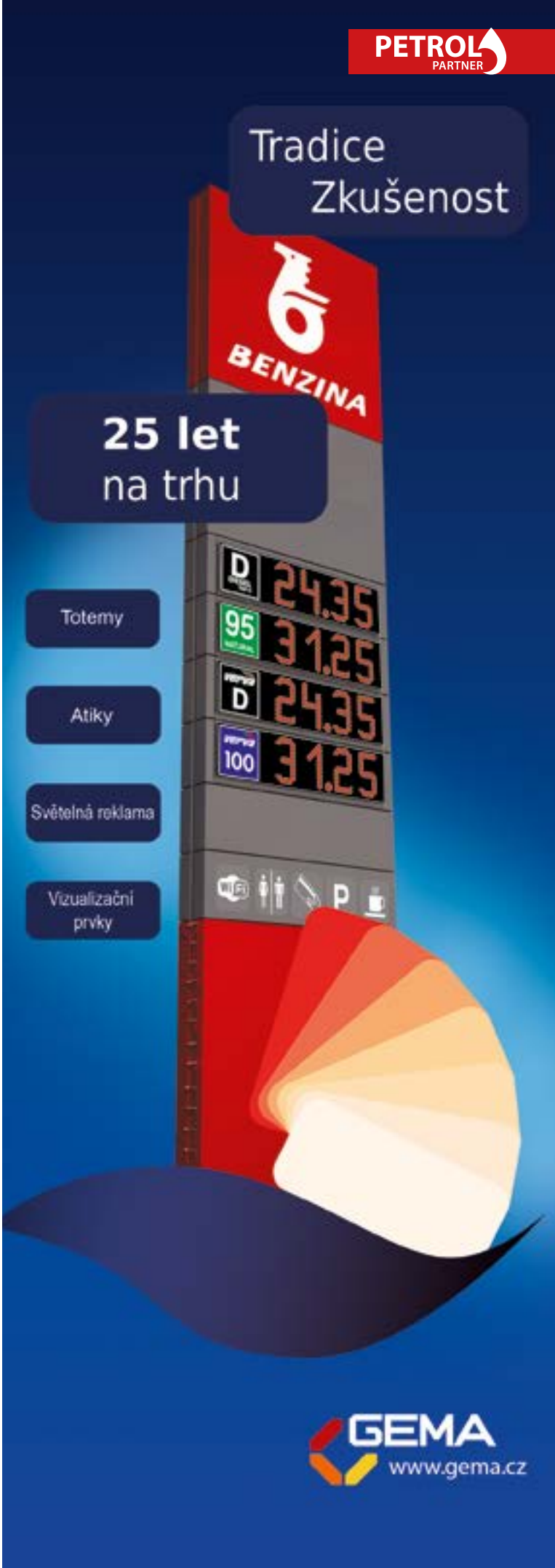

Obsah

Editorial

Aktuality

4 Většina stanic Pap Oil zmizí, bude z nich MOL
MOL loni v Česku snížil čistý zisk, tržby však vzrostly
Unipetrolu klesl čistý zisk meziročně o 89 procent
PKN Orlen investuje do rozvoje petrochemické divize
5 Státní ČEPRO loni zvýšilo zisk před zdaněním i tržby
MERO loni zvýšilo zisk na rekordních 468 mil. korun
Benzina začala budovat síť nabíjecích stanic
Do dvou let by ČR měla mít první plnicí stanici na vodík
6 Unicode na Stancja Paliw ve Varšavě
Rejdaři řeší ekologické dilema, náklady jdou do miliard

Trh, ropa, produkty

8 Těžební limit OPEC padne, jaký bude dopad
22 Aditivovaná paliva Efecta
23 Značení paliv

Interview

10 Václav Loula

Čerpací stanice měsíce

14 EuroOil Loket
20 Vendys Hrdlořezy u Mladé Boleslavi

Rozhovor

37 Hiromichi Tatsuno

Profil

52 DF Partner – rodinný podnik již 28 let

Reportáž

28 Rafinerie Danube Maďarsko
32 UNITI Německo

Téma

48 Nové technologie na čerpacích stanicích
24 Benzina má šedesát let

Retro

48 BrushTec

Alternativa

70 Pro zemní plyn u Bonettu můžete s CCS kartou
71 Krumlovská Rally s elektromobily láká

Shop a gastro

59 Spása prázdninových cestovatelů
64 Energie na cesty

Poradenský servis

56 Agresivita na čerpací stanici
58 Výraz ve tváři napoví
66 GDPR ochrana osobních údajů
68 Potraviny na rakouských pumpách

Tip na výlet

72 Muzeum Tatry v Dobříči u Prahy

Autosalon Petrol

74 Mercedes Benz Maro Polo Horizon

PETROL Partner

Kvalitu paliv ve společnosti ČEPRO prověří každý rok přes 50 tisíc testů. Nejvíce jich proběhne ve 13 vlastních laboratořích firmy, několik tisíc pak spadá pod monitoring nezávislé laboratoře SGS CZ. Desítky kontrol provede také Česká obchodní inspekce.

Garance kvality prodávaných paliv, především benzínu a nafty, je v maloobchodu i velkoobchodu jednou z hlavních konkurenčních výhod Čepra. Výstupní hodnoty jsou sledovány v několika kontrolních programech.

- **Monitoring terminálů - společný projekt s SGS CZ, zaměřující se na obsluhu ve skladech Čepra**
- **Certifikovaná doprava - kontrola jakosti při stáčení z autocisteren na čerpacích stanicích partnerů**
- **Certifikovaný velkoobchod – monitoring kvality v celém řetězci až k výdejní pistoli na partnerské pumpě**
- **Pečeť kvality - kontrola jakosti pohonných hmot prodávaných v síti čerpacích stanic EuroOil**

Právě Certifikovaný velkoobchod je vhodný program pro ty provozovatele čerpacích stanic, kteří chtějí mít dodávky benzínu a nafty pod neustálou kontrolou a prodávat je s garantovanou kvalitou. Nemusí pak ani platit drahé pojištění pro případy, že u nich zákazník natankuje nekvalitní palivo a zničí si motor nebo u nich ČOI nalezne nevyhovující vzorky.
ČEPRO veškeré záruky přebírá na sebe.

Více na https://ceproas.cz/certifikovany-velkoobchod-cepro.

VĚTŠINA STANIC PAP OIL ZMIZÍ, BUDE Z NICH MOL

MOL se rozhodl přeměnit většinu ze 114 čerpacích stanic značky Pap Oil v Česku na zelený MOL. Firma chce do budoucna pohonné hmoty v ČR nabízet až na výjimky pod jednou značkou. Tzv. rebrandding by měl být dokončen do konce roku 2020. S 306 stanicemi je MOL druhou největší tuzemskou sítí čerpacích stanic. „Zhruba před půl rokem jsme dospěli k rozhodnutí, že z hlediska zákazníka je jednodušší a efektivnější mít vše pod jednou značkou. Bude naprosto jasné, jaké služby a jakou kvalitu mohou řidiči očekávat od celé naší sítě," řekl generální ředitel MOL Česká republika Richard Austen. Přeměna pump Pap Oil na MOL by měla stát zhruba půl miliardy korun. Do sítě čerpacích stanic MOL v ČR patří také jedna pumpa Slovnaft v Hořesedlích (okr. Písek). Tu MOL ponechá kvůli zachování ochranné známky na českém trhu. Podobný krok se ostatně plánuje také se značkou Pap Oil.

UNIPETROLU KLESL ČISTÝ ZISK MEZIROČNĚ O 89 PROCENT

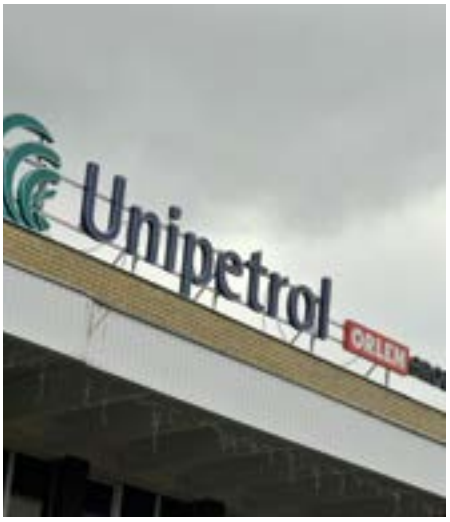

Unipetrol v letošním prvním čtvrtletí vykázal čistý zisk 322 milionů korun, což je o 89 procent méně než ve stejném období předchozího roku. Tržby společnosti klesly meziročně o devět procent na 27,2 miliardy Kč. Hospodářské výsledky Unipetrolu za první kvartál negativně ovlivnila rostoucí cena ropy, nižší marže rafinerské i petrochemické části a zahájení odstávky v kralupské rafinerii. Na meziroční srovnání mělo také vliv zaúčtování jedné miliardy korun v prvním čtvrtletí roku 2017, která byla kompenzací od pojistitelů za ušlý zisk a škody na jednotce fluidního katalytického krakování, uvedl Unipetrol. V maloobchodním segmentu vykázal Unipetrol v prvním čtvrtletí provozní zisk EBITDA LIFO 368 milionů Kč, o 39 procent víc než před rokem. „Důvodem je zvýšený prodej pohonných hmot díky rozšiřující se síti čerpacích stanic Benzina a zvyšování výtoče na čerpacích stanicích převzatých od společnosti OMV," uvedla firma. Postupné převzetí stanic OMV Unipetrol dokončil v letošním v prvním čtvrtletí.

MOL LONI V ČESKU SNÍŽIL ČISTÝ ZISK, TRŽBY VŠAK VZROSTLY

Podle výroční zprávy klesl maďarskému MOLu loni v Česku meziročně čistý zisk o 22,8 procenta na 493,5 milionu korun. Tržby z prodeje zboží, výrobků a služeb naopak vzrostly o 14,9 procenta na 46,2 miliardy korun. Firma upozornila, že loňský pokles čistého zisku souvisí s předloňským navýšením zisku kvůli daňové pohledávce. Provozní zisk firmy jinak stoupl meziročně o 69 procent na 544 milionů korun. Důvodem byl růst marží z prodeje paliv, pozitivní vliv měl také postupný nárůst nově otevíraných prodejen vlastního konceptu Fresh Corner. MOL je nyní nabízí na téměř 100 stanicích, za rok 2017 přibylo přibližně 50 nových míst. V oblasti velkoobchodu patří společnost mezi největší prodejce a distributory motorových paliv a maziv a je největším dovozcem pohonných látek do ČR.

PKN ORLEN INVESTUJE DO ROZVOJE PETROCHEMICKÉ DIVIZE

Největší polská rafinerská společnost PKN Orlen hodlá do roku 2023 investovat do rozvoje petrochemického segmentu 8,3 miliardy zlotých, což je v přepočtu skoro 50 miliard Kč. Investice by měla zvýšit kapacitu produkce petrochemické divize asi o 30 procent. Společnost vytvořila rozvojový program, který zahrnuje tři důležité investiční projekty. Jsou to výstavba komplexu na aromatické směsi, další rozvoj olefinového komplexu a rozšíření kapacity výroby fenolu podpořené rozvojem centra po výzkum a vývoj. Po dokončení plánované investice čeká firma zvýšení hrubého provozního zisku (EBITDA) o 1,5 miliardy zlotých ročně. PKN Orlen provozuje šest rafinerií a největší síť čerpacích stanic v regionu. Čerpačky najdete nejen v Polsku, ale i v České republice (Benzina), Německu a Litvě.

STÁTNÍ ČEPRO LONI ZVÝŠILO ZISK PŘED ZDANĚNÍM I TRŽBY

Čepru loni stoupl zisk před zdaněním o 4,8 procenta na 1,14 miliardy korun. Tržby vzrostly meziročně o 3,3 procenta na 48,18 miliardy korun. Společnost zopakovala střednědobý trend několika posledních let, kdy se zisk pohyboval kolem jedné miliardy korun. „Na celkové výsledky měly v roce 2017 vliv kromě rostoucí spotřeby pohonných hmot především nepřerušovaná výroba rafinerií napojených na produktovodní systém a nadstandardní uplatnění zajišťovacích mechanismů při nákupu a prodeji," řekl předseda představenstva Čepra Jan Duspěva. Jediným akcionářem Čepra je ministerstvo financí. Společnost provozuje v tuzemsku 1135 kilometrů produktovodů. K dispozici má 650 skladovacích nádrží, jejichž kapacita je 1,76 milionu metrů krychlových. Provozuje také síť 199 čerpacích stanic EuroOil. Ta je z hlediska počtu stanic třetí největší sítí čerpacích stanic v Česku za Benzinou, která patří petrochemickému holdingu Unipetrol (404 pump), a skupinou MOL (306 pump).

DO DVOU LET BY ČR MĚLA MÍT PRVNÍ PLNICÍ STANICI NA VODÍK

Podle ÚJV Řež by v roce 2020 měla v Česku stát první komerční stanice na vodík. Jednotka má sloužit k doplňování paliva dopravních prostředků, prozatím těch s nízkou spotřebou. ÚJV Řež dodala, že zahájila projekt vývoje tohoto zařízení a testovací provoz by firma ráda spustila právě v roce 2020. Investici okolo 25 milionů korun finančně podpořila Technologická agentura České republiky (TA ČR). Fungování plnicí stanice má podle firmy prověřit speciálně vyvinutý dopravní prostředek. Jaký to však bude, se rozhodne až koncem letošního roku. Na projektu spolupracuje ÚJV Řež s Fakultou chemické technologie VŠCHT v Praze a společností APT specializovanou na dodávky technologií v oblasti technických plynů. Vodík jako palivo chce nabídnout také Benzina. Chemický průmysl má už dnes přebytky vodíku a jeho využití v dopravě by bylo pro všechny strany přínosné. Přibližně polovina vyrobeného vodíku se používá pro výrobu amoniaku, suroviny pro výrobu hnojiv, druhá polovina slouží pro hydrokrakování vakuových destilátů a hydrorafinaci motorových paliv. Stojan na čerpání vodíku by měl stát na pumpách Benzina na pražském Barrandově a v Litvínově.

MERO LONI ZVÝŠILO ZISK NA REKORDNÍCH 467 MIL. KORUN

Státní provozovatel ropovodů loni meziročně zvýšil čistý zisk o 42,9 procenta na rekordních 467 milionů korun. Tržby proti předloňsku stouply o 16,7 procenta na 1,96 miliardy korun. Množství ropy, které během celého loňského roku firma pro Unipetrol přepravila, bylo podle výrazně nadstandardní. Akciová společnost Mero ČR vznikla v roce 1994 sloučením společností Petrotrans a Mero IKL. Společnost vlastní a spravuje ropovod IKL a českou část ropovodu Družba. Jejím jediným vlastníkem je prostřednictvím ministerstva financí český stát. Společnost uvedla, že za roky 2002 až 2016 vyplatila státu dividendy přesahující v hrubém objemu 4,5 miliardy korun. Kromě správy obou ropovodů provozuje Mero i centrální tankoviště ropy poblíž Nelahozevsi u Kralup nad Vltavou.

BENZINA ZAČALA BUDOVAT SÍŤ NABÍJECÍCH STANIC

Unipetrol rozšiřuje nabídku ve své síti čerpacích stanic Benzina o elektrickou energii. Se skupinou ČEZ se dohodl na zprovoznění desítek rychlodobíjecích stojanů po celé České republice. Postaví je divize Elektromobilita ze skupiny ČEZ, která je provozovatelem nejrozsáhlejší tuzemské sítě veřejných dobíjecích stanic. Infrastruktura vzniká i díky evropskému grantu z programu Connecting Europe Facility (CEF). První dvojice rychlodobíjecích stojanů byla uvedena do zkušebního provozu na čerpací stanici Benzina v Rousínově u Vyškova. Elektromobily lze nyní u Benziny dobíjet již ve třech lokalitách –vedle Rousínova ještě ve Vrchlabí a Vystrkově u Humpolce. Do konce roku ČEZ s Benzinou zprovozní přes deset těchto rychlodobíjecích stojanů.

UNICODE NA STANCJA PALIW VE VARŠAVĚ

Začátkem května se konal již XXV. Mezinárodní veletrh STACJA PALIW ve Varšavě, kde jsme i letos prezentovali technologie UNICODE. Tento odborný petrolejářský veletrh je největší akcí pořádanou Polskou komorou kapalných paliv, která roky přitahuje mnoho prosperujících společností a tisíce návštěvníků. To svědčí mimo jiné o velkém potenciálu polského trhu. Prezentovali jsme zde informační systém EuroShop 3, který se skládá ze 4 vrstev a pokrývá tak veškeré potřeby provozu čerpací stanice. Právě 4. vrstva, nazvaná WEB Office, je naší poslední inovací. Umožňuje vzdálené řízení čerpací stanice prostřednictvím počítače, tabletu nebo telefonu.

Dalšími vystavenými produkty byla kompletní řada tankovacích automatů. Vzhledem k požadavkům polského trhu měl největší ohlas CardManager, naše vlajková loď mezi samostatně stojícími OPT, který akceptuje všechny druhy plateb včetně hotovosti. Portfolio produktů doplnil Forecourt Server, který zajišťuje propojení systému čerpací stanice s veškerými jejími technologiemi. Neočekávaně velký zájem projevili polští zákazníci o připojení mycí linky do pokladního systému čerpací stanice.

Krátce

Mercuria Group, jeden z největších obchodníků na světovém trhu s energiemi a komoditami, se dohodla s čínskou státní společností ChemChina na převzetí podílu ve státní čínské rafinerii. Ta je schopná zpracovat až 530 000 barelů ropy denně. Podle jejích zdrojů ChemChina v rámci dohody zvýší svůj podíl na Mercurii ze současných 12 procent a zůstane jejím menšinovým akcionářem.

Řecká vláda spolu se společností Paneuropean Oil and Industrial Holding se dohodly na prodeji souhrnného podílu nejméně 50,1 procenta v největší domácí rafinerii Hellenic Petroleum. Z podílu 35,5 procenta na společnosti Hellenic se vláda chystá prodat 20 procent, zatímco Paneuropean Oil 30,1 procenta. Současná tržní hodnota Hellenicu je asi 2,4 miliardy eur (téměř 61 miliard Kč) a jedná se o třetí největší podnik svého druhu v Evropě.

Ruský monopolní provozovatel ropovodů Transněft zastavil odběr ropy od sibiřské pobočky Rosněfti. Důvodem je prý její nedostatečná kvalita, která šla dolů poté, co Moskva začala posílat vysoké objemy ropy do Číny. Obchodníci se domnívají, že kvalitnější druhy ropy, které se míchaly s uralskou surovinou, Rusko nyní mísí s ESPO a vyváží do Číny a na asijské trhy.

REJDAŘI ŘEŠÍ EKOLOGICKÉ DILEMA, NÁKLADY JDOU DO MILIARD

Chystané zpřísnění emisních pravidel pro nákladní lodě bude stát miliardy dolarů. Rejdaři nyní řeší, zda nakupovat palivo s čistějším spalováním, nebo investovat do zařízení, které pročistí zplodiny předtím, než opustí loď. Jenže čističky zplodin neboli tzv. skrubery jsou pro firmy obrovskou finanční zátěží. Dodatečné vybavení jedné lodi výfukovým systémem zachycujícím síru totiž přijde i na deset milionů dolarů (cca 206,6 milionu Kč) a škodlivé emise se tím sníží jen o 55 procent. Například společnost Carnival Corp. se sídlem v Miami, která provozuje velké výletní lodě, investovala už 400 milionů dolarů do instalace skruberů v 82 lodích ze své flotily, která čítá celkem 102 plavidel. Naopak společnost Maersk Line chce dát přednost používání čistějšího paliva. Pro některá plavidla ze své flotily 770 lodí ale možná skrubr zvolí. Jen pro zajímavost, obří ropný tanker ročně spotřebuje palivo s nízkým obsahem síry za devět milionů dolarů, ale se skrubrem za 3,7 milionu by to bylo jen sedm milionů plus servisní poplatek 75 000 dolarů. Podle čínských a jihokorejských loděnic, kde se vyrábí většina obřích tankerů, bylo z padesáti těchto plavidel objednaných v loňském roce již 35 vybaveno skrubry. Na celkových emisích oxidu siřičitého vzniklých spalováním mazutu s 3,5procentním obsahem síry se lodě podílejí 13 procenty. To je více než 2000krát víc, než povoluje norma automobilům na dálnicích v USA. Nový limit na obsah síry v palivu bude 0,5 procenta a podle představitelů sektoru tato změna přijde odvětví na zhruba 40 miliard dolarů. Vyšší náklady se samozřejmě přenesou na spotřebitele ve formě vyšších přepravních sazeb. Nové limity emisí síry Mezinárodní námořní organizace (IMO) vstoupí v platnost v lednu roku 2020.

Výdejní stojany Tokheim s vestavěnou kvalitou a spolehlivostí

Quantium 510 od společnosti Tokheim je pozoruhodný výsledek tvrdé práce a podrobné analýzy informací našimi technickými, servisními a instalačními týmy po celém světě. Výdejní stojan Q510 je vyráběn tak, aby se bezpečněji instaloval, déle vydržel, vyžadoval méně údržby a přesněji vydával pohonné hmoty. Nejen, že Q510 těží ze systému Tokheim Quality, ale obsahuje spoustu inovativních, odolných a spolehlivých součástí, které přinášejí skutečné výhody pro vaše podnikání.

"Kvalita a spolehlivost této konstrukce výdejního stojanu je založena na datech z reálného provozu více než 40 000 čerpacích stanic, pro které zajišťujeme přímou podporu prostřednictvím našich místních organizací."

Quantium 510

Tokheim Acis s.r.o.
Nad Vršovskou horou 88/4
101 00, Praha 10

Web: www.tokheimservices.cz | Email: obchod@tokheimservices.cz | Facebook: facebook.com/tokheimacis.cz

TĚŽEBNÍ LIMIT OPEC PADNE. JAKÝ BUDE DOPAD

Cena ropy Brent se v květnu vyšplhala až na 80 dolarů za barel, přičemž před rokem byla cena pod úrovní 50 dolarů za barel. Těžební limit kartelu OPEC, ke kterému se připojily i Rusko a další země jednoznačně funguje. Nicméně globální přebytek ropy je minulostí. Těžební limit už proto není nutný. Teď se tedy diskutuje, jak rychle bude obnovena produkce a v jakém rozsahu.

Bude zase barel stát 100 dolarů?

Pokud by se produkce kartelu OPEC a Ruska zachovala ve druhé polovině roku na současné úrovni, tak by se globální zásoby snižovaly tempem 1 milion barelů denně. Do konce roku by tak mohly poklesnout o 180 milionů pod dlouhodobý průměr, což by indikovalo obrovský nedostatek. To by cenu ropy vyhnalo nad 100 dolarů a destabilizovalo by to světovou ekonomiku. Americká administrativa už dokonce žádala ve druhém čtvrtletí Saudskou Arábii, aby OPEC zvedl těžbu o 1 milión barelů denně.

Destabilizaci globální ekonomiky skrze vysoké ceny ropy si nepřejí ani producenti ropy. S největší pravděpodobností by tedy mohly Saudská Arábie a Rusko začít relativně brzo se zvyšováním své produkce. Rosněft uvedl, že v průběhu několika málo dnů až týdnů dokáže produkci zvýšit o 100 tisíc barelů. Gazprom uvedl, že má volnou kapacitu až půl milionu barelů ropy denně. Saudská Arábie má volnou kapacitu až 1,5 milionu barelů denně, přičemž většinu této produkce by dokázalo království spustit za 90 dní. Několik set tisíc volné produkční kapacity mají i Irák, Kuvajt, SAE či Katar.

Ve hře Venezuela a Írán

Blokovat jednání ohledně ukončování těžebního limitu mohou Venezuela a Irán. Venezuela je v hospodářském útlumu a její produkce bude nadále klesat. Irán je zase postižen obnovením sankcí ze strany USA. Obě země si tedy přejí co nejvyšší cenu, jelikož jiným způsobem tržby z prodeje ropy nedokážou zvýšit.

Do hry ještě vstupují producenti ze Spojených států, kteří také zvyšují svoji těžbu na nové rekordy. Do konce roky by mohly produkci zvýšit o několik set tisíc barelů ropy denně. Při ceně ropy WTI nad 60 dolary za barel se zde oplatí investovat do rozvoje těžby.

Spotřebu táhne ekonomický boom

Co se týče globální poptávky po ropě, tak ta zatím v důsledku vyšších cen neutrpěla. Ekonomický rozmach je tak silný, že domácnosti a firmy ignorují vyšší ceny pohonných hmot a směle zvyšují svoji spotřebu. Spotřeba ropy letos neroste jenom v Asii, ale i v USA, jelikož poptávka po SUV a terénních vozidlech zde vyskočila na rekordně vysokou úroveň. I když se do aut montují mnohem úspornější motory a prosazují se různé alternativní pohony, tak to jednoduše nestačí.

Extrémně nízké ceny ropy a pohonných hmot z let 2016 a 2017 se tak brzo opakovat nebudou. Producenti zjistili, že koordinovaný těžební limit je velmi dobrý strategický tah. V budoucnosti mohou tento nástroj využívat vždy, když cena poklesne dlouhodoběji pod 60 dolarů za barel v případě ropy Brent a pod 50 dolarů v případě ropy WTI.

■ *AUTOR: Boris Tomčiak, ekonom Finlord*
FOTO: archiv

- Schválené přísady pro individuální aditivaci.
- Přísady pro čerpací stanice a přípravu značkových paliv.

PETROL PARTNER

Rozdíl mezi nimi je

SUPER BENZIN ADITIV

- Udržuje motor a palivový systém čistý
- Zlepšuje mazací schopnost benzinu, chrání vstřikování před opotřebením
- Snižuje tření v motoru a tím zvyšuje jeho výkon
- Působí preventivně proti zvyšování požadavku na oktanové číslo
- Chrání palivový systém před korozí
- Snižuje spotřebu paliva o 5 až 7 %
- Je kompatibilní se všemi druhy motorových olejů
- Udržuje stabilní volnoběžné otáčky

Dostání v sítích

ELIT více než autodíly · EuroOil · BENZINA Unipetrol Group · oma.cz · AUTO KELLY vše pro auta · APM AUTOMOTIVE Váš dodavatel autodílů

Čisticí schopnost prokázaná v mezinárodně uznávané zkoušce CEC F-05-93.

Video z testu naleznete zde

Laboratoř: SGS Kolín
Zkušební motor: Mercedes-Benz M102, 2,3 l
Trvání jedné zkoušky: 60 h

Po 60 hodinách na standardní Natural 95 se na sacích ventilech vytvořilo průměrně **380 mg** úsad. Za dalších 60 hodin, kdy motor pracoval na palivo s přídavkem přísady VIF, zbylo na ventilech průměrně jen **15 mg** úsad. Super Benzin Aditiv tak odstranil **96 %** úsad na sacích ventilech. Super Benzin Aditiv výrazně redukuje též karbonové úsady ve spalovacích prostorech. Po testu na standardní benzin bylo z pístů a hlavy válců seškrábáno 7099 mg karbonu, po testu na palivo s přídavkem Super Benzin Aditivu jen 2477 mg.

Úsady ve spalovacích prostorech

- Zvyšují sklony k detonačnímu spalování = pokles výkonu, nárůst spotřeby paliva
- Nasají benzin po studeném startu = zhasínání motoru, škubání při akceleraci
- Zkracují životnost motoru = karbon ve válcích působí jako brusná pasta

Úsady na ventilech

- Snižují průtok vzduchu = nižší výkon motoru
- Nasávají benzin = zhasínání po studeném startu, opakovaný studený start, prodleva při přidání plynu
- Nekontrolovatelně uvolňují benzin = houpání otáček, zvýšená spotřeba paliva

VIF, s. r. o., Volutová 2523, 158 00 Praha 5
Telefon: 235 520 133, e-mail: vif@vif.cz, www.vif.cz

BENZIN MI VONĚL UŽ OD MALIČKA

Říká Václav Loula, jehož téměř celá pracovní kariéra je spojena hlavně se společností Benzina. Pracoval zde 40 let, mj. jako obchodní ředitel nebo manažer pro jakost a vnější vztahy, ale často vystupoval také jako mluvčí této firmy. V médiích, například v České televizi, vystupuje tak často, že si ho dokonce všimli i v anglickém Oxfordu a zařadili jej do Oxfordské encyklopedie 100 nejvýznamnějších osobností České a Slovenské republiky. Nyní, když oficiálně odešel do důchodu, se věnuje především práci v ČAPPO.

Celý Váš profesní život je spojen s firmou Benzina. Jak je možné vydržet celý život v jednom podniku?
Mně chemie paliv učarovala už na základní škole, na střední škole jsem o prázdninách pracoval jako obsluha čerpací stanice nebo na sousedním skladu paliv a maziv ve Strakonicích, odkud pocházím, o víkendech jsem chodil také stáčet cisterny s benzinem. A pracovat s kapalnými palivy bylo v té době možné právě jen v podniku Benzina.

Paliva Vám tedy asi voněla?
Ano. Říkal jsem si také, co je to za úžasnou energii, že pohání automobily, letadla, lodě… A chtěl jsem tu energii blíže poznat. Po střední škole jsem proto zamířil hned na Vysokou školu chemicko-technologickou v Praze, Fakulta technologie paliv a vody, pak jsem skončil na katedře ropy a petrochemie, kde jsem se palivy mohl zabývat do hloubky. Palivy jsem se zabýval i na vojně, protože jsem na letecké základně v Čáslavi měl na starosti letecká paliva. Tam jsem získal respekt vůči kvalitě paliv, protože letecký petrolej musel být naprosto čistý, bez jakéhokoliv smítka a byla vyžadována přísná kontrola parametrů před každým létáním stíhacích bombardérů.

Poté jste hned začal pracovat v Benzině?
Já do Benziny nastoupil už před vojnou a po vojně jsem se tam vrátil. Pracoval jsem od začátku v odboru řízení kvality pohonných hmot.

Takže jste kvalitě pohonných hmot zůstal věrný po celý svůj profesní život…
Ano, prakticky po celých 40 let, co jsem pracoval v Benzině, i když jsem vykonával i funkci obchodního ředitele.

Kvůli této funkci jste vystudoval i druhou školu, Vysokou školu ekonomickou?
Ne, to bylo kvůli tomu, že jsem byl v roce 1982, v době, kdy Sovětský svaz významně snížil dodávky ropy do Československa i do ostatních zemí RVHP, povolán jako expert do Státní plánovací komise, abych pomohl zavést programy na snižování spotřeby pohonných hmot. Ve Státní plánovací komisi jsem pracoval asi 8 let, měl jsem na starosti i zavádění technologií na hluboké zpracování ropy, krakování. Tenkrát se totiž ropa zpracovávala hlavně na topné oleje, pohonných hmot se vyrábělo poměrně málo. Podílel jsem se i na rozhodnutí vlády k budování ropovodu Ingolstadt – Kralupy – Litvínov, k zahájení výroby bezolovnatých benzinů, ale také k rušení netržních systémů v socialistickém hospodářství.

Na Státní plánovací komisi na mně požadovali, abych si doplnil ekonomické vzdělání, proto jsem při zaměstnání dálkově tři roky studoval VŠE, Fakultu národohospodářskou, plánování. Jsem tedy inženýr na druhou. Ekonomické znalosti jsem využil například ve funkci obchodního ředitele Benziny, do níž jsem se vrátil v roce 1992. Obchodním ředitelem i místopředsedou představenstva jsem byl od roku 1993 do roku 2000. Byl jsem i v představenstvech nebo dozorčích radách dalších firem z holdingu Unipetrol – Paramu, Mogulu, Benziny Slovakia.

Jaký nejtěžší problém jste musel ve svém profesním životě řešit?
Nejtěžší pro mě asi bylo, když jsem jako obchodní ředitel Benziny musel odmítat nabídky na koupi levné motorové nafty, která byla ale zcela zjevně pančovaná, nebo když jsem musel chodit na schůzky, kam partneři přišli s ozbrojeným doprovodem. Ta nafta byla třeba o tři koruny levnější než běžné ceny, takže zcela zjevně ti obchodníci neodvedli spotřební daň. Musel jsem to hned zkraje odmítnout, i když ty nabídky byly supervýhodné, ale i společnost Benzina měla náročné plány. Kdybych se byl s nimi zapletl, mohli mě také zabít. To bylo velmi nepříjemné a nebezpečné období, vžil se pro něj název éra obchodů a daňových podvodů s lehkými topnými oleji, doprovázená i vraždami. Navíc mým životním krédem je „V životě je to jako ve hře, není důležité, jak je dlouhý, ale s jakými kartami ji hraješ." Já jsem hrál vždy čestně, nelhat nekrást, to mi i rodiče kladli na srdce.

Nepříjemné bylo i vyšetřování údajné kartelové dohody v Benzině, i když jsme to zvládli.

Vraťme se ještě do historie. V Benzině jste prožil i celý proces její privatizace. Jak ho zpětně hodnotíte?
Na počátku 90. let byla Benzina monopolní gigant, který měl na starosti i skladování pohonných hmot včetně státních rezerv, zabezpečovala ropu pro československé rafinerie, ovládala produktovodní síť i lávky v rafineriích, měla úplný monopol na prodej pohonných hmot. To pochopitelně odporovalo principům tržní ekonomiky, které jsme chtěli zavést, neboť to znemožňovalo jakoukoliv konkurenci. Proto vláda rozhodla o rozdělení Benziny na „zelenou" síť, zbytkový státní podnik, která byla později prodána Čepru, dnes jde o síť EuroOil, a „červenou", která zůstala pod křídly Benziny. Ve státním zbytkovém podniku zůstaly malé pumpy na méně lukrativních místech, ty „lepší" přešly do akciové společnosti Benzina. Té zůstal jen maloobchod, produktovody přešly pod nový státní podnik Čepro.

Pro Benzinu byla nepříjemná i malá privatizace. V rámci ní daly totiž městské privatizační komise do prodeje občas i čerpací stanice Benziny na lukrativních místech v dobré víře, že majiteli se stanou čeští občané. Ti sice čerpací stanice získali v dražbě, ale často je obratem prodali zahraničnímu řetězci. Tak Benzina přišla o některá velmi lukrativní čerpadla.

Pak se Benzina musela pustit především do ekologické rekonstrukce čerpacích stanic. To obnášelo nové dvouplášťové nádrže, nové víceproduktové stojany, potrubní systémy, mycí linky a částečně i modernizace shopů. To stálo nemálo peněz. V ten moment nastoupila zahraniční konkurence, která začala stavět nové stanice na nezastavěných pozemcích, na lukrativních místech v porovnání s Benzinou. Nemusela také řešit žádné ekologické problémy a měla levnější zdroje peněz pro investice.

Na přelomu tisíciletí klesl tržní podíl Benziny pod deset procent. Čím to bylo způsobeno?
Jednak to bylo dáno ne zcela ideální cenovou politikou Benziny, která patřila k nejdražším na trhu a zahraniční kon- ➲

➲ kurence s novými stanicemi poskytovala v té době lepší služby – měla velké moderní shopy, studené i teplé občerstvení, to na většině čerpadel Benziny v té době ještě nebylo. Výrazná modernizace začala až po privatizaci celého Unipetrolu, prodeji do rukou PKN Orlen. Vznikla prémiová síť Benzina Plus, začal masivní rebranding čerpadel, modernizace shopů, výstavba gastro zařízení, zavedla se prémiová paliva. Moderní rozvoj sítě jak z pohledu paliv, tak služeb, to je trvalý proces. Dnes proto už i Benzina obstojí i v té nejostřejší konkurenci.

O modernizaci sítě Benzina z pohledu moderních trendů v obchodu, službách i palivech včetně alternativ tedy rozhodl až PKN Orlen?

Ano. Do té doby, než bylo rozhodnuto o způsobu privatizace, se do Benziny v letech 2001–2005 moc strategických investic nerealizovalo, čekalo se, kdo Benzinu, která byla a je součástí Unipetrolu, koupí. Nejdříve Unipetrol získal v roce 2001 v tendru Andrej Babiš, ale ten nakonec nezaplatil a od koupě odstoupil, Unipetrol se mu zdál příliš drahý. Jeho rozhodnutí možná ovlivnily i povodně v roce 2002 a odstraňování jejich následků, také řada odborníků odešla k zahraničním firmám, určitě si před svým odmítnutím nechal udělat řadu rozkladů o síle konkurenčních rafinerií a nutnosti budoucích investic. Možná tušil, jak složité období pro petrolejářský průmysl nastane v 21. století.

Proto se pak Unipetrol prodával podruhé a majitelem se stal až v roce 2005 polský PKN Orlen.

Co se všechno muselo provést, aby podíl Benziny opět stoupl?

Byla to složitá cesta od rozdělení Benziny přes sjednocení značek čerpacích stanic patřících rafineriím, a to K Petrol, Torol, Paramo Trysk, kde došlo k rebrendingu, pod značku Benzina. Samozřejmě se postavily i nové stanice. V posledním období Benzina také rozšířila svou síť akvizicí 68 čerpadel od společnosti OMV. Benzina má dnes přes 400 čerpadel, největším konkurentem je firma MOL. Ta koupila sítě Lukoil, PapOil, Agip. Má jen o 100 čerpadel méně než Benzina.

Díky rebrandingu, kvalitním pohonným hmotám i prémiovým palivům, vysokému standardu služeb, novým formám občerstvení a samozřejmě konkurenceschopným cenám má dnes Benzina podíl na trhu přes 20 procent. MOL má asi 15 procent, třetí je Shell, následovaný EuroOilem.

Proč tolik řetězců z ČR odešlo?

Nenaplnily se jejich strategické cíle dosáhnout významnějších podílů na trhu. Můžeme se také domnívat, že firmy nebyly spokojeny s celkovým tržním prostředím, v minulosti zde docházelo k rozsáhlým podvodům s pančováním pohonných hmot, s podvody s topnými oleji, s daňovými úniky, byla zde řada neveřejných i poloveřejných čerpacích stanic, které nakupovaly z neprověřených zdrojů, a nikdo navíc neveřejné stanice nekontroloval. Ze zahraničních firem tak zůstal jen řetězec Shell, část OMV, výrazně posílil MOL. Dále je zde EuroOil, Ono, KM Prona, RobinOil a samozřejmě řetězce ČS u supermarketů. A to je z těch větších řetězců téměř vše. Když uvedu z pohledu celkové silniční sítě, že každých 8 km je nějaká stanice nebo každých 13 km je veřejná stanice, tak je to hodně nestandardní prostředí ve srovnání s jinými zeměmi v rámci EU.

Jaký nejbližší úkol mají nyní petrolejáři před sebou?

Splnění emisních limitů v dopravě do roku 2020, to bude velmi těžký oříšek.

Dosáhnout snížení emisí CO_2 o 6 % s pokutou 10 korun za každý neuspořený kilogram CO_2 je velmi náročné. Vozů na alternativní pohony, jako je CNG či elektřina, přibývá velmi pomalu, jen o desetiny procent ročně, protože vozy na alternativní pohon, jako jsou elektromobily či hybridy, vodíková auta, jsou zatím příliš drahé a v ČR zatím není zatím ani veřejná čerpací stanice. Slibný nárůst je u vozidel na CNG a v nástupu hybridních pohonů.

Vyšší podíly biosložek výrobci automobilů nechtějí, tam končíme na 10 % u biolihu v benzinech, na 7 % MEŘO v motorové naftě. V biopalivech z olejnatých, škrobnatých nebo cukernatých plodin se bude pokračovat i po roce 2020. Bude sílit tlak na právě nízkoemisní bioložky. A čistá biopaliva nebo vysokoprocentní bioapaliva jsou kvůli zvýšení sazby spotřební daně zcela neprodejná. Vyspělá biopaliva tuzemského původu zatím nejsou k dispozici, jsou ve stadiu výzkumu a vývoje, případně provozních zkoušek. Tato ekologická cesta bude velmi drahá a zdrojově minimálně velmi náročná, ale bude to nutný program pro rafinerie a naplnění cílů.

I když se nechystáme psát nekrology naftě, benzinu ani leteckému petroleji, bude nutné postupně rozšiřovat nabídku alternativních pohonů, rozšiřovat nabídku o nové služby a nové formy občerstvení odpovídající trendům a změnám v chování spotřebitelů v 21. století.

Ing. Václav Loula (nar. 1949)

Pochází ze Strakonic, kde vystudoval gymnázium.

Poté vystudoval Vysokou školu chemicko-technologickou v Praze a Vysokou školu ekonomickou v Praze.

1972–1978 technik ve Vývojovém středisku paliv a maziv, n. p. Benzina

1979–1981 vedoucí odboru řízení a kontroly jakosti Chemopetrol - k. p. Benzina

1982–1992 specialista pro národohospodářské koncepce v oblasti ropy a petrochemie Státní plánovací komise / Federálního ministerstvo hospodářství

1992–1993 vedoucí odboru marketingu a tiskový mluvčí státního podniku Benzina

1993 po transformaci na Benzina, a. s. až do roku 2000 obchodní ředitel, místopředseda představenstva a v dalším období několik manažerských funkci

od roku 2005 do roku 2015 ředitel jakosti společnosti Benzina

2017–dosud tiskový mluvčí České asociace petrolejářského průmyslu a obchodu (ČAPPO) a vedoucí stálé pracovní komise pro paliva, ředitel orgánu pro certifikaci ropných výrobků

Jak je emisní limity v dopravě tedy možné splnit?

Do roku 2019 je nutné snížit emise CO_2 o 3,5 %, tady zásadní problém neočekávám, ale se šesti procenty problém máme. Budeme muset asi začít dovážet suroviny pro výrobu biopaliv vyšších generací z ciziny, protože ta se dají do limitu emisí započítávat dvojnásobně. Možná se začne zase vyrábět a prodávat benzin E10 nebo se zvolí technologie z ETBE. Zatím ale čistá ani vysokoprocentní biopaliva kvůli zavedení vyšší spotřební daně nikdo nechce, stát by je musel začít zase daňově zvýhodňovat, ale Brusel už biopaliva 1. generace daňově zvýhodňovat nechce, neudělí notifikaci. Ani vozový park na čistá biopaliva není připraven, možná by se mohla používat v některých nákladních automobilech. Do hry negativně vstupuje i starý vozový park.

Nikdo nebude chtít platit pokuty za vyšší emise. Stát bude muset snížit spotřební daně na biopaliva 1. generace, samozřejmě pomůže započítávání alternativních paliv pro automobily na LPG, CNG a elektro. To budou zatím desetiny procent. V každém případě bude velký tlak na nízkoemisní biosložky a poroste i podíl obnovitelných zdrojů.

Jaká bude podle Vašeho názoru skladba vozového parku v roce 2030?

Myslím, že zhruba 25 % aut bude mít alternativní pohon – CNG, LNG, LPG, elektřina, vodík, zbytek bude stále tankovat klasické pohonné hmoty. V dalších letech budou pak ceny automobilů na alternativní pohony dále klesat a jejich podíl dále stoupat. I pak ale bude podle mě 50 % paliv stále pocházet z ropy. Kamionová doprava, vojenský park, integrovaný záchranný systém budou těžko využívat alternativní paliva. Motorová nafta se proto udrží i po roce 2030, ale ne u celého širokého spektra osobních automobilů, i když ani tam bych ji zcela nezatracoval, pokud budou splňovat přísné emisní normy Euro 6 či další vyšší standardy, tak takové diesely budou z ekologického hlediska v pořádku. Předpokládám, že se zpřísní kontroly i na povinně zabudované filtry pevných částic. Stejně tak budou muset mít filtry pevných částic i osobní automobily na benzin. Při výčtu skladby budoucích pohonů je nutné připomenout zdanění kapalných automobilových paliv, které je důležitou příjmovou kapitolou státního rozpočtu. Víc než 100 miliard korun příjmu z daní do státního rozpočtu je ve velkém protikladu s daňově podporovanými alternativami. Účet za ekologii bude velmi vysoký.

Palivem budoucnosti je ale pro mě hlavně vodík, respektive palivové články. Česká republika bude i tento směr s určitým zpožděním kopírovat. Musí se dořešit výroba vodíku.

Kterého ocenění nebo výsledku své práce si nejvíc vážíte?

Že mě zahrnuli do Oxfordské encyklopedie 100 nejvýznamnějších osobností České republiky. Jsou tam dva sloupce o mé profesní kariéře, o mé rodině a mé CV (viz příloha). Ta encyklopedie se aktualizuje jednou za pět let. Radost mi stále dělá, když mohu zákazníkovi poradit či vysvětlit případný problém s palivem. Hodně mi telefonují novináři a ani zde nemám žádný problém a rozhovor poskytnu nebo na zadané otázky odpovím.

Mám také radost z velmi dobré kvality prodávaných pohonných hmot na trhu čerpacích stanic, a zejména ze sortimentu aditivovaných a prémiových druhů. Nechci být neskromný, ale myslím, že jsem k tomu poměrně dost přispěl. Také je to ale zásluha velkých hráčů na trhu.

Co Vás stále drží v oboru i poté, co byste si už mohl zaslouženě užívat důchodu?

Ropa není zatím nahraditelná, je stále strategickou surovinou, a proto považuji paliva i petrochemii za elitní a stále perspektivní obor, v němž pracuje skupina lidí, kteří jsou čestní, pracovití a profesionálové a je pro mě čest s nimi spolupracovat. S takovými lidmi se člověku nechce loučit. Budu pracovat, dokud mi bude sloužit zdraví a dokud budu moci být tomuto oboru nějak prospěšný.

■ *AUTOR: Alena Adámková*
FOTO: archiv a Jiří Kaloč

PŘÍLIŠ RUŠNÉ PODHRADÍ

Západočeský hrad Loket patří mezi naše nejvýznamnější kulturní památky. Během sezony je proto malé západočeské městečko v obležení turistů, kteří při návštěvě středověkého hradu nutně musí projet nebo projít kolem malé čerpací stanice EuroOil, která stojí mezi parkovištěm a hradem.

Cestou na hrad

Čerpací stanice stála v Lokti již za minulého režimu a patřila samozřejmě Benzině. V rámci restrukturalizace pak spadla pod státní podnik ČEPRO, který začátkem nového tisíciletí začal budovat síť EuroOil. Dnes ČEPRO obhospodařuje celkem 199 čerpacích stanic, což jej řadí v ČR na třetí místo. Pumpa v Lokti patří mezi menší. V roce 2003 byla kompletně zrekonstruována, před šesti lety ještě došlo k renovaci interiéru shopu. Ten i po šesti letech vypadá stále čistě a úhledně, což je samozřejmě také zásluha vzorné péče nájemce.

Místní rodák Jan Marek patří mezi známé osobnosti městečka. Může za to nejen jeho živnost, ale také vstřícná komunikativní povaha. Právě kvůli tomu ostatně začal pracovat na čerpací stanici. To bylo v roce 2000 a od chvíle, kdy se čerpačka stala součástí řetězce EuroOil (2001), ji má v nájmu. Na základě toho pak zaměstnává ještě tři ženy jako obsluhu.

I když samotné městečko Loket má asi 3000 obyvatel, díky hradu a amfiteátru se v sezoně jejich počet několikanásobně zvýší. My jsme zde byli v květnu a na náměstí již nebylo možné najít volné parkovací místo, stejně jako volný stůl v některé z místních restaurací. Podobný cvrkot jsme zaznamenali také na čerpací stanici, která je v Lokti jediná. Když chvíli sedíte na dřevěné lavici vedle shopu a pozorujete okolí, jen málokdy se stane, že by zde nebyl alespoň jeden automobil mezi stojany, popřípadě nějaký zákazník uvnitř.

Veřejné záchodky, pivnice i kavárna

Od parkoviště navíc proudí kontinuálně davy turistů a většina z nich se zde zastaví hlavně kvůli jedinému sociálnímu zařízení v širokém okolí. Záchod je s ohledem na velikost zázemí pouze jeden, klíč vydává obsluha a je zdarma. „V sezoně se zde dveře netrhnou, takže děvčata tam musí uklízet i několikrát denně," říká Jan Marek a dodává, že nikdy nepřemýšlel o tom, že by za použití WC vybíral poplatek.

Ještě větší nájezd Jan Marek očekává, když se v místním amfiteátru koná koncert. Pokud je rockový, musí udělat zvláštní objednávku na nápoje, bagety a jiné dobroty. Místní park okolo pumpy totiž obsadí mladí fanoušci rockové muziky, kteří pak chodí na pumpu pravidelně pro občerstvení. I když je otevřeno od šesti do deseti hodin, často se při takových příležitostech otevírací doba prodlužuje až do půlnoci.

Ráno a pak samozřejmě i celou zimu je zde naopak relativní klid. To čerpačku pro změnu vyhledávají místní, kteří si zde dávají schůzky, aby nad šálkem kvalitní kávy Dallmayr projednali vše potřebné. K dispozici mají buď malý bar shopu, nebo dřevěnou lavici venkovního posezení. A k dobré kávě si mohou dopřát čerstvé pečivo. „Zpočátku tady na to lidi nebyli zvyklí a my skoro všechno vyhazovali, ale nyní to nestačíme nakupovat," pochvaluje si Jan Marek.

Jeden stojan se třemi položkami

Čerpačka má dvě tankovací stání u oboustranného stojanu se základní nabídkou pohonných hmot. Natankovat si tu můžete standardní motorovou naftu Optimal Diesel bez biosložky a dva benziny: levnější Natural 95 a aditivovaný prémiový Optimal 95. Pohonnými hmotami zásobuje čerpací stanici samozřejmě ČEPRO svými cisternami ze svých skladů. Tak má firma dohled nad kvalitou pohonných hmot v celém distribučním řetězci. Centrála pak samozřejmě stanovuje i cenovou politiku.

Kromě pohonných hmot mohou návštěvníci čerpací stanice využít také kompresor pro dohuštění pneumatik nebo vysavač. Mycí linka nebo alespoň samoobslužný mycí box zde není.

Shop na míru

V interiéru čerpačky je sice těsno, ale všechno, co očekáváte od sortimentu shopu čerpací stanice, zde najdete, ➲

➲ počínaje cukrovinkami přes chlazené nápoje a slané pečivo až po „nonfoodové“ zboží, kam patří drogerie, hračky a potřeby pro motoristy. Zboží Jan Marek nakupuje přes velkoobchody JIP a Peal. Ty pumpu zavážejí dvakrát i třikrát týdně podle potřeby, protože prostory pro skladování zásob zde chybí. „Každý má něco levnější a něco dražší, ale ve výsledku to většinou vyjde nastejno,“ dodává Jan Marek.

Jak už bylo řečeno, nabídka občerstvení se skládá hlavně ze sladkého a slaného pečiva, nechybějí samozřejmě bagety a rozpékaná pizza. Vnitřní prostor pumpy je uzpůsobený tak, aby si lidé mohli jídlo vychutnat na baru, kam si také místní většinou zajedou pohovořit s nájemcem, a pak na výše zmíněné venkovní lavici. „Turisté většinou využijí sociální zařízení a pak si nic nekoupí, ale možná by tady mohla fungovat točená zmrzlina,“ prozrazuje Jan Marek své plány.

Když jsme se s Janem Markem loučili, zrovna na parkoviště dorazil německý autobus s turisty. Jan Marek si přeje, aby tento někdy až bláznivý koloběh pokračoval dál. Pumpa v Lokti těží ze své strategické polohy a vlastně nabízí pohodlí každému, kdo kolem ní jede, ať už má důvod jakýkoliv. ,,Chci, aby se k nám lidé vraceli,“ potvrzuje už jen svůj přístup Jan Marek, kterému tak žádný host není cizí.

■ *AUTOR: Jiří Kaloč*
FOTO: autor

PETROL PARTNER

ADAST engineering

realizujeme vaše myšlenky

Nabíjecí stanice AC pro osobní vozy, kola a motocykly s možností přímé platby nebo platby přes pokladnu Čerpací stanici

Adast Engineering s.r.o., Adamov 496, 679 04 Adamov, Česká Republika
Tel: +420 516 519 241, Mobil: +420 737 217 715, Fax: +420 516 519 102
E-mail: info@adastengineering.cz, www.adastengineering.cz

ŽLUTÁ OÁZA S BEZDĚZEM V POZADÍ

U silnice číslo 38 vedoucí z Mladé Boleslavi na Bezděz, Doksy a Českou Lípu stojí od roku 2013 ve směru na Boleslav moderní čerpací stanice. Patří do sítě společnosti Vendys&V a její návštěva vás mile překvapí. Kromě paliva zde totiž najdete i útulné zázemí s nečekaně bohatou nabídkou studených i teplých jídel, nově si dokonce můžete dát i točenou zmrzlinu.

Od velkoobchodu k síti maloobchodů

Společnost Vendys&V Václava Tesárka působí na českém trhu již 24 let. Původně ji živil pouze velkoobchod a distribuce ropných produktů, ale postupně, jak se rozšiřoval počet zákazníků a zvětšoval se počet kontaktů, se její aktivity rozrostly o obchod s realitami. Odtud již nebylo daleko k vlastní hotelové síti (Morris) nebo síti čerpacích stanic. Firma pana Tesárka je krásným příkladem tzv. synergií. Pumpy díky vlastní distribuci pohonných hmot nemusí shánět dodavatele, v hotelech se pak vaří pro čerpací stanice jídlo pro bistra. Zatím je v síti VendysPetrol šest čerpaček, ale majitel by v budoucnosti jejich počet rád „zaokrouhlil" na deset. Firma sídlí v České Lípě, a tak podniká hlavně v severních Čechách. Jedinou výjimkou je právě čerpačka u středočeských Hrdlořez, která byla navíc jako jediná postavena tzv. na zelené louce, zatímco ostatní čerpací stanice byly jen „rebrandovány" a rekonstruovány. To samozřejmě zvýšilo náklady na její postavení, na druhou stranu si ji majitel mohl nechat vyprojektovat přesně podle svých představ.

Čerpací stanice stojí uprostřed polí a je vidět už z dálky. Atraktivní místo na frekventované silnici, minimální konkurenci v okolí a hlavně solidní nabídku služeb trochu potápí skutečnost, že se majiteli nepodařilo přesvědčit příslušné úřady o tom, aby k ní bylo možné odbočit i z protisměru, a tak zde mohou zastavit pouze motoristé, kteří míří na Mladou Boleslav. Je to škoda, protože se jedná o rovný a přehledný úsek. A spíše se na čerpací stanici zastaví motorista, který vyráží někam na cesty než ten, který se vrací.

Na pumpě nás uvítal Václav Tesárek mladší, který po vystudování hotelové školy začal pracovat pro síť hotelů Morris. O pár let později se nakonec přesunul na čerpací stanice Vendys&V. Sice stráví velkou část pracovní doby za volantem, ale starost o čtyři pumpy jeho pracovní ambice z velké části naplňuje.

Stojany Wayne a nafta bez biosložky

Už samotný příjezd naznačí, že pumpa Vendys&V není tak úplně obyčejná. Nešetřilo se ani na technologiích, a tak na refýži stojí čtyři oboustranné výdejní stojany značky Wayne. V nabídce je kromě běžného Naturalu 95 bez přidaných aditiv ještě motorová nafta bez biosložky, na kterou láká hned několik nápisů na stojanech i v shopu, takže je nemůžete přehlédnout. Firma má totiž v nabídce i biopaliva, ale jejich prodej se v podstatě zastavil, a tak ani zde už nejsou k dostání. Naopak mají řidiči nákladních vozů a kamionů k dispozici stojan na kapalinu AdBlue. Stranou pak stojí stojan na tankování LPG.

Provozní doba pumpy je od 5 do 22 hodin a samozřejmě sedm dní v týdnu. Od roku 2016 zde můžete doplnit pohonné hmoty i v noci. Tankautomat od firmy Unicode stojí u shopu i s podrobným návodem. „K tomu měli naši zákazníci zpočátku velkou nedůvěru, a tak jsme tam museli dát návod na jeho použití. Nyní už se situace změnila a tankautomat je plně využíván," vysvětluje Václav Tesárek. Tankautomat kromě hotovosti akceptuje nejen běžné platební (Visa, Mastercard), i některé tankovací (CCS, DKV) karty, ale lze v něm použít i karty, které vydává společnost Vendys&V svým smluvním zákazníkům. Co se tak úplně nepovedlo, je umístění kompresoru na dohuštění pneumatik, který stojí přímo v cestě kamionu vyjíždějícímu od stojanu. Ten pak může ohrozit motoristu, který si zrovna dohušťuje pneumatiky.

Tankovací místa jsou zastřešená, mezi stojany a shopem však stříška chybí. Parkovacích míst je okolo refýže a shopu asi deset, za shopem, kde je úhledné venkovní posezení a dětské hřiště s klouzačkou, mohou zastavit i dva kamiony. Zahrádka s ratanovými stolky a křesílky vypadá pěkně, ale v době naší návštěvy byla úplně prázdná. V letním horkém dni se zde ➲

➲ totiž není kde schovat, slunečníky chybějí. V plánech majitele je nákladná designová plachta, zatím je však lepší se před ostrým sluncem schovat v útulném koutku shopu, který čítá tři vyšší barové stolky s polstrovanými židlemi a dva klasické stoly s židlemi a polstrovanou lavicí.

Hotelová strava

Prostorný a vzdušný interiér je přístupný dveřmi na fotobuňku jak ze strany výdejních stojanů, tak ze strany venkovního posezení. Ve dvou našikmo postavených stojanech je standardní sortiment přehledně i úhledně uspořádán. Proti kasám je na protější stěně velkorysý „chlaďák“, který může obsluha doplňovat z druhé strany. Zde jsou i chlazené sklady pro zboží, které se nevešlo do regálů.

Zákazníci mají k dispozici dvě pokladny. Jedna slouží na placení tankování, druhá spíše pro výdej a placení jídla. Vedle ní pak nově přibyl automat na točenou zmrzlinu. Na první pohled se jeho umístění zdá být komfortní jak pro zákazníky, tak pro obsluhu, nicméně při naší návštěvě jsme zjistili, že automat je poměrně hlučný. Docela nás rušil při rozhovoru s Václavem Tesárkem. Vedle dveří na zahrádku pak stojí samoobslužný kávový koutek Jacobs, který prý brzy dostane nový přístroj na zrnkovou i instantní kávu s moderním dotykovým displejem. Pokud chcete kávu z porcelánového šálku, udělá vám ji obsluha v profesionálním pákovém kávovaru. Od konce loňského roku si pak zákazníci mohou vsadit Sazku.

Velkou devizou této pumpy je bistro. Zachlazené hotové jídlo sem totiž dodává ze svých hotelů v České Lípě a Novém Boru, kde je vaří zkušení profesionální kuchaři. Denně jsou k dispozici 2 druhy polévek a jedno hotovkové jídlo, anebo naopak. K tomu obsluha připravuje podle přesně stanovené receptury čerstvé plněné bagety nebo rozpékané pečivo. Navíc mají poměrně příznivě nastavené ceny. Polévka například stojí 29 korun, sekaná v housce jen o 10 korun více a základní espresso 39 korun.

Přístup k toaletám, které byly v době naší návštěvy čisté a voňavé, je decentně zastíněn stěnou za stolky posezení. Když si chcete jen umýt ruce, není třeba na toalety chodit, k dispozici je umývadlo s tekoucí vodou přímo v shopu.

Služební automobil pro obsluhu

Václav Tesárek mladší zde má dobře sehraný tým čtyř pracovnic, které se střídají na dvanáctihodinových směnách. V létě se pak angažují i brigádníci. Jelikož pumpa stojí uprostřed polí, poskytl zaměstnavatel obsluze, která bydlí nejdál, služební automobily. „Sehnat tady lidi je samozřejmě problém. Máme inzeráty na pracovních úřadech, ale nelze brát každého. Chceme, aby naši zaměstnanci měli určité znalosti i vystupování. Nové lidi se proto snažíme zaučovat na našich hotelích. V Jablonci a České Lípě to docela jde, v Mladé Boleslavi je to složitější. Tam představuje velkou konkurencí Škodovka především kvůli vysokým platům,“ říká Václav Tesárek. Cílem je samozřejmě profesionální, vstřícná a ochotná obsluha, která v příjemném prostředí dokáže navodit a udržovat stejně příjemnou atmosféru.

Čerpací stanice Vendys&V v Hrdlořezích rozhodně patří mezi to lepší, na co může motorista na českých silnicích a dálnicích narazit. K velkým přednostem této pumpy patří především velmi příjemné prostředí, které doslova láká k návštěvě, důvěru vyvolává i čistá refýž. Uvnitř shopu pak lze stejně příjemně doplnit živiny i tekutiny. Nabídka jídel je v kontextu českého trhu čerpacích stanic nadprůměrná a dobrý oběd vás tady rozhodně nezruinuje.

■ *TEXT: Jiří Kaloč*
FOTO: autor

Česká prémiová kvalita

PETROL PARTNER

autokosmetika - motorové oleje - provozní kapaliny

carlson

Pink lady

CZECH Superbrands AWARD 2015 2016 2017 2018

České provozní kapaliny

Výrobce: FILSON s.r.o., Slévačská 902, Praha 9, IČ: 47549947, **Výrobní závod:** Palhanecká 302/14, CZ-747 07 Opava - Jaktař, tel.: +420 - 553 760 330, www.carlson-oil.cz

ČISTÍ MOTOR A PRODLUŽUJÍ ŽIVOSTNOST

Kvalita automobilových paliv má vliv na výkon, spolehlivost a životnost spalovacích motorů a ovlivňuje i dopad provozu vozidel na životní prostředí. Paliva se vyrábějí a spotřebovávají ve velkých objemech a důraz na kvalitu je určujícím faktorem úspěchu jejich prodeje.

Vztah mezi čerpací stanicí a zákazníkem je založen převážně na důvěře, neboť zákazníci si z podstaty věci „zboží" nemohou předem prohlédnout. Je v zájmu majitele sítě čerpacích stanic udržovat kvalitu svých paliv co možná nejlepší. Státní kontroly, spotřebitelské testy a další odborné chemické analýzy by měly následně jen kontrolovat a prověřovat, zda pohonné hmoty splňují příslušné normy.

Kvalita paliv? Česko je na špici

V posledních patnácti letech se kvalita pohonných hmot na domácím trhu zásadně zlepšila. Zatímco ještě v roce 2003 nesplňovalo normami předepsané parametry až kolem 12 % ze všech odebraných a otestovaných vzorků na českém trhu, v posledních letech riziko poškození motoru nekvalitními palivy patří u nás k nejmenším v Evropě. Evropský průměr je 2,7 % nekvalitních vzorků ze všech kontrolovaných. V České republice se nesplnění kvality u veřejných čerpacích stanic pohybuje hluboko pod jedním procentem a v drtivé většině případů se jedná pouze o drobné odchylky od normy, které nemají žádný vliv na chod motoru, nebo které by mohly motor dokonce poškodit. U poloveřejných a neveřejných čerpacích stanic nejsou přesná data k dispozici. Pokud tedy zákazník tankuje u veřejných čerpacích stanic, nebo ještě lépe u firem, které jsou členy ČAPPO, získává tak jistotu, že tankuje palivo, které splňuje předepsané normy.

Automobilový benzín a motorová nafta musí odpovídat evropským normám ČSN EN 228 respektive ČSN EN 590, které stanovují až dvacet tři parametrů, které musí paliva splňovat. Jedná se například o oktanové a cetanové číslo, maximální obsah biosložky v palivu, požárně-bezpečnostní parametr bod vzplanutí, oxidační stabilita, antikorozní vlastnosti nebo obsah vody. U nafty je v zimním období ještě klíčová filtrovatelnost, jeden z důležitých parametrů určujících nízkoteplotní vlastnosti pohonné hmoty.

Benzina prosazuje moderní trendy

V Benzině, již od jejího vzniku před šedesáti lety, jsme vždy sledovali trendy ve vývoji. Ve vlastních, či později v laboratořích smluvních partnerů, vyvíjíme a testujeme paliva tak, aby odpovídala současným trendům, nárokům moderních motorů a potřebám zákazníků. Dnešní motory vyžadují vysokou kvalitu pohonných hmot, proto věnujeme maximální pozornost povýrobní aditivaci. Poměr a složení jednotlivých přísad, většinou se jedná o detergenty, antioxidanty, antikorozní či protipěnivostní přísady, vyvíjíme během důkladného testování v laboratořích. Testy potvrzující čistící vlastnosti všech námi dodávaných paliv provádíme na skutečných motorech. Všechna paliva od Benziny jsou nadstandardně aditivovaná a přináší motoristům řadu benefitů.

Základní paliva EFECTA dostala v loňském roce zcela novou podobu a složení aditiv jsme zaměřili především na vysoký čistící účinek. Chceme tím prodloužit životnost palivové soustavy a celého motoru u vozů našich zákazníků. Posílením mazivosti navíc snižujeme tření. Motoristé, kteří užívají takto aditivované pohonné hmoty již od okamžiku zakoupení nového automobilu, udržují jeho palivovou soustavu v podstatě úplně čistou. Prémiová řada paliv VERVA má navíc vyšší oktanové (až 100 jednotek) a cetanové (až 60 jednotek) číslo, což pro motoristy znamená vyšší výkon, dynamičtější jízdu a zlepšení akcelerace.

Kontrola přímo na čerpacích stanicích

Máme propracovaný systém kontroly kvality a všechny šarže pohonných hmot testuje akreditovaná laboratoř podle normovaných postupů již před nakládkou na silničním terminálu. Každá dodávka pohonných hmot je vybavena atestem kvality, který zaručuje, že čerpací stanice nabízí palivo plně odpovídající normovaným parametrům. Kvalita pohonných hmot je ještě přímo na čerpacích stanicích následně kontrolována v rámci dobrovolného programu Pečeť kvality. Palivo na každé čerpací stanici Benzina je nejméně jedenkrát ročně otestováno v nezávislé akreditované laboratoři. Systém kontrol v rámci tohoto programu prokazuje velmi dobrou preventivní schopnost zaznamenat i drobné provozní, sezonní odchylky v kvalitě.

Další důkladnou kontrolu představují návštěvy České obchodní inspekce, která v rámci svých kontrol provedla více než 300 rozborů v síti Benzina.

■ *AUTOR: Jakub Drastík, vedoucí odboru kvality, Benzina*
FOTO: Unipetrol

NOVÁ AUTA UŽ MAJÍ SYMBOL PALIVA

Od 12. září musejí být v Evropské unii označeny všechny nově vyrobené automobily speciálním logem daného paliva a stejný symbol nalezne řidič také u pistole každého stojanu na čerpací stanici. Stovky pump už takové označení vylepily, nyní se přidávají i výrobci automobilů.

Ti by měli příslušný symbol umístit na víčku palivové nádrže. Stejné logo, jaké osazují petrolejáři na čerpacích stanicích. Tedy kolečko v případě benzinu, čtverec u nafty. A v nich číslice označující maximální podíl biosložky. Dále také kosočtverec u plynu LPG, CNG nebo vodíku. Automobilky s označováním začínají při výrobě v těchto dnech, případně nejpozději během léta. Jen tak se nové vozy dostanou k distributorům a prodejcům včas.

Hyundai s tím už začal

Mezi prvními je nošovický Hyundai. „Společnost Hyundai Motor Manufacturing Czech (HMMC) vždy vyhověla všem směrnicím a nařízením EU. Ať již to byl systém e-call, nebo nyní označování paliva. Systém bude v HMMC implementován od června, aby všechna auta, která k zákazníkům v zemích EU dorazí od září, vyhověla novému předpisu," informuje Petr Vaněk, ředitel vnějších vztahů Hyundai Motor Manufacturing Czech.

„Vozy Škoda začneme označovat podle nových pravidel od konce července 2018," přidává se mluvčí mladoboleslavské automobilky Štěpán Řehák. Největší producent automobilů u nás momentálně neplánuje žádnou informační kampaň, ve které by povinnost značení a hlavně rozlišení jednotlivých druhů paliv vysvětloval veřejnosti a motoristům.

Podobně jsou na tom další producenti. To je prý úkolem importérů a distributorů v jednotlivých členských zemích. Ale také médií a například i příslušných ministerstev v jednotlivých členských zemích. Shoda mezi výrobci a na druhé straně pumpaři ale panuje v názoru na užitečnost tohoto opatření. „Ačkoliv u některých směrnic Evropské unie je možné o jejich smyslu pochybovat, v tomto případě se jedná o prospěšnou věc, která překoná jazykové bariéry, protože v některých jazycích jsou názvy paliv těžko srozumitelné," uvádí například Petr Vaněk za Hyundai Motor Manufacturing Czech.

Benzinky jsou v pohotovosti

Pumpaři jsou s přípravami ještě o něco dál. Druhá nejpočetnější síť čerpacích stanic u nás – MOL, které patří celkem 306 stanic, sice označí svá paliva až koncem léta, ale lídr trhu Benzina už první symboly u stojanů vylepil. Všech 404 čerpaček pak bude označeno během prázdnin. A třeba Shell už má grafické symboly u stojanů všech 175 pump, podobně tak další z nejpočetnějších sítí Euro Oil, kde museli přeznačit 199 stanic. Symboly už vylepila i řada menších pumpařských sítí.

Česko tak s přípravami nečekalo na povel z Bruselu a poněkud zaskočilo evropské petrolejářské svazy a sdružení výrobců. Vlivná sdružení European Automobile Manufacturers Association, The Motorcycle Industry in Europe, Fuels Europe a UPEI připravily ve stylu unijní byrokracie obšírný manuál, podle kterého se členské země mají řídit při instalaci symbolů a hlavně v propagaci této povinnosti mezi občany. Vydání manuálu však jaksi vázne.

Jde o to vysvětlit veřejnosti, proč a co grafické značky znamenají. Že mají řidičům usnadnit tankování napříč Evropou z hlediska orientace ve výběru paliva, jelikož v jednotlivých zemích se názvy pro benzin a jeho konkrétní typy často liší. U nafty je to podobné. „Na rozdíl od některých jiných opatření Unie toto dává smysl. V dnešní době se to možná zdá nepotřebné, ale různých typů benzinu i nafty bude přibývat a liší se svými názvy. Grafické označení pomůže se v nich orientovat," připomíná Ivan Indráček, šéf Unie nezávislých petrolejářů.

Některé neinformované řidiče může také – alespoň zpočátku – mást, že petrolejáři používají v posledních letech pro paliva různé marketingové názvy. Takže v Česku pomalu mizí všeobecně známý název Natural a třeba Benzina už používá označení Efecta nebo Verva, pumpy MOL název Evo, Shell má FuelSave, OMV MaxxMotion a podobně.

Není bio jako bio

Ale má to ještě jeden háček. Číslice, která v případě loga benzinu a nafty uvádí podíl biosložky, totiž řidiče poněkud mate, a to bude nutné řidičům vysvětlovat – na pumpách, u prodejců nebo i v médiích. Někteří se domnívají, že udává přesný percentuální podíl biosložky. Například symbol B7 však neznamená, že v naftě může být nejvýše sedm procent biosložky. To ale neznamená, že takto označené palivo musí biosložku obsahovat. U nás ještě stále narazíte na paliva, která biosložku neobsahují (např. nafta v síti Vendys a V), přesto by měla být označená B7, respektive E5. Je pak jen provozovatelích pump, aby na čistá paliva bez biosložky upozornili sami podle vlastního uvážení.

■ *AUTOR: Miroslav Petr je spolupracovníkem redakce a redaktor Lidových novin*
FOTO: Jiří Kaloč

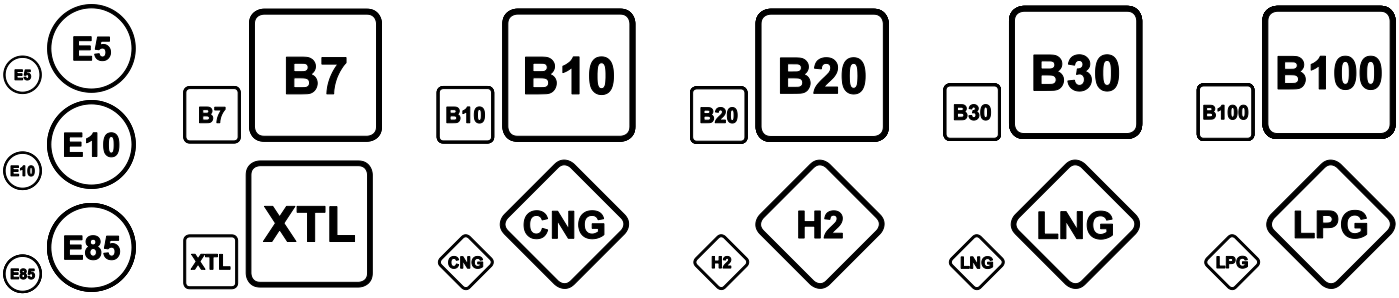

BENZINU ZDOBÍ ŠEST KŘÍŽKŮ

Když v roce 1958 vznikl národní podnik a značka Benzina, málokdo si dokázal představit, v jakém stylu a podobě bude jednou slavit své šedesátiny. Nabídka paliv, jejich kvalita, další služby řidičům, bezpečnost, ekologie. Všechno se od té doby zásadně změnilo. Většinou k lepšímu. Od roku 2012 investoval Unipetrol do modernizace sítě Benzina částku 2,5 miliardy korun. A tak co do počtu pump i odbytu paliv slaví největší tuzemský prodejce pohonných hmot své šedesátiny v moderním kabátě. Do důchodu se nechystá.

Kronika petrolejářského byznysu

Benzina je tak – i s ohledem na své předchůdce – takovou kronikou petrolejářského byznysu u nás. Měla leckdy namále, z giganta a monopolního obra padla až téměř na samé dno. A pak opět vzhůru na první příčku. Už ale ne jako monopol, teď je v ostré konkurenci jedním z mnoha prodejců a jedním z poskytovatelů moderních tankovacích služeb. A zdaleka to už není jen o benzinu nebo naftě.

Tradiční česká síť čerpacích stanic dokáže konkurovat TOP značkám v oboru. Ne vždycky tomu tak ale bylo. Přitom v kategorii maloobchodního prodeje pohonných hmot se značka s logem okřídleného koníka stala prakticky synonymem pro čerpací stanici.

Aktuálním počtem 404 stanic je Benzina nejpočetnější sítí u nás a stejně tak vede ve srovnání celkového prodaného objemu paliv. Tržní podíl na českém maloobchodním trhu už převýšil 21 procent a majitelé, kterým přes holding Unipetrol od roku 2005 vládne polský petrolejářský koncern PKN Orlen, chtějí v růstu pokračovat.

V konkurenci víc než 4 tisíc veřejných čerpacích stanic v Česku to nemá snadné. Stejně jako další nadnárodní koncerny a domácí značky musí i Benzina nabízet řidičům víc než kdysi – občerstvovací koncept (v tomto případě se značkou Stop Cafe), moderní vybavení, nové druhy paliv, myčky, zapojení IT i mobilních technologií.

Z Benziny už není samostatný podnik, ani dceřiná firma koncernu, ale odštěpný závod. „Jsme jasným lídrem trhu a naše postavení každým rokem posilujeme. V minulém roce jsme poprvé překonali hranici jedné miliardy korun provozního zisku," pochvaluje si ředitel závodu Marek Zouvala.

Začalo to bratry Zikmundovými

Základem pozdějších pump Benziny byli už za první republiky podnikatelé a bratři Rudolf a Oldřich Zikmundovi, ke kterým se posléze přidal pražský obchodník František Škoda a třetí z bratů – Vojtěch.

Jejich společnost BZ vstoupila na trh už dva roky po vzniku samostatné Československé republiky, v roce 1922 otevřela na

pražském Náměstí Republiky svou první čerpací stanici a rychlým tempem rostla. Jak uvádí autoři publikace Benzina v proměnách času, působila mezi válkami na zdejším trhu řada distributorů, zejména pět nejsilnějších rivalů: Fanto, Kralupol, Naftaspol, Vacuum Oil Company a Bratři Zikmundové.

Před vypuknutím druhé světové války už byla (v té době už akciová) společnost BZ lídrem mezi domácími distributory a ovládala přes tisícovku čerpacích stanic (z celkem 5800), navíc disponovala 27 vlastními zásobovacími sklady, 6 provozy k výrobě lihobenzinových směsí, značkovými servisy a garážemi.

Zásadní ránu celému byznysu dala druhá světová válka a okupace Československa, ale i zestátnění v letech následujících.

Národní podnik a značka Benzina vznikly začátkem dubna 1958 místo dosavadního Benzinolu, pod který bylo v roce 1951 spojeno 26 velkoobchodních firem. O dva roky později byl vyčleněn zásobovací závod s palivy a mazivy v Roudnici nad Labem, v souvislosti s nímž se tehdy poprvé objevil název Benzina. Samostatný národní podnik s tímto názvem však vznikl až ve zmíněném roce 1958.

Od pump po ropovody

Na přelomu 70. a 80. let pak dosáhla Benzina velikosti koncernového podniku, pod který spadalo 52 distribučních skladů a 774 veřejných čerpacích stanic. Jako jediná zajišťovala také dodávky ropy všem rafineriím v republice a měla na starost výstavbu ropovodu Družba, který dodnes dopravuje do Česka ropu z ruského Uralu.

Benzina měla tedy pod palcem 1500 kilometrů ropovodu, ale také skoro tisícovku kilometrů produktovodů přepravujících pod zemí po území tehdejšího Českosloven- ➲

MONTI

MONTI SYSTEMS s.r.o.
Příkop 843/4, 602 00 Brno
t: +420 568 421 280
e: info@monti.cz

PETROL PARTNER

MĚJTE NÁKLADY VE SVÝCH RUKÁCH

Specialista na snižování ztrát PHM a kontrolu nákladů na revize a servis ČS PHM

- Měření hladin PHM všech cenových kategorií s aplikacemi pro kontrolu dodávek, kontrolu úbytků a kontrolu kvality
- Aplikace na kontrolu nákladů, termínů a dokumentace revizí a servisních zásahů

www.monti.cz

➲ ska benzin a naftu. Podnik plnil také funkci výzkumného pracoviště v oblasti paliv a maziv. A schraňoval státní krizové rezervy.

„Benzina tehdy a dnes? No to je nebe a dudy. Změnilo se prakticky všechno," reaguje Václav Loula, který v Benzině působil od roku 1972 a dodnes je jakousi českou petrolejářskou legendou. Do podniku nastoupil hned po absolvování katedry ropy a petrochemie na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze.

Předtím si už ale jako brigádník vydělával na pumpě ve Strakonicích. „Největší změna je v tom, že tehdy měla Benzina monopol prakticky v celém oboru a na všechno. Dnes jí zůstal maloobchod," připomíná Loula.

Dalších změn je hodně. V sedmdesátých letech neměl čerpadlář problém pomoci řidiči vyměnit svíčky nebo seštelovat motor, v dnešních podmínkách počítači ovládaných vozů je to nepředstavitelné. Tehdy fungovalo u pump po celém Česku sotva deset myček, dnes stovky.

Někdejší nabídka paliv – Normal, Speciál, Super a jeden druh nafty – je překonaná řadou aditivovaných a prémiových paliv, z placení hotovostí či poukázkami jsou tankovací karty a bezhotovostní platby, bezpečnostní opatření na pumpách, ekologie a hlavně kvalita nabízených pohonných hmot je dnes řádově někde úplně jinde. Platí to i o cenách benzinu, ale to je jiná story.

Dlouhá cesta k Orlenu

K nynějšímu stavu přitom ale vedla značně trnitá cesta. Od roku 1990 byla Benzina samostatným státním podnikem. Při privatizaci čtyři roky poté, ji rozdělila vláda na tři díly – jednu získalo Čepro, zadlužená část podniku se 190 pumpami zůstala státní organizací a zbytek přešel na akciovou společnost.

Akciová Benzina získala síť 280 čerpacích stanic, které byly pro odlišení od státních – zelených – přebarveny na červenou. Státní Benzinu nakonec přivedly zděděné dluhy do likvidace a pak k prodeji do rukou Čepra.

Problémům se nevyhnula ani „červená" Benzina. Nezbytná modernizace stanic v duchu zákonných ekologických limitů ji přišla hodně draho. V letech 1996 až 1999 vydala společnost na nutnou modernizaci přibližně 7,7 miliardy korun. Jen menší část pocházela z vlastních zdrojů, za miliardu vydala dluhopisy a 4,5 miliardy si půjčila.

Nebyly to zřejmě asi tak úplně vyhozené peníze, podstatná část z nich padla na sanaci ekologickch škod z doby nekontrolovatelného budování socialismu, ale faktem je, že ke kýžené modernizaci nedošlo a společnost splácela tyto dluhy ještě dlouhé roky.

Přestože v té době, tedy někdy na přelomu tisíciletí, už u nás fungovaly desítky čerpacích stanic vyhlášených zahraničních koncernů, paradoxně neměl neutěšený stav čerpaček Benziny zásadní vliv na zákazníky. Ti zůstávali této značce stále věrní.

Když mateřský státní Unipetrol kupoval v roce 2005 polský PKN Orlen, měla Benzina 305 stanic a zhruba 11procentní tržní podíl na prodaném množství paliv.

V té době oznámil koncern British Petroleum rozhodnutí prodat síť svých 70 čerpacích stanic Aral v Česku. A tehdejší šéf Aralu Martin Durčák přestoupil do Unipetrolu. Dostal od akcionářů 1,3 miliardy korun a úkol vybudovat ze zaostalé Benziny pumpy srovnatelné se zahraniční „první ligou".

Dva roky trvala tato další forma modernizace. Durčák rozdělil benzinky na dvě kategorie – dražší Benzinu Plus s přidanou hodnotou v podobě prémiových paliv, jinde už standardních shopů, myček, případně restaurace a dalších služeb, které žádá náročný řidič, a „ekonomickou" kategorii Benzina, která se nejčastěji v regionech a mimo dálnice prezentovala sice také jako modernizovaná, ale cenově výhodnější alternativa pro řidiče, kteří nemají potřebu se na pumpě zdržovat déle, než je k natankování nutné.

Benzina je česká tradice

Samostatná firma Benzina jako taková už sice dnes neexistuje, ale zůstaly pumpy,

Čerpací stanice Benzina

404 stanic celkem

5 bezobslužných (Benzina Expres 24)

35 se stojany na CNG

61 s LPG

2 loni s přípojkami pro nabíjení elektroautomobilů (letos 10, ve 2019 – 25)

351 stanic s nabídkou premiové Verva diesel

208 s nabídkou premiového benzinu Verva 100

které patří k nejmodernějším v Česku a přinášejí nejnovější trendy tohoto byznysu. Ale i značka samotná měla namále.

Polští akcionáři před šesti lety zvažovali, zda tuto tradiční českou značku zachovat, nebo ji nahradit vlastním brandem čerpacích stanic koncernu PKN Orlen – Orlenem nebo značkou Star. Měsíce testoval Unipetrol tyhle značky na několika pumpách u nás. Pak ale česká tradice zvítězila – pumpy s označením Benzina z našeho trhu nezmizí.

Neskončil ani proces modernizace. Od roku 2012 Unipetrol dál masivně investuje, mimo jiné začal zavádět koncept občerstvení Stop Café. Jak jinak – s nabídkou údajně té nejkvalitnější kávy na trhu. Protože jak se ukazuje, káva je kromě benzinu a nafty nejdůležitější pohonnou hmotou pro řidiče i jejich doprovod.

Novinkou je také nové palivo se značkou Efecta a také to, že postupně mizí označení „Plus“ a všechny pumpy budou opět jen „Benzina“. Ovšem v novém kabátě a s nejnovější technologií. „Připravujeme spuštění mobilní platformy, která bude vedle věrnostního programu zahrnovat také mobilní platby za čerpání paliv, nákup produktů či používání myčky,“ připomíná Tomasz Wiatrak, místopředseda představenstva Unipetrolu, zodpovědný za oblast maloobchodu.

■ *AUTOR: Miroslav Petr*
FOTO: Unipetrol

SlimLine | Edge Novinka

Běžte svojí cestou

PETROL PARTNER

Revoluční řešení pro skladování AdBlue®

kingspan.cz/adblue

Kingspan Environmental - organizační složka
Pražské Předměstí, ul. Habrmanova 166/26, 500 02, Hradec Králové, Česká Republika
T: +420 725 114 555 F: +420 491 619 006 nadrze@kingspan.cz

Kingspan

NEJEN KVALITNÍ BENZÍN OD DUNAJE

Koncem května jsme přijali pozvání maďarského MOLu na pracovní návštěvu Budapešti, kde tento petrochemický koncern sídlí. Součástí našeho „presstripu“ byla i exkurze do rafinerie Dunaj, která leží u městečka Százhalombatta poblíž Budapešti.

Historie se začala psát v roce 1965

Maďarská rafinerie, stojící na břehu Dunaje, zahájila provoz již v roce 1965. Místo bylo vybráno pro svou blízkost k vodní cestě na Dunaji i městu Budapešti, které v rámci Maďarska představuje hlavní centrum spotřeby. První ropná destilační jednotka měla roční kapacitu milion tun ropy, ale rafinerie se postupně rozrůstala. V 80. letech byla postavena jednotka fluidního katalytického krakování (1984), v 90. letech se pak rozrostla jednotka desulfurizace. Největší rozmach rafinerie i díky přílivu peněz z Evropské unie zaznamenala pro roce 2000, kdy se investovalo hlavně do toho, aby vyráběné produkty plnily stále přísnější ekologické normy (drastické snižování obsahu síry a benzenu). Dnes je s roční kapacitou 8,1 mil. t ropy (161 tisíc barelů ropy za den) jedním z největších provozů svého druhu v regionu střední a východní Evropy. Jen pro srovnání, litvínovská rafinerie má kapacitu 120 tisíc barelů, kralupská 80 tisíc barelů a například rakouský Schwechat 176 tisíc barelů. MOL má ještě dvě rafinerie v Chorvatsku (Rijeka – 90 000 bar. a Sisak – 60 000 bar.) a jednu na Slovensku v Bratislavě (Slovnaft – 110 000 bar.). Maďarská rafinerie má 54 hlavních výrobních závodů a její Nelsonův index složitosti má hodnotu 10,6. Rafinerie je do značné míry flexibilní při zpracování ruské ropy i ropy z ropovodu Adria.

Součástí výrobních provozů je mimo jiné velkokapacitní jednotka FCC (fluidní katalytické krakování), jednotka katalytického hydrokrakování, koksárna, katalytické reformátory, zařízení pro aromatizaci a výroba maziv. Rafinerie v Százhalombattě je samozřejmě napojena produktovody na své další rafinerie i sklady pohonných hmot v Maďarsku, Polsku, na Slovensku, v České republice a Chorvatsku a je hlavním producentem čistých paliv pro maďarský trh. Tam samozřejmě dodává benzín a naftu smíchané s biosložkami. Současně je také docela významným dodavatelem pohonných hmot v regionu střední a východní Evropy, respektive v rámci integrace do ostatních rafinerií skupiny MOL na Slovensku a v Chorvatsku.

Hlavním zdrojem je stále Družba

Poloha poblíž Dunaje by mohla napovídat, že se zde zpracovává ropa z tankerů, které by do Maďarska mohly doplout z Černého moře, ale tento model transportu činí v celkovém objemu jen sedm procent. Většina

zpracovávané ropy sem proudí ropovodem Družba II z Ruska. Právě zde ostatně končí druhá větev nejdelšího ropovodu na světě, která byla dokončena v roce 1972. Nechybí zde ani pamětní deska této události. S ohledem na aktivity skupiny MOL v Chorvatsku stejně jako na snahu zbavit se závislosti na ruské ropě zpracovává rafinerie v Százhalombattě také ropu z ropovodu Adria, který vede z Jaderského moře. Menší část ropy se zde zpracovává také z maďarských vrtů v Sanku, Kiskunhalasu a Algyő a další malá část přijíždí po železnici.

V Százhalombattě se vyrábí prakticky veškerá produkce, kterou ropa umožňuje. Největší díl samozřejmě tvoří pohonné hmoty jak pro osobní, tak pro nákladní automobily. Kromě normálního i vysokooktanového bezolovnatého benzínu pro čerpací stanice a motorové nafty produkuje rafinerie v menších objemech i speciální vysokooktanový benzín pro závodní účely. Dalšími produkty jsou palivo Jet nebo, chcete-li, kerosin pro letadla, mazut pro lodě, topné oleje a vedlejší produkty jako xylen, ethylbenzen, toluen, síra, vodík a propylen. Výroba plastů z ropy má s ohledem na budoucí omezení spotřeby pohonných hmot z fosilních zdrojů budoucnost, tu ale v rámci skupiny MOL zatím zajišťují spíše petrochemické závody v Maďarsku a na Slovensku. Maďarská rafinerie naopak produkuje všechna možná maziva od motorových až po hydraulické oleje a posledním produktem závodu je samozřejmě asfalt.

Rafinerie z ptačí perspektivy

Naše první kroky míří do správní budovy a v ní do šatny, kde kvůli přísným bezpečnostním předpisům dostáváme pracovní oděv i pevné pracovní boty, přilbu a brýle. Po krátkém úvodu nad plastickým modelem rafinerie vyrážíme do provozu. Naším cílem je kromě okružní jízdy minibusem po celé rafinerii jednotka katalytické reformace. Zařízení produkuje komponenty pro míchání benzinu s vysokým oktanovým číslem, LPG a vodík.

Do jednotky katalytické reformace, jejíž hlavní částí je skládaný reaktor, se přivádí tzv. těžký benzín. Ten sem přichází jako jedna z frakcí atmosférické destilace, přičemž ještě předtím musí projít desulfurizací pomocí hydrogenační rafinace. V reaktoru se pak těžký benzín zahřívá na teploty od 480 do 520 °C při parciálním tlaku od 0,24 do 0,7 MPa. Mimochodem, s rostoucí teplotou se zvyšuje oktanové číslo výsledného produktu, jenže tím bohužel klesá jeho výtěžek, takže je třeba celý proces optimalizovat s ohledem na výsledný produkt. Po reakci za pomocí platiny jako katalyzátoru se úplně nahoře odvádí vodík (96 %), pod ním LPG a uprostřed zmíněné benzinové složky, jako jsou izoparafíny a bohaté aromáty. Ty v benzínu fungují jako složky vysoce odolné vůči detonačnímu spalování. Zatímco vodík ➲

BMS 1

SERVIS A REVIZE TECHNOLOGIE ČERPACÍCH STANIC PHM

Kvalitní a spolehlivé profesionální služby šetrné k životnímu prostředí a přírodním zdrojům:

- čištění skladovacích nádrží – z důvodů revizí, kalibrací, změny produktů, provozního znečištění atd.
- zkoušky těsnosti nádrží, záchytných jímek, potrubí ad. dle ČSN 753415, 750905 a Zák. 254/2001 Sb.
- prověrky technického stavu - defektoskopie skladovacích nádrží dle ČSN 753415
- pravidelné roční a dvouleté kontroly a revize technologie čerpacích stanic
- servis, údržba a běžné opravy technologií čerpacích stanic a skladů
- rekonstrukce, modernizace a opravy čerpacích stanic a skladů
- prodej a odborné montáže technologie – výdejní stojany, měření hladin, signalizace, řídící a bezobslužné systémy, nádrže a zásobníky, potrubní rozvody, čerpadla, průtočná měřidla a další
- vedení plánů kontrol a evidence termínů revizí technologie pro smluvní zákazníky atd.

BMS 1, spol. s r.o.
www.bms1.cz

Sídlo: Brno
Bratří Mrštíků 1, ČR 61400
Tel: +420 545 217 190
info@bms1.cz

Provoz: Chrudim
Za Pivovarem 770, ČR 53701
Tel: +420 728 051 379
info@bms1.cz

➲ se dále využívá při procesu zpracování ropy a LPG opouští reaktor do skladovacích tanků, směs upraveného těžkého benzínu pokračuje do jednotky míchání. Zde se opět spojí s lehkým benzínem, který mezitím prošel procesem izomerace. Zde se z něj odstranily alkeny podporující usazování koksu na katalyzátoru a toxický benzen.

Jednotka katalytické reformace je samozřejmě pouze jedním z mnoha provozů rafinerie, na jejímž konci jsou výše zmíněné produkty. Důvod, proč jsme navštívili právě tento objekt, byl prostý. Jedná se totiž o 95 m vysokou stavbu a my vyjíždíme výtahem přibližně do její poloviny. Z této výšky pak máme celou rafinerii jako na dlani. Teprve tady nahoře si pak uvědomíte, jak složité procesy představuje zpracování ropy a výroba benzínu nebo nafty. Laik jen zírá na kilometry trubek táhnoucí se od obzoru k obzoru, desítky různých destilačních kolon, krakovacích jednotek, které ani vzdáleně nepřipomínají destilační soustavy v laboratoři, a navíc spoustu skladovacích tanků na suroviny nebo výsledné produkty, které jsou napojené na terminály. Významnou součástí rafinerie tvoří i železnice, která z menší části přiváží suroviny a z větší distribuuje výsledné produkty.

Není to ale podívaná pro slabé povahy, protože podlahu plošiny tvoří železný rošt, a tak máte pocit, že chodíte ve vzduchoprázdnu. Všude okolo najdete nejrůznější ventily a spoustu trubek nejrůznějších průměrů a barev. Součástí plošiny je kabina s ovládacími mechanismy, kterou by měl obsluhovat jeden pracovník. Odtud se řídí procesy v reaktoru.

Další rozvoj maďarské rafinerie se odvíjí podle zákonů tzv. udržitelné spotřeby. Již v prvním desetiletí byla vybudována účinná čistička odpadních vod, od základu byla zrekonstruována odsiřovací jednotka i spalovna odpadů. I další kroky nyní vedou k tomu, aby rafinerie vyráběla produkty maximálně šetrné k životnímu prostředí, i když se to v rámci zpracování ropy zdá být trochu paradoxem. Ne náhodou zakončují oficiální technickou zprávu o rafinerii z roku 2013 slova nositele Nobelovy ceny za fyziku, amerického vědce, ale i ministra vlády USA pro energetiku Stephena Chua: „Kdybych byl vládcem světa, maximálně bych sešlápnul plyn pro dosažení maximální energetické účinnosti a ochrany životního prostředí."

■ *TEXT: Jiří Kaloč*
FOTO: autor

Laserová kalibrace a ověřování nádrží
- na líh, biolíh, benzíny a jiné ropné produkty
- na naftu, sloužící jako SHR
- na LTO
- na čerpacích stanicích

- Autorizované metrologické středisko (dle ČSN ISO 17025)
- Záruka kvality a stability (20 let na trhu)

Kontakt:
Houdek spol. s r.o.,
Ještědská 85, 460 08 Liberec
Tel.: 482 770 884,482 771 352, 603 858 724
info@houdeksro.cz, www.houdeksro.cz

DOVER FUELING SOLUTIONS

Wayne FUELING SYSTEMS

GIA TECHNOLOGY

PETROL PARTNER

SPOLEČNOST WAYNE VE SKUPINĚ DOVER POSÍLILA SVOJÍ POZICI NA GLOBÁLNÍM TRHU

Podrobné informace o produktech Wayne FUELING SYSTEMS® získáte na adrese:
GIA Czech Republic s.r.o., Na Křečku 365/5, 109 00 Praha 10, tel.: 210 215 500, dispecink@gia.cz, www.gia.cz

792 460 792 www.cfft.cz 792 460 792

www.cfft.cz 792 460 792 www.cfft.cz

VŠICHNI BYLI VE STUTTGARTU

Třetí ročník mezinárodního veletrhu UNITI Expo se tentokrát konal přesně v polovině května (15.–17. 5.). Jeho význam rok od roku roste a už dnes lze říci, že je to v Evropě vůbec největší prezentační akce pro všechny, kteří se nějak angažují v oboru čerpacích stanic a mycích center. Už nyní víme, že se můžete těšit na další UNITI Expo, které se bude konat od 26. do 28. května v roce 2020.

Zase se trhaly rekordy v návštěvnosti

Pokud se na to podíváme z hlediska statistiky, pak na letošní ročník zavítalo více než 17 tisíc návštěvníků z celkem 120 zemí. Ti si mohli prohlédnout nabídku produktů a služeb celkem 467 vystavovatelů z více než 120 tisíc zemí. Počet vystavovatelů i návštěvníků má zatím vzestupnou tendenci, a tak každý další ročník stuttgartského veletrhu zatím trhá v tomto ohledu rekord. Je jasné, že na starém kontinentu dnes nikde jinde neuvidíte na jednom místě tak obrovský počet firem a lidí ze všech oblastí maloobchodu i velkoobchodu s pohonnými hmotami.

Na ploše přes 40 tisíc m^2 byly opět k vidění poslední trendy z vývoje zařízení a produktů pro čerpací stanice, automyčky, rychlé občerstvení a především platebních systémů. Čekali jsme však, že zde najdeme mnohem více produktů, které se soustředí na nové alternativní energie v dopravě, jakými jsou elektřina a vodík. Ty však tvořily až na výjimky samostatnou a o poznání skromnější součást veletrhu. Veletrh bylo možné rozdělit na sedm tematických celků, které se prolínaly ve třech prostorných halách: Shop&Convenience, technika čerpacích stanic, mytí a péče o automobil, platební systémy, doprava a logistika ropných produktů, alternativní energie, služby a média.

Neuvěřitelná Genuss Garten

Hala 1 hostila především domácí firmy z oblasti Shop&Convenience. Návštěvníci zde měli stejně jako před dvěma lety k dispozici Genuss Garten, který poskytoval celé tři dny bezplatný catering všem návštěvníkům veletrhu a zároveň fungoval jako přehlídka inovativních konceptů občerstvení využitelných i na čerpacích stanicích. Veletrh podpořily i velké společnosti jako Red Bull, Coca-Cola nebo Lekkerland. „Je to už potřetí, co jsme tady. Je to dobrý nápad se tohoto veletrhu zúčastnit, abychom ukázali své výrobky a zároveň navázali kontakt se svými zákazníky," řekl například Martin Kiefer z německého zastoupení společnosti Coca-Cola.

Ve stejné hale se představila i řada nadnárodních značek, které provozují na německém trhu větší či menší řetězce čerpacích stanic. I v jejich expozicích bylo možné vidět řadu inovativních řešení. Trendem je dnes placení prostřednictvím mobilního telefonu a mobilní aplikace pro využití služeb mycích center. Polský PKN Or-

len, který v Německu provozuje síť čerpacích stanic Orlen a Star, představoval koncept čerpací stanice budoucnosti, do kterého jste se mohli doslova ponořit prostřednictvím virtuální reality. Současnost pro změnu prezentoval koncept Star Connect s informačním LED panelem a možností využívat mycí centra prostřednictvím aplikace v mobilním telefonu. To už, mimochodem, známe i ze sítě Benziny.

Nechyběly ani expozice řetězců Aral, Avia, Eni, OMV, Shell a Total nebo ExxonMobil, jehož síť čerpacích stanic Esso v Německu však koupila britská skupina EG a nyní všechny pumpy Esso předělává podle vzhledu značky Synergy. Zatím se to podařilo u 500 z nich, do konce roku 2019 by měl být „rebranding" dokončen u dalších 1000 pump.

Inovativní myčkaři

Zbytek haly 1 a většinu haly 2 byl ve znamení firem, které se zabývají mytím a čištěním automobilů. Nechyběly zde žádné významnější značky, které v tomto segmentu trhu něco znamenají. Společnost WashTec například prezentovala vedle dalších zajímavých novinek koncept Easy CarWash, který umožňuje komfortnější využívání mycích center pro zákazníky a měl by provozovatelům přinést stabilnější příjmy. Novou portálovou myčku s řadou netradičních technických řešení představila firma Kärcher a další domácí ChristWash Systems zase vystavovala nové technologie nanášení pěny v mycích boxech nebo inovativní technologii mytí kol v portálových a tunelových myčkách.

Tokheim a Wayne poprvé společně

Hala 3 dala prostor pro prezentaci výdejních technologií v podobě tradičních výrobců i ambiciózních nováčků. Mnozí výrobci představili nové digitální technologie ovládání a řízení stojanů a možnosti čerpání alternativních paliv, mezi trendy lze řadit ukládání informací ze stojanů do cloudu a také nesmělé „oťukávání" tzv. umělé inteligence. Co se týče jednotlivých společností, za významnou událost lze považovat skutečnost, že skupina Dover Fueling Solutions poprvé vystavovala pod společným logem, i když oddělenými expozicemi značky Tokheim a Wayne. Její expozice celého portfolia dalších značek OPW's Fuel Management Systems, ClearView, Fairbanks, a ProGauge byla zřejmě největší v celém areálu výstaviště. „Je to poprvé, co Dover Fueling Solutions působí na této výstavě dohromady, i když s oddělenými stánky. Navíc zde ukazujeme mnoho nových věcí," řekl presi- ➲

Catering i workshopy v jednom. Praktická ukázka rychlého občerstvení pro čerpací stanice měla opět velký úspěch.

Alternativní energie jako elektřina a vodík mají na veletrhu již své pevné místo.

Nová mycí linky společnosti Kärcher přináší některé nové technologie. Na snímku praktická ukázka sušicí rampy s oddělenými tryskami.

➲ dent DFS David Crouse, který si stuttgartský veletrh rovněž nenechal ujít.

Alternativní budoucnost

Přibližně patnáct vystavovatelů z celého světa zde v oddělené expozici prezentovalo možnosti alternativních paliv. Nechyběli výrobci zařízení pro čerpací stanice, jako jsou Brugg Rohrsysteme, Elaflex, Scharr Tec nebo Gilbarco Veeder-Root, kteří vystavovali svá výdejní zařízení pro LPG, CNG i LNG. Vodíkovým technologiím se pro změnu věnovaly firmy Hydrogen Technologies, H2 Mobilita a francouzský výrobce Lafon Technologies. Vodíkový stojan a nabíjecí stanici ale na svém stánku vystavovala i japonská společnost Tatsuno.

Zajímavou prezentaci zde měla v rámci diskuzního fóra skupina německých vědců z Laboratoří inženýrské termodynamiky, OME Technologies a TU Mnichov, kteří vyvíjejí jako alternativu motorové nafty ekologicky přijatelné sloučeniny na bázi oxymethylenu (OME).

Jedním z pořadatelů výstavy je německé sdružení nezávislých čerpacích stanic Uniti eV. To zde mělo rovněž vlastní stánek a na něm prezentovalo tzv. e-Fuels neboli syntetická paliva. Jedná se o uhlíkově neutrální sloučeniny, které mohou být míchány s tradičními palivy do podílu až 100 procent. „Tato kapalná paliva mohou být využívána v rámci tradiční infrastruktury čerpacích stanic za velmi zajímavé ceny," říká Elmar Kühn, výkonný ředitel společnosti Uniti eV.

Pochopitelně nemohla chybět ani elektromobilita. Tu prezentovaly společnosti E.ON a ChargePoint, které vystavovaly nejrůznější možnosti nabíjecích stanic od levných přenosných nabíječek až po výkonné stacionární stanice, které jsou schopné nabít i výkonné elektromobily, jako je třeba Tesla model S, do 30–40 minut.

Veletrh i konference zároveň

Tohle všechno umožnilo návštěvníkům veletrhu získat během tří dnů dokonalý přehled o nabídce služeb i produktů ze všech oblastí maloobchodního prodeje pohonných hmot. Našlo se tu i mnoho příležitostí popovídat si s experty na všechna možná témata týkající se palivového, ale i potravinářského businessu jak z Německa, tak z dalších koutů Evropy a vlastně z celého světa. Na výstavišti bylo možné potkat i návštěvníky z Afriky, Indie, Číny nebo Japonska.

Kromě prohlídky expozic si návštěvníci mohli také rozšířit přehled a znalosti díky doprovodnému programu bezplatných konferencí konaných přímo v prostorách výstaviště v uzavřených přednáškových sálech. Mezi hlavní témata letos

Bohatou nabídku nejrůznějších zařízení pro mycí boxy včetně různých architektonických návrhů na řešení mycího centra nabízela chorvatská firma Adriatech.

Zařízení od firmy Istobal má v sobě lux, kompresor na huštění pneumatik i oživovací polituru na pneumatiky.

Stánek firmy ETK, která se zabývá hlavně revizemi, čištěním a vložkováním nádrží.

Tankovací robot firmy Autofuel.me dokáže nejen natankovat, ale i odklopit víčko a odšroubovat zátku nádrže.

Japonské Tatsuno vystavovalo ve Stuttgartu výdejní stojan na vodík i dobíječku pro elektromobily.

Dánská společnost Nilfisk, která je u nás známá spíše zařízeními pro průmyslové čištění, vystavovala ve Stuttgartu také portálovou mycí linku

Nová chemie od firmy Auwa, konkrétně revoluční polymerový vosk ShieldTecs.

Expozice tradičního výrobce tankovacích pistolí pro výdejní stojany společnosti Elaflex.

patřily Shop&Convenience, Oil&Petroleum, Carwash&Carcare a Technology, Payment&Logistics.

České firmy byly vidět

Na veletrhu jsme samozřejmě potkali i mnoho účastníků z Čech, kteří zde byli většinou pracovně v rámci svých podnikatelských aktivit. České firmy se neztratily ani mezi vystavovateli. Dalo by se říci, že firmy Gema, Unicode Systems, Adast Engeneering, česká pobočka společnosti Kingspan nebo ETK již patří mezi tradiční účastníky veletrhu, kteří v Německu, ale i v jiných státech Evropy mají své stálé zákazníky. „Je to největší evropský veletrh. Když se tu projdete, uvidíte, že jsou tady úplně všichni. Pro mě osobně představuje UNITI ucelený pohled na obor na jednom místě. Je tu spousta zajímavých novinek a pro nás je to i velká inspirace. Zároveň nám to dává i zpětnou vazbu pro naši práci," říká obchodní ředitel firmy Adast Engeneering Vladimír Ellner.

■ *AUTOR: Jiří Kaloč*
FOTO: autor

NOVÝ DESIGN A VODÍKOVÁ BUDOUCNOST

Japonská společnost Tatsuno Corporation měla v hale číslo 5 opět jednu z největších a nejlépe umístěných expozic. Není divu, firma totiž patří mezi globální značky trhu s výdejními stojany, ostatně nedávno otevřela svou pobočku také v USA.

Tatsuno není jen evropská, ale světová značka. Na výstavě UNITI Expo se společnost Tatsuno Europe prezentovala jako zastoupení japonského výrobce pro evropský trh – v Blansku má Tatsuno svůj výrobní závod, obchodní oddělení a celou centrálu pro evropský trh.

Největší novinkou byl ve Stuttgartu nový design stojanu označeného Ocean Tower. Vývoj nového stojanu začal v blanenské společnosti v roce 2017 ve spolupráci s francouzským designérem. Hlavním cílem nového stojanu je uspokojení potřeb západoevropských zákazníků, kteří kromě užitných vlastností oceňují také design a možnost snadné dopravy výdejních stojanů spolu s jednoduchou instalací platebních terminálů do výdejních stojanů.

Zatímco výdejní stojany na standardní kapalná paliva, LPG a CNG jsou výrobky blanského závodu Tatsuno Europe, stojan na vodík, který byl v letošní expozici k vidění, je produktem mateřské společnosti Tatsuno Corporation v Japonsku. Právě v Japonsku je vodíková technologie nejrozvinutější na světě, vývoj těchto stojanů začal již v roce 2000 a první stojan byl instalován další dva roky na to. Věříme, že v blízké budoucnosti se tato technologie v Evropě prosadí. V Japonsku již bylo vybudováno 82 čerpacích stanic na vodík, přičemž 80 procent z nich pochází od firmy Tatsuno, která ve vodíkových technologiích patří ke světové špičce, spolu s místními výrobci automobilů Toyota a Honda.

Zatímco vodík je možná energií blízké budoucnosti, stlačený zemní plyn o svých přednostech přesvědčil mnoho spokojených uživatelů na celém světě. Aktuálně se proto trendy ve výrobě stojanů obrací k čerpání plynů, ale také technických kapalin. Tatsuno pro tyto účely vyrábí stojany samostatné i kombinované podle požadavků zákazníka. Je možné sestavit stojan v libovolných kombinacích standardních paliv, jako je benzín, nafta, E85 a bionafta, společně s výdejními moduly pro LPG, CNG, AdBlue a kapaliny do ostřikovačů skel. Těchto kombinací a variant stojanů je velké množství.

Všechny stojany Tatsuno byly na veletrhu vybaveny vlastními výdejními pistolemi. Je to výrobek japonské mateřské společnosti, který svou kvalitou splní všechna očekávání zákazníků a rozšíří portfolio našich výrobků. Máme k dispozici certifikáty pro evropský trh a jejich prodej již půl roku probíhá.

■ *AUTOR: PR Tatsuno*
FOTO: Tatsuno a Jiří Kaloč

▶ Zpět na obsah

20 PROCENT ELEKTROMOBILŮ BUDE ÚSPĚCH

říká Hiromichi Tatsuno, majitel stejnojmenné japonské společnosti, která vyrábí a vyváží výdejní stojany pro čerpací stanice do více než 75 zemí světa a je většinovým vlastníkem blanenského závodu Tatsuno Europe. Na veletrhu UNITI Expo jsme jej požádali o krátký rozhovor.

V Blansku se nyní staví nový závod společnosti Tatsuno Europe, který by měl až ztrojnásobit evropskou produkci stojanů Tatsuno. Kde chcete hledat odbyt?
Hlavní důvodem pro zvýšení produkce je partnerství s francouzskou firmou Madic, která se mimo jiné zabývá výstavbou čerpacích stanic. Její hlavní trhy jsou Francie a Španělsko, které se nám tímto otevírají, zatímco dosud jsme se orientovali hlavně na východní Evropu a Itálii. Dalším novým trhem by pak mohla být severní Afrika, zejména Maroko a Egypt. Ale zatímco na evropský trh by měla mířit veškerá produkce z výrobního závodu v Blansku, v Africe počítáme spíše s produkty závodu v Thajsku.

V Česku je dnes velký problém sehnat kvalifikované zaměstnance. Jak tuto situaci budete řešit?
Tím dnes trpí valná většina výrobních závodů. Vždycky vám něco chybí. Jednou nejsou lidé, pak zase chybí zdroje nebo peníze. Myslím si, že lidé se najdou, pokud jim nabídnete zajímavou a dobře oceněnou práci. A pokud opravdu nebude dostatek lidí, změní se technologie výroby a budeme využívat vyšší stupeň automatizace.

Přemýšlíte i o tom, vybudovat v Evropě vývojové středisko?
Myslím, že by v Evropě nějaké vývojové centrum mělo být. Nyní je pouze v Japonsku, ale pokud by bylo ve více zemích, tak by byla velká diverzita nápadů, což by samozřejmě vedlo k lepšímu finálnímu produktu.

Veškerá produkce pro evropský trh se bude vyrábět v Blansku? Myslím tím i stojany na alternativní energie, jako je třeba vodík.
Bude to odvislé od situace na trhu. Pokud by byl o stojany na vodík zájem, tak je zatím budeme dovážet z Japonska. Ale situace v Evropě zatím vodíku moc nakloněna není, zatímco v Japonsku nebo v USA je to jiné.

Kolik vodíkových stojanů se dnes ročně vyrobí pro japonský trh?
To je složitá otázka, protože v Japonsku je zatím asi 100 stanic. Přibližně polovina z nich používá stojany Tatsuno. V rámci vývozu do USA se to rovněž pohybuje v řádu desítek kusů. Dalo by se říci, že vodík v dopravě je stále ještě spíše ve stadiu vývoje, o sériové výrobě tedy zatím rozhodně nelze hovořit.

Vývoj a výroba této technologické novinky jsou jistě drahé, o návratnosti zatím nemůže být řeč. Jak to zapadá do vaší podnikatelské filosofie?
Částečně se můžeme spolehnout na podporu od státu jak v Japonsku, tak v USA i Číně. Ale i tak je to samozřejmě složité. Zatím totiž v žádném případě nelze říci, jak rychle a jestli vůbec se bude vodíková technologie rozvíjet. Ale chtěl bych říci, že u alternativní energie je zatím velmi důležitá diverzita neboli možnost rozvíjet několik zdrojů najednou. Vodík je zatím jen jedním z nich, ale já věřím, že v budoucnu by mohl být jedním z hlavních zdrojů. Jeho velkou devizou je totiž možnost realizovat výrobu prostřednictvím sluneční energie, a slunce je přece pro planetu Zemi vůbec největším zdrojem energie. Pokud by existovala možnost ji smysluplně využít, což by se v případě vodíku mohlo povést, bylo by to opravdu skvělé.

Jak se díváte na rozvoj alternativních energií v dopravě na evropském trhu?
Na světě dnes jezdí asi miliarda automobilů, z toho pouze dva miliony využívají k pohonu elektrickou energii. To je 0,2 procenta. Pokud by elektrická energie dosáhla na evropském trhu v horizontu deseti let podílu 20 procent, tak to bude obrovský úspěch.

■ *TEXT: Jiří Kaloč*
FOTO: autor

NOVÁ ŘADA E-LINE S MULTIFUNKČNÍM DISPLEJEM

Tradičním účastníkem stuttgartského UNITI je také společnost Adast z Adamova. Pro českého výrobce výdejních stojanů představuje stuttgartský veletrh nejen obchodní příležitosti, ale zároveň je i zdrojem inspirace, protože zde na jednom místě najdete většinu předních světových firem, které se na trhu s výdejními stojany úspěšně prezentují. O expozici Adastu jsme si povídali s jejím ředitelem Vladimírem Ellnerem.

Zatímco na podzim v Brně Adast prosazoval hlavně dostupný nabíjecí stojan pro elektromobily, ve Stuttgartu se představila nová generace výdejních stojanů na plynná i kapalná paliva s názvem E-Line. „Má i nový design, ale podstatnější je technologická změna," říká Vladimír Ellner a dodává: „Stojan má nové počitadlo, předělanou hydrauliku a vlastně celé vnitřní uspořádání."

Především velkoplošný LCD displej představuje největší posun. Displej reaguje na dotek nebo zvednutí pistole a nabídne různé zákaznické funkce (nejrůznější předvolby, platební metody, spojení s platebními terminály nebo čtečkami karet). „U našich současných stojanů jsme vždy museli přidávat nějaký platební prostředek. E-Line nám dává možnost mnohem lépe reagovat na zákaznické požadavky. Můžeme na něm doprogramovat cokoli. Zákazník si například během tankování bude moci objednat občerstvení v kiosku, které pro něj bude po příchodu ke kase nachystané," vysvětluje Vladimír Ellner a dodává: „Díky tomu má provozovatel možnost, aby svým zákazníkům představil všechny služby čerpací stanice, sám pak dostane z hlediska servisu a údržby důležitá statistická data, která si současně může zjistit i servisní organizace. Ta pak může výsledky vyhodnocovat na dálku a na čerpací stanici vyrazit už s potřebným vybavením."

Dále zde Adast vystavoval i stávající stojany na LPG, CNG nebo AdBlue, které jsou dlouhodobě z produkce firmy nejvíce žádané. „Prezentace na UNITI pro nás znamená propagaci na evropském veletrhu i konfrontaci s největší konkurencí. Je to ucelený pohled nabídky tohoto segmentu trhu na jednom místě. Spousta výrobců představuje zajímavé novinky, což jsou dnes hlavně vylepšená uživatelská rozhraní. Hodně je vidět, jak jsou jednotlivé národní trhy rozdílné a že mají své zvyklosti. Lze tu například vidět, že se nic nedá udělat univerzálně a jeden výrobek ve stejné specifikaci prodávat všude. Zvláště u technologií je velmi důležitá přizpůsobivost z hlediska norem, zákonů či požadavků zákazníků. Proto si z tohoto veletrhu přivážíme i řadu inspirací pro naši další práci," říká Vladimír Ellner a dodává: „Ve srovnání s automobilkami, kde je cena konkrétních modelů většinou daná, se stojany prodávají na jednotlivých trzích za odlišné ceny. Naše výrobky jsou určitě konkurenceschopné, o to se nebojím, technicky, kvalitativně i cenově se umíme prosadit nejen na evropských trzích. I když je dnes konkurence obrovská, naše výrobky nabízí provozovatelům čerpacích stanic přidanou hodnotu, která jim přiláká další zákazníky."

■ *TEXT: Jiří Kaloč*
FOTO: autor

NEJBEZPEČNĚJŠÍ PLATEBNÍ PLATFORMA

Společnost Wayne na veletrhu UNITI expo vystavovala společně s ostatními členy skupiny Dover svoje nejnovější produkty.

V hale číslo 3 se na největším prostoru představila společnost Dover Fueling Solution, která je dnes největším producentem výdejní techniky na světě. Mezi její prémiové značky patří i americký výrobce výdejních stojanů Wayne Fueling System.

Společnost Wayne ve skupině Dover posílila svojí pozici na globálním trhu.

Jako již tradičně jeden z největších stánků měla společnost Wayne.

Před dvěma lety zde Wayne vystavoval koncept výdejního stojanu budoucnosti s průhledným displejem, na kterém si zákazník otevíral svůj „účet" prostřednictvím otisku dlaně a následně mohl na displeji provádět podobné operace jako na mobilním telefonu. Technickou zajímavostí byla možnost tankování dvou druhů paliva při jednom nákupu, což se někomu může hodit, pokud má třeba automobil na CNG nebo potřebuje doplnit kapalinu AdBlue. Hovořilo se o jeho sériové výrobě v horizontu dvou let, na stánku firmy jsme nicméně ho letos nenašli. Ale řada nápadů z něj našla uplatnění v sériových novinkách pro letošní rok, např. v souvislosti s výdejními stojany řady Helix nebo Ovation.

Mezi novými produkty značky Wayne byl vylepšený multiproduktový výdejní stojan Wayne nejvyšší řady Helix 6000 AdBlue. Tato řada je mezi zákazníky oblíbená kvůli své lehké celohliníkové konstrukci a špičkové technice. Navíc se jedná o modulární stavebnici, takže zákazník si může nakonfigurovat stojany přesně podle svých potřeb. Řada 6000 nabízí kombinaci až pěti libovolných produktů včetně AdBlue pro jednostranný nebo oboustranný výdej přes jednu až deset hadic. Ve standardu je velkoplošný LED displej, možnost předvolby v hlavě stojanu, elektronicky řízený odvod rekuperačních par a objednat si můžete i modul ATC nebo nový měřič X-Flo. Stojan se pak dá rozšířit ještě o vestavěný platební terminál.

Právě nové platební metody prostřednictvím karet, popřípadě mobilního telefonu jsou nyní v kurzu i u výrobců výdejních stojanů. Firma Wayne Fueling Systém nabízí čtečku mobilních telefonů TAP a rozvíjí platební platformu iX Pay. Ta se nyní nově umí zapojit do online prostředí Tokheim OASE a terminálu Tokheim Crypto VGA pro externí platby. Platební platforma iX Pay je navíc světovým lídrem v oblasti zabezpečení platebních karet (PCI PTS) a díky jediné globální technologické platformě a její flexibilní konfiguraci splňuje všechny specifické regionální požadavky.

■ *AUTOR: Jiří Kaloč*
FOTO: autor

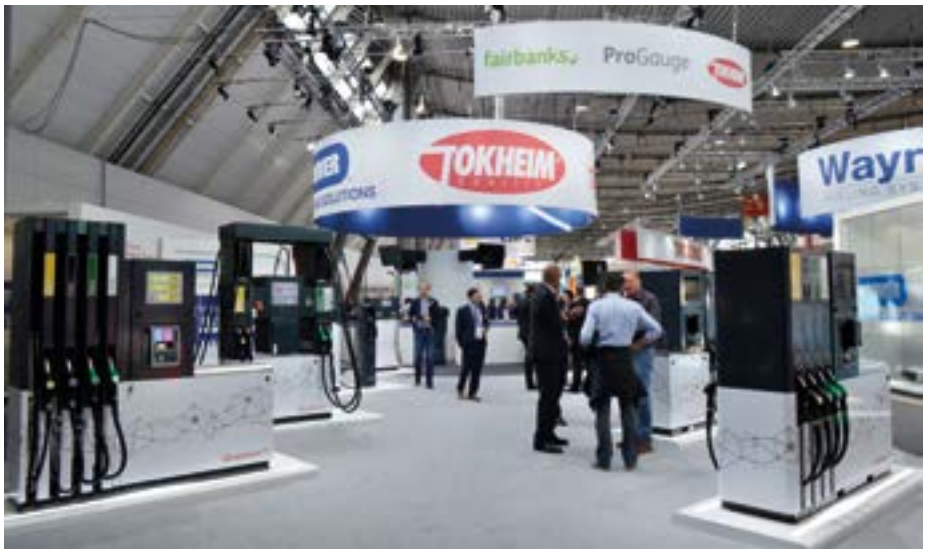

NOVÉ STOJANY QUANTIUM 510M

Na minulém veletrhu v roce 2016 mohli návštěvníci vidět výrobky společnosti Tokheim na jednom z největších stánků výstaviště, letos pak byly výrobky této společnosti předváděny na vůbec největším stánku celého UNITI. Tokheim se totiž v předchozím roce stal součástí americké společnosti Dover Fueling Solutions.

Na společném stánku byly v jednotlivých odděleních prezentovány výrobky všech produktových značek společnosti Dover, jakými jsou dnes Tokheim, Wayne, Fair Banks, ProGauge nebo OPW. Samotná expozice divize Tokheim se mohla pochlubit hned několika novinkami. Byl zde k vidění například multifunkční stojan pro pomalý a rychlý výdej Dieselu a AdBlue a nechyběl ani stojan pro výdej LPG s předvolbou, který jistě ocení zvláště ženy při plnění plynem poháněných automobilů.

Asi nejzásadnější novinkou byl inovovaný multiproduktový stojan populární řady Quantium 510M. Jeho inovativní prvky by měli ocenit nejen zákazníci, ale i servisní organizace. Mimochodem, pro český trh všechny produktové řady servisuje společnost Tokheim Acis, která má bohaté zkušenosti a disponuje rozsáhlým technickým zázemím.

Hlavní výhodou modelu Quantium 510M je jeho plná flexibilita, která umožňuje koncovým zákazníkům, aby si vybrali libovolnou sadu funkcí, které potřebují ke svému podnikání. Zákazník si tak může zvolit i různé elektronické displeje a uživatelská rozhraní od TQC-LCD displeje až po interaktivní displej TQC-VGA s proměnlivými rozměry obrazovky.To umožňuje najít skutečně optimální řešení pro každého.

Ale zákazník může volit i systém uchycení hadic (zavěsné, polozatahovací nebo plně zatahovací řešení). Modul M pak nabízí ještě řadu platebních systémů, které lze do tohoto stojanu bez problémů integrovat včetně tzv. Mobile Paymant – platby mobilním telefonem nebo bezdotykovou čtečkou palivových karet. Pokud na to zákazník ještě není připravený, lze tuto funkci instalovat i při dodatečném upgrade stojanů. Novinka samozřejmě splňuje všechny atributy společnosti Tokheim včetně vysoké kvality zpracování a spolehlivosti

■ *AUTOR: Jiří Kaloč*
FOTO: autor
ZDROJ: Tokheim Acis, s.r.o.

TOTEMY Z UNHOŠTĚ NA NĚMECKÝ TRH

Česká společnost Gema, která je tradičním účastníkem všech německých veletrhů, měla svou expozici i na letošním UNITI a v nabité konkurenci se neztratila. V zobrazovací technice se na revoluci zatím čeká, a tak jsme na stánku této firmy z Unhoště našli buď zobrazovače s LED technologií, nebo mechanickými segmenty, které představují ekonomicky výhodné řešení pro provozovatele čerpacích stanic.

Na rozdíl od předloňského veletrhu, kdy se na stáncích několika firem objevil tzv. e-papír, který potřebuje energii jen při vykreslování obrazu, se letošní veletrh obešel bez zásadních technologických novinek. Také vývoj e-papíru se zatím neposunul tak daleko, aby se to dalo využít v praxi. A tak se všichni zatím „pokorně" vrátili k LED zobrazovačům. „Všichni je mají a my nejsme výjimkou," říká jeden z majitelů firmy Gema a zároveň její jednatel Miloslav Šedivý.

K zobrazování cen produktů u Gemy používají zejména LED zobrazovače v sedmisegmentovém, ale i multisegmentovém provedení. Na výběr jsou čtyři barevná provedení LED zobrazovačů: bílá, červená, žlutá a zelená. Dále jsou k dispozici elektromechanické zobrazovače řady MD i kombinované elektromechanické s LED podsvětlením. Ty jsou určené pro ty, kteří chtějí na totemech trochu ušetřit.

Gema současně se zobrazovači vyrábí a dodává na čerpací stranice kompletní cenové totemy. Přitom má k dispozici ucelenou řadu běžných typových řešení, která pokryjí veškerou potřebu od malých městských bezobslužných čerpacích stanic až po velké dálniční stanice. Pro čerpací stanice je Gema schopna dodat i atiky přestřešení výdejní plochy a prodejny, světelné linky LED, prosvětlená loga, naváděcí šipky, světelné rampy, popřípadě různé světelné vitríny a další.

A zákazníky nehledá jen v české kotlině. „Naše společnost na veletrh jezdí proto, že mezi našimi zákazníky je mnoho německých čerpacích stanic, a již teď mohu říci, že další přibudou," říká Miloslav Šedivý a zároveň dodává, že se ještě dodělává obrovská zakázka na nové totemy pro společnost Benzina. Mezi další významné partnery ale patří také rakouský Shell, přičemž několik pump této sítě dělala Gema i v Německu. „Německo je po ČR a Rakousku až na třetím místě z hlediska počtu zakázek, nicméně pro nás je to velmi důležitý trh, protože se zde skrývá obrovský potenciál.," dodává Miloslav Šedivý.

■ *TEXT: Jiří Kaloč*
FOTO: autor

UNIKÁTNÍ NOVINKA PRO SKLADOVÁNÍ A VÝDEJ ADBLUE NA VEŘEJNÉ ČERPACÍ STANICE

Již celá čtyři desetiletí vyrábí společnost Kingspan nejrůznější zařízení pro skladování nafty, oleje, AdBlue či hnojiv v kapacitách od dvě stě až do sto tisíc litrů, které pak dodává nejen na český, ale i evropský trh. Jako jeden z lídrů trhu nemohla firma Kingspan na stuttgartském veletrhu chybět. S manažerem Ing. Janem Bláhou, zodpovědným za český a slovenský trh, jsme si povídali především o novinkách pro rok 2018.

„Naší největší novinkou je představení unikátní nádrže na skladování kapaliny AdBlue pro veřejné čerpací stanice SlimLine Edge, s objemem 4500 litrů. Jedná se nejen o nádrž s výdejním stojanem, ale o komplexní řešení včetně bezpečnosti, ochrany životního prostředí a designového řešení. Tuto nádrž vyrábíme v několika barevných provedeních, včetně vytvoření designu přímo na míru danému zákazníkovi." říká Jan Bláha.

Samotná nádrž je dvouplášťová a teprve pak je ještě „zabalená" do vnějšího designového obalu, takže je svým způsobem tříplášťová. Z toho vyplývá její označení TriComp. Jedná se zároveň patentovaný systém ochrany do každého počasí od krutých mrazů až po tropická vedra. „Můžeme ji dodat jak s integrovaným výdejním systémem, tak i s externím čerpacím automatem," dodává Jan Bláha.

Novinka je určena hlavně na veřejné pumpy. „Čerpací stanice velkých sítí, jako je Benzina nebo Shell, dbají i na vnější design a tohle je výrobek určený hlavně pro ně," říká Jan Bláha a dodává: „Ale zajímavostí je, že vůbec první prodaná nádrž v Evropě míří k nám do Česka a kupodivu k privátnímu klientovi..."

Menší soukromé čerpací stanice většinou kupují klasické nádrže na AdBlue SlimLine, které nemají tak revoluční design, ale zase nabízejí variabilitu objemů od 1333 l do 15 000 l a dvě možnosti šířky nádrže, což je důležitý aspekt na čerpacích stanicích, kde je málo prostoru. V nabídce pak stále zůstávají klasické nádrže BlueMaster, které se vyrábějí v objemech od dvou až do devíti tisíc litrů s širokými možnostmi jejich řízení. Tyto nádrže jsou vhodnější pro neveřejné tankování AdBlue.

Společnost Kingspan je ve výrobě těchto zařízení v Česku jasnou jedničkou. Klienty jsou jak velké firemní fleety, tak malí zákazníci, ale i například Hasičský záchranný sbor ČR. Prodej nádrží pak zajišťuje společně se svými dealery. Nicméně spousta instalací je přímo na zakázku, takže Kingspan spolupracuje s českými výrobci, jako je tradiční výrobce stojanů Adast, frma BMS1 nebo Tokheim Acis, která pro změnu zajišťuje servis nádrží. S obchody v zemi, kde se veletrh Uniti koná, je to složitější. „Německý trh má samozřejmě větší potenciál, ale také je tady jiná legislativa a větší konkurence. Ale i zde jsme dlouhodobě silným hráčem na trhu," dodává Jan Bláha.

■ *AUTOR: Jiří Kaloč*
FOTO: autor

▶ Zpět na obsah

EUROSHOP 3: NEJEN PLATEBNÍ SYSTÉM

Německý veletrh už tradičně nechybí v celoročním programu prezentací české společnosti Unicode systems. Letošní expozice se kromě tradiční nabídky tankautomatů a pokladních systémů zaměřila na poslední verzi informačního a řídicího systému pro čerpací stanice s názvem EuroShop 3.

Jedná se o propracovaný vícestupňový systém, který umožňuje komplexní řízení provozu jedné nebo více čerpacích stanic. První vrstvu tvoří tzv. forecourt server, který je zodpovědný za řízení technologií čerpací stanice. Dokáže ovládat všechny typy výdejních stojanů na kapalná a plynná paliva nebo provozní kapaliny (ostřikovače, AdBlue, oleje), hladinoměry, cenové totemy i mycí linky. Nově pak zajišťuje i připojení nabíjecích stanic. Je to průmyslový počítač, který umožňuje propojení všech technologií v rámci čerpací stanice do jednoho řídicího centra a nezáleží přitom, o jakou značku se jedná. Forecourt server následně poskytuje všechna data o tankování nebo ceně a je napojen na druhou vrstvu – pokladnu. Pokladna podporuje veškeré hotovostní i bezhotovostní platby zahrnující použití poukázek, fakturačních, slevových i věrnostních karet. V rámci podpory prodeje může provozovatel stanice nastavit automatické zákaznické promoakce, aby obsluha při provozu nezapomněla odměnit zákazníky, kteří splnili podmínky promoakce.

Třetím stupněm je Backoffice, který představuje pracovní prostředí pro vedoucí pracovníky čerpací stanice. Odtud je řízen sortiment, zásobování, reporting i marketingové aktivity. Velmi oblíbenou funkcí je automatický návrhář objednávek, který pomáhá optimalizovat skladové zásoby v rámci skladového hospodářství. Součástí je celá řada užitečných funkcí jako například motivační nástroj pro obsluhu čerpací stanice.

Další podstatnou novinkou verze EuroShop 3 je tzv. Web Office. Jedná se o centrální aplikaci, která funguje v rámci hybridního cloudového prostředí. Majitelům a provozovatelům čerpacích stanic to umožňuje přes mobilní zařízení, počítač, telefon nebo tablet přístup k informacím prostřednictvím volného internetu. Dokážou tak na dálku řídit zásobování pohonnými hmotami i jejich přeceňování, mohou sledovat dosažené obraty i denní vyúčtování, nastavovat akční nabídky a nahlížet do širokého spektra reportů.

Celý systém se skládá z řady modulů a jejich zapnutím se systém přizpůsobí potřebám nejrůznějších uživatelů. To umožňuje jeho umístění jak na malé lokální stanici, tak i na největší čerpací stanici s širokým portfoliem zboží a služeb. Prostřednictvím rozhraní Web Office lze velmi pohodlně řídit na dálku i více čerpacích stanic najednou.

■ *TEXT: Jiří Kaloč*
FOTO: autor

PŘEDPLATNÉ NA MYCÍ LINKY A POLYMERNÍ CHEMIE

Domácí společnost Washtec vystavovala své výrobky na ploše bezmála 600 m². Vedle ukázky pěnových efektů Foam Sensation a Foam Tastic nebo atraktivní prezentace mycího tunelu SoftLine² Xpress Pro na velkoplošném zobrazovacím panelu byl největším lákadlem pro zákazníky koncept EasyCarWash, který by měl provozovatelům myček rozšířit počet klientů. Novinkou byla pistole pro vysokotlaké mytí a pěnu stejně jako mycí chemie ShieldTec značky Auwa.

EasyCarWash je internetová aplikace pro zákazníky i provozovatele myček, která má za cíl zvýšit počet pravidelných zákazníků myček, kterým má návštěvu mycího centra výrazně zjednodušit. „Jde hlavně o to, aby měli provozovatelé myček stálý příjem a nebyli závislí na sezóně," vysvětluje nám jednatel českého zastoupení společnosti Washtec Lubomír Molnár. „Koncový zákazník si prostřednictvím aplikace zvolí své domovské mycí centrum, kde si předplatí služby na měsíc – v tomto případě samozřejmě mytí – a pak je jednoduše využívá. Stačí, aby se svým autem zastavil před myčkou, ta si přečte jeho registrační značku a pustí jej dovnitř." Provozovatel mycího centra mu pak díky této aplikaci může představit i další své aktivity prostřednictvím reklamy. Současně s tím i vidí, jak mu jeho myčka funguje, kolik má věrných zákazníků a kolikrát k němu zavítají.

U Washtecu věří, že by to mohlo zvýšit příjmy provozovatelům mycích center až o 20 procent. „Je spočítáno, že průměrný zákazník přijede do myčky sedmkrát ročně," vysvětluje Lubomír Molnár. „Tahle aplikace by ho mohla donutit k tomu, že si auto umyje alespoň jednou měsíčně." Službu chtějí například nabídnout i leasingovým společnostem, které by pak neomezenou návštěvu mycího centra mohly zahrnout do splátky operativního leasingu. Aplikace je k dispozici zdarma jak pro operační systém iOS, tak pro Android.

U Washtecu dnes zkoumají nejrůznější technologie s nanášením pěny. To sice většinou nezlepší efektivitu mytí, ale prodlouží dobu, kterou zákazník v mycím boxu stráví, protože mu o to déle trvá, než pěnu odmyje. Nová technologie Powershaum-Kombilanze kombinuje do jedné pistole nanášení efektní pěny a mytím pod vysokým tlakem.

Polymerový vosk ShieldTecs od firmy Auwa je určený do portálů a mycích tunelů. Díky technologii OMP (organický modifikovaný polymer) je schopen zajistit dokonalé utěsnění povrchu automobilu před agresivními vlivy v podobě hmyzu, UV záření nebo kyselých dešťů a zároveň zvyšuje barevnou hloubku laku. Pro provozovatele myček pak představuje velkou výhodu jeho rychlejší aplikace a následně i rychlejší vysušení karoserie, což může v konečném efektu zvýšit počet mytí.

■ *AUTOR: Jiří Kaloč*
FOTO: autor

Zpět na obsah

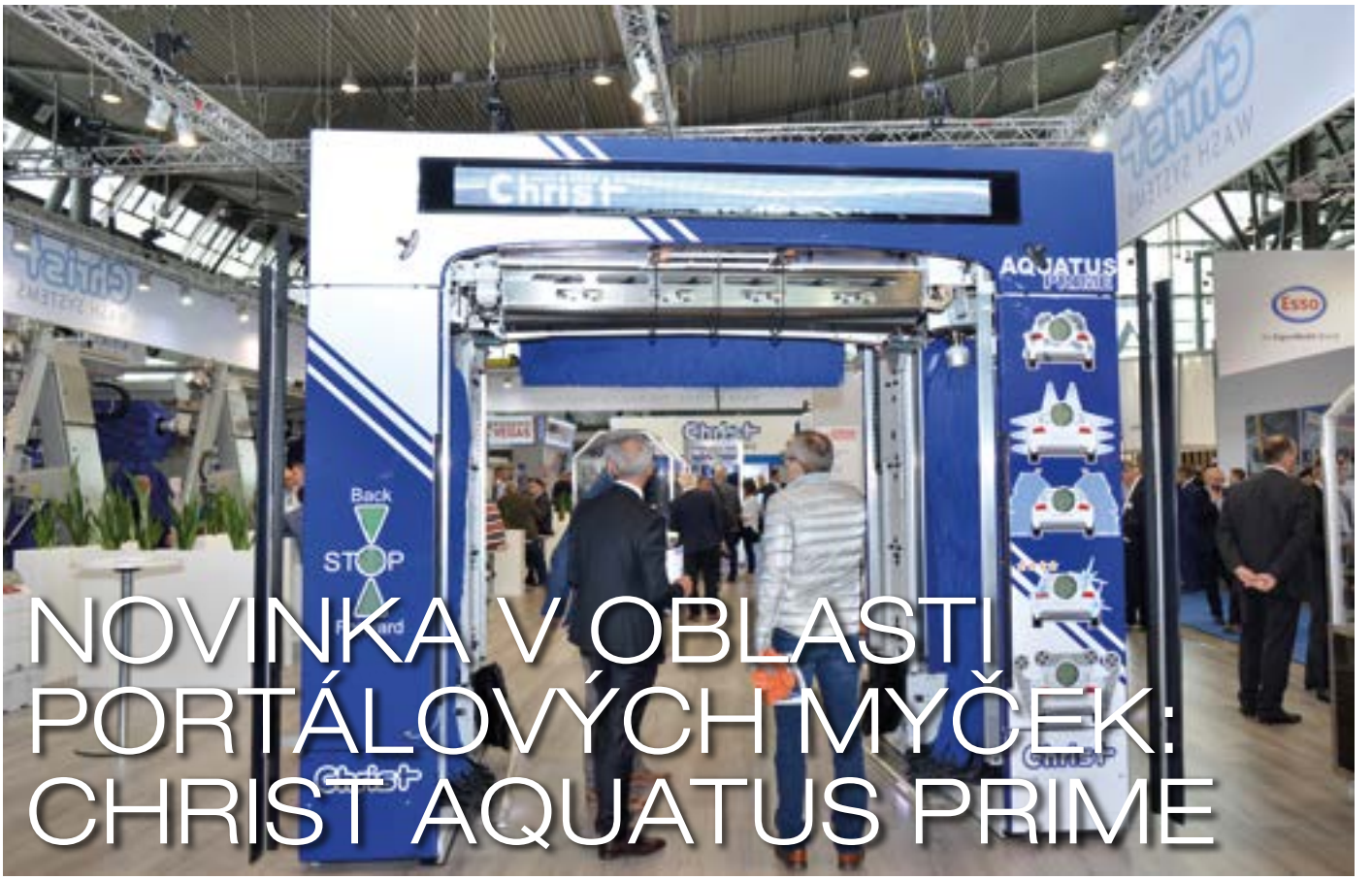

NOVINKA V OBLASTI PORTÁLOVÝCH MYČEK: CHRIST AQUATUS PRIME

Tento portál kombinuje klasické kartáčové mytí a mytí vysokotlaké, bezdotykové. Zákazník si může vybrat, zda umýt auto dotykově nebo bezdotykově, zde má v hale běžných rozměrů myčku na principu dva v jednom.

Myčka se dodává v různých průjezdných výškách od 2,30 do 2,70 m, kartáče mohou být pěnové nebo textilní s kloubovými kartáči nebo bez. Cenově je srovnatelná s kartáčovou myčkou kategorie TOP, je levnější než dvojportálová nebo pětikartáčová myčka.

■ *PR Christ*

Speciální rozšířené mytí kol pro portálové myčky – systém Wheel Master. Nemyje pouze disky kol, ale díky speciálnímu mechanismu i kompletně celé pneumatiky

Dvojitý vysavač DUO Turbo s integrovanými držáky hadic – umožňuje snadnější ovládání hadice bez dotyku s karoserií vozu.

OBCHODNÍ POTENCIÁL STÁLE ROSTE

Design shopů je s ohledem na prezentaci jídel stále důležitější.

Rok od roku větší prostor dostává na UNITI Expo sekce Shop&Convenience. Potvrzuje to vzrůstající obchodní potenciál dříve doplňkového prodeje jídla a pití na čerpací stanici, který pomalu dosahuje stejného nebo většího významu jako výdej pohonných hmot a servis v podobě mytí automobilů.

Ideálním místem pro setkání byla letos opět Genuss Garten, kterou připravila společnost Hack a Remagen. Jednalo se vlastně o obrovskou kavárnu, bistro a zároveň workshop pro systémovou gastronomii a „fastfoodový" průmysl. Ucelený a do posledního detailu promyšlený koncept občerstvení zde nabízely zpravidla na bázi franšízy provozovatelům čerpacích stanic nejrůznější výrobci. Jednalo se zejména o hamburgery, döner kebab, pizzu, smažené rybí speciality, italské těstoviny nebo nejrůznější slané i sladké pečivo, bagety a pannini. Degustace produktů byla sice vítaným, ale spíše okrajovým efektem. Primárním účelem „zahrady" byla možnost vstřebávat inspiraci nebo získat nové obchodní kontakty na dodavatele potravinářského zboží, profesionálních zařízení pro kuchyně nebo rovnou celých konceptů „fastfoodového" stravování.

Důležitá prezentace jídla

Na výstavě se pak prezentovala celá řada převážně franšízových shop-in-shop konceptů orientovaných buď na celý gastroprovoz, nebo jen na určité produkty především v podobě kávových koutků a pekáren. Producenti a prodejci kávy a kávovarů, pekáren, konvektomatů, grilů, výrobníků zmrzliny atd. zaplnili také větší část haly 1 a lehce zatlačili do pozadí expozice myčkařských firem.

Káva na čerpacích stanicích se stala fenoménem. Široká nabídka produktů a přístrojů na její správnou přípravu byla i ve Stuttgartu ohromující.

Jídlo na čerpacích stanicích dnes není ani tolik o chuti jako o umění jej nabídnout v co nejlákavější podobě a také jej náležitě odprezentovat. Ručně psané tabule dnes nad výdejními pulty nahrazují LED monitory, které umožňují kvalitní obrazovou prezentaci podávaných produktů a možnost rychlé změny cen nebo nabídky jídel a nápojů.

Obchod ve virtuální realitě

Stuttgart je sice mezinárodním veletrhem, ale domácí firmy zde hrají prim. V oblasti Shop&Convenience zde proto měly největší expozice velkoobchody s potravinami jako Lekkerland, Edeka Foddservice nebo MCS. U nás celkem neznámá společnost MCS přišla s několika novými netradičními inovativními přístupy v prodeji občerstvení. Jednalo se zejména o tzv. zdravou výživu v podobě müsli barů, ovocných freshů a salátů.

Hodně netradičním počinem byl tzv. virtuální obchod Frischwerk od společnosti Lekkerland. Pomocí speciální technologie rozšířené reality jste si mohli „postavit" a také především prohlédnout svůj budoucí obchod. Plánování pomocí virtuální reality je pro zákazníky mnohem srozumitelnější v 3D optice než na dvourozměrném papíru a určitě mu patří budoucnost.

Společnost Offenburger zase vystavovala řadu produktů v rámci svého konceptu „Digitální obchod". Jednalo se třeba o digitální značení, digitální oceňování nebo nejrůznější online aplikace pro provozovatele čerpacích stanic v podobě navigačního a objednávkového systému, který provozovatele snadno přivede k zákazníkovi, kterému to v důsledku ulehčí nakupování.

Čerstvé ovoce i míchané nápoje

Se zajímavými nápady z hlediska čerstvého ovoce se prezentoval španělský velkoobchod s ovocem a zeleninou, firma SanLucar, která má své pobočky po celém světě včetně Německa. Kromě nápojů smoothies nabízela také zachlazené čerstvé ovoce v malých uzavřených kelímcích nebo papírových minitaškách.

Domácí výrobce baleného ledu firma Ice Frocks v rámci podpory nového produktu menších ledových kostek „Coctail Ice" přišla rovnou s doplňkovým prodejem míchaných alkoholických nápojů. Zatavené sáčky obsahují některý z oblíbených míchaných nápojů (Caipirinha, Pina Colada, Mai Thai apod.) a po otevření disponují ještě druhým, uzavíratelným . Stačí nasypat led „Coctail Ice", vložil slámku, zavřít a můžete si vychutnávat oblíbený nápoj. I když s tímto výrobkem míří trochu jinam než na čerpací stanice, lze to využít i tam.

■ *AUTOR: Jiří Kaloč*
FOTO: autor

iWash®
complete wash systems

Společnost iWash poskytuje na českém trhu kompletní služby, které zahrnují technologie a produkty pro mytí osobních a nákladních automobilů či autobusů.

portálové mycí linky

samoobslužné mycí boxy

chemické produkty

Nabízíme:

- portálové mycí linky
- samoobslužné mycí boxy
- chemické produkty
- vyhotovení technologického a stavebního projektu
- dodávku a instalaci zařízení
- servis
- možnost profinancování

www.iwash.cz

KOMPLEXNÍ ŘEŠENÍ MYTÍ VOZIDEL

MA-FRA® kosmetika pro vaše auto

mix

OD PROJEKTU AŽ PO REALIZACI

- SAMOOBSLUŽNÉ MYCÍ BOXY
- KARTÁČOVÉ A TUNELOVÉ MYCÍ LINKY
- SPECIALIZOVANÉ MYCÍ LINKY
- DOPLŇKY PRO ČISTICÍ ZÓNU
- PRŮMYSLOVÁ CHEMIE

AutoMax Čisticí technika

www.automax-group.com

AutoMax Group s.r.o.
K Hájům 1233/2, Praha 5, 155 00
tel.: +420 272 700 530, fax: +420 272 700 531

KDO ŠETŘÍ MÁ…

V době, kdy se očekává další růst cen energií i vody, je nanejvýš potřebné i u čerpacích stanic začít s úspornými opatřeními, která zvýší i jejich konkurenceschopnost. Uvádíme to na příkladu čerpací stanice Benzina na dálnici D3 u obcí Mezno a Mitrovice, která byla oceněna i v naší soutěži PETROLAward jako ukázkový příklad instalace úsporného osvětlení LED.

Čerpačka Benzina na D3 byla v roce 2012 vybavena kombinací technologických řešení pro zajištění ventilace, teplé vody a osvětlení. Použitá technologie podstatnou měrou snižuje nároky na spotřebu energií i vody a významně přispívá k ochraně životního prostředí. Instalován byl komplex tepelných čerpadel zajišťujících vytápění i chlazení objektu společně s větrací jednotkou s rekuperací tepla a systém pro ohřev teplé užitkové vody prostřednictvím střešních solárních kolektorů. Tato zařízení doplňuje energeticky vysoce úsporné vybavení – osvětlení LED svítidly v prodejně a moderní technologie osušování rukou společně s bezvodými pisoáry na WC.

Tepelné čerpadlo

Tepelnou pohodu uvnitř obslužné budovy zajišťuje kompaktní vzduchotechnická jednotka od firmy AirPlus. Aby výsledná energetická úspora byla co nejvyšší, vzduchotechnická jednotka integruje ventilaci a hned několik principů chlazení a vytápění, které sofistikovaný řídicí systém spouští v závislosti na typickém průběhu denních teplot v daném ročním období.

Základem této jednotky jsou standardní klimatizační jednotky, které v reverzním módu fungují jako tepelné čerpadlo vzduch-vzduch. Klimatizační jednotka pak díky jednoduché úpravě v létě chladí a v zimě topí. Účinnost tepelného čerpadla ale klesá se snižující se venkovní teplotou, proto je nutné mít pro krátká období extrémních mrazů (pod -12 °C) bivalentní zdroj tepla, v tomto případě bylo zvoleno elektrické dotápění. Jednotka využívá takzvané rekuperace tepla z již ohřátého vzduchu odváděného ventilací z interiéru budovy. Rekuperací se dosahuje více jak 50% využití tepla z odváděného vzduchu, což výrazně snižuje vlastní energetickou spotřebu VZT jednotky. V případě tepelných čerpadel vzduch-vzduch a rekuperátorů tepla by se mělo dosáhnout poklesu spotřeby energií cca o 40 % oproti běžné spotřebě.

V přechodném období (jaro nebo podzim), hlavně v ranních nebo dopoledních hodinách, je možno ke chlazení využít tzv. free-coolingu, kdy chladný přívodní vzduch je přesměrován by-passem okolo deskového rekuperátoru. Opět se jedná o výrazný příspěvek k celkové úspoře energie.

Vzduchotechnická jednotka je sestavena z běžně dostupných komponent včetně stavebnicového řídicího systému Siemens a neobsahuje žádné speciální drahé systémy, což příznivě ovlivňuje celkovou cenu dodávky. Hmotnost jednotky (2,4 t) si ale vyžádala příslušnou úpravu nosnosti konstrukce budovy.

Teplou vodu ohřeje slunce

Čerpací stanice Mezno a Mitrovice využívají nejúčinnějšího typu solárních kolektorů, takzvané vakuové trubicové solární kolektory s technologií U-pipe, které zajišťují maximální výkon i při nepříznivých podmínkách. Ty využívají jako tepelnou izolaci vakuum vytvořené mezi dvěma skleněnými trubicemi. Na vnitřní trubici je nanesena vysoce selektivní absorpční vrstva, která dopadající záření přeměňuje na teplo. Protože tato selektivní plocha je válcová, kolektor jako celek vystavuje stejnou plochu dopadajícímu slunci ráno, v poledne i večer.

Jeho výkon se nesnižuje kvůli malému úhlu dopadu slunečního záření jako u plochých kolektorů. Sluneční energie ohřívá uvnitř každé trubky kolektoru teplonosnou kapalinu, která má vysoký bod varu (přes 250 stupňů Celsia), a to činí přenos tepla vysoce účinným. Ohřátá kapalina následně slouží k sekundárnímu ohřevu užitkové vody v zásobníku TUV.

Díky tomuto principu jsou tepelné ztráty trubicových kolektorů velmi malé a kolektory mohou získávat teplo i při velmi slabém slunečním záření (slunce za mrakem – difúzní záření) nebo při extrémních teplotách (nízká teplota vzduchu a vysoká teplota ohřívané kapaliny). Kolektory na obou čerpacích stanicích jsou výhodně pospojovány do velkého kolektorového pole. Takové zapojení ještě navyšuje účinnost kolektorů a zároveň se snižuje spotřeba oběhového čerpadla solárního systému. V zázemí čerpací stanice je instalován zásobník TUV s kapacitou 500 litrů, ve kterém probíhá ohřev vody prostřednictvím výměníku spojeného s kolektorovým polem. Případné dohřívání vody při nárazově vysoké spotřebě je zabezpečeno integrovanou elektrickou patronou, která dohřívá zbývající zásobu cca 200 litrů vody v horní části zásobníku, kde je teplota vody nejvyšší. Systém solárního ohřevu vody by měl přinést až 80% úspory nákladů za energie, samozřejmě s ohledem na klimatické podmínky.

Pisoáry bez vody a vzduchový břit

Na WC jsou instalovány takzvané bezvodé pisoáry, které fungují bez přívodu vody a elektrické energie. Zaručí extrémně vysoké úspory v provozu, rychlou návratnost investic a maximální hygienu a čistotu. Podle výrobce ušetří v průměru 115 000 l vody za rok. Špičkový membránový ventil ve výměnné kartuši zaručuje perfektní funkčnost pisoáru. Pisoár je 100% bez zápachů a zcela hygienický. Moč je totiž sterilní a bez choroboplodných zárodků, a proto nepřijde-li do styku s vodou, nevytvářejí se žádné bakterie, pachy a skvrny na stěnách pisoáru. Díky patentované membráně je zamezeno šíření pachů z odpadních trubek. Předměty vhozené či spadlé do pisoáru, jako jsou např. vlasy, žvýkačky, cigarety atd., nemají vliv na funkčnost. Veškeré nečistoty jsou odplaveny močí do odpadu. Ventil má dle intenzity použití životnost min. 6 měsíců.

Tryskové osoušeče rukou nejsou především na větších a frekventovaných veřejných sociálkách čerpacích stanic nikterak horkou novinkou. Výrazného snížení spotřeby elektrické energie u tryskového osušovače se dosahuje tím, že oproti klasickému nemá vysoce výkonnou topnou spirálu pro ohřev proudu vzduchu. S ohledem na četnost využití může úspora provozních nákladů dosahovat až 80 %.

Sázka na LED technologie

Komplexní osazení všech svítidel LED světelnými zdroji od společnosti Neo-Neon CZ v čerpací stanici Shell v Ostrově nad Ohří uspořilo jejím provozovatelům více než 50 % provozních výdajů za spotřebu elektrické energie a periodický servis. U komerčních budov náklady na osvětlení obvykle dosahují 30 % výdajů za elektřinu, u čerpacích stanic to může být ještě více. Mnohá svítidla nonstop čerpacích stanic totiž musí svítit téměř nepřetržitě. Osvětlení čerpacích stanic plní několik funkcí. V první řadě je nedílnou součástí vzhledu

každé čerpací stanice. Podle typických barevných variací lze rozpoznat jednotlivé provozovatele těchto stanic. Správné osvětlení rovněž tvoří bezpečnostní prvek pro ochranu zdraví zákazníků a obsluhy i prvek ochrany čerpacích stanic.

V současnosti je výměna běžných světelných zdrojů za vysoce úsporné LED zdroje v oblasti úspor provozních nákladů z hlediska návratnosti tou nejlepší investicí. Nahrávají tomu i stále poměrně strmě klesající pořizovací ceny LED zdrojů, růst jejich měrného výkonu (lm/W) a jejich mimořádná životnost, díky které odpadají náklady na dřívější časté periodické výměny (zejména u výbojek pro osvětlení výdejní plochy). Podmínkou dlouhodobé efektivity LED osvětlení čerpací stanice je volba kvalitních zdrojů od zavedeného a prověřeného výrobce. Na trhu je množství cenově velmi výhodných výrobků produkce tzv. garážových firem, které jen stěží mohou spolehlivě poskytnout dlouhodobou záruku a servis.

Při náhradě LED zdrojů za žárovky, zářivky, halogenové žárovky či výbojky se často investoři dopouštějí zásadní chyby, když nahradí původní zdroje ve stávajících svítidlech a neberou v úvahu vyšší intenzitu LED zdrojů a jejich velmi účinné rozložení svítivosti. Chybně ponechají nezměněný počet svítidel na původních místech, přestože by bylo efektivnější jejich dispozici vzhledem k osvětlovanému prostoru optimalizovat a výsledně omezit jejich počet. Stejné chyby se však dopouštějí i projektanti v návrzích novostaveb.

Aby bylo dosaženo maximální efektivity instalace nového LED osvětlení, je nezbytné vhodně rozmístit správný počet správně dimenzovaných svítidel a tímto způsobem ještě zlepšit náklady na osvětlení. Na stavbě čerpací stanice Shell v Ostrově nad Ohří vyprojektovala a osadila veškeré světelné zdroje společnost Neo-Neon CZ, přičemž cílem bylo poskytnout provozovatelům co nejnižší spotřebu elektrické energie při co největším užitku z osvětlení. Kromě toho, že čerpací stanice Shell v Ostrově se díky tomuto projektu stala první benzinovou pumpou v ČR kompletně osazenou LED zdroji, podařilo se zde dosáhnout správné kombinace úspor nákladů a vizuálního vjemu osvětlení.

Komplexní osazení všech svítidel LED zdroji přineslo čerpací stanici Shell v Ostrově nad Ohří snížení provozních výdajů na spotřebu elektrické energie a periodický servis o více než polovinu.

Osvětlení výdejní plochy a parkovišť

Osvětlení výdejní plochy není řešeno relampingem (náhrada celého svítidla jiným), ale je použito svítidlo s širším rozložením svítivosti a s větším světelným tokem. Svítidla jsou navržena tak, aby měl řidič při čerpání pohonných hmot pocit bezpečí a aby plnohodnotný obraz z kamerového systému zůstal i v noci. K osvětlení byla použita průmyslová LED svítidla Neo-Neon Z90001-000 s příkonem 145 W, krytím IP65 a úhlem poloviční svítivosti 115°. Díky těmto parametrům byl zmenšen počet svítidel oproti standardním zápustným svítidlům osazeným sodíkovou výbojkou o nominálním příkonu 150 W (celkový příkon svítidla je přibližně 180 W) na polovinu.

Bezprostřední okolí čerpací stanice je osvětleno LED svítidly NEOJ2021-000-TJ s příkonem 142 W nahrazujícími výbojková svítidla o nominálním příkonu 250 W (celkový příkon svítidla je přibližně 290 W). Svítidla jsou osazena ve výšce 10 m a jejich rozmístění je zvoleno tak, aby byla čerpací stanice dobře viditelná i z větší vzdálenosti a aby řidič při čerpání pohonných látek při pohledu do okolí nebyl světelně přeexponován.

■ *AUTOR: Alena Adámková*
FOTO: archiv

STAŇTE SE PARTNEREM UTA

Máte zájem o spolupráci s jedním z evropských lídrů v oblasti palivových karet?

Zvyšte atraktivitu vaší čerpací stanice a staňte se součástí akceptační sítě 39 000 čerpacích stanic.

Více informací:

www.uta.cz

KARTÁČOVÉ TECHNOLOGIE PRO MYCÍ LINKY

Společnost BrushTec je léta ověřeným výrobcem kartáčových technologií pro mycí linky vozidel. Tento rok to bude 22 let ode dne, kdy Miroslav Buršík společnost založil a původně v pěti lidech začal dodávat kartáče především pro skandinávský trh. Dnes má firma přes 20 zaměstnanců, jejím hlavním odbytištěm jsou země EU, v menší míře dodávají výrobky do Afriky, Asie a Latinské Ameriky. V klientském portfoliu převažují servisní organizace, ale figurují tam i výrobní podniky. Společnost je hrdá především na dlouhodobé klientské vztahy a na již léta setrvávající zaměstnance, kteří jsou v oboru prvotřídními odborníky. V neposlední řadě stojí za to zmínit vlastnictví 3 patentů a tento rok 1 patent čekající na schválení.

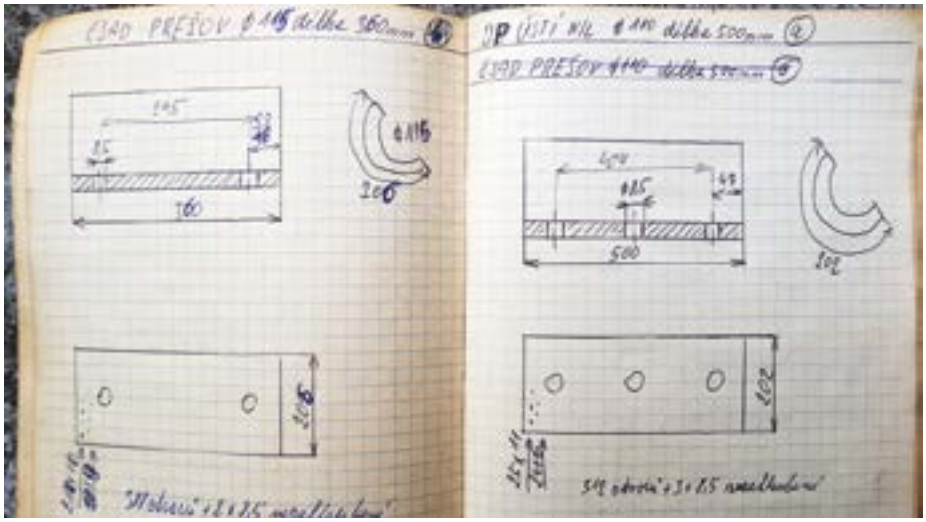

◀ *V odvětví mycích linek a jejich technologií začal pracovat již otec zakladatele společnosti Jan Buršík v podniku Komunální služby Domažlice, který sdružoval různá řemesla. V 80. letech v ČR existovalo možná 20–30 mycích linek. Jan Buršík tehdy vyráběl koryta (viz foto 3) a prováděl montáže kartáčů. V Československu v té době existovaly dva typy mycích linek – maďarské Hiteca a italské Ceccato. Kromě těchto dvou výrobců se vyskytovalo hodně individuálně stavěných mycích linek – dopravní podniky si stavěly myčky na mytí autobusů, Československé státní dráhy pro vlaky a problematikou se zabýval Výzkumný ústav železničních vozidel.*

▲ *V 90. letech se v Česku a na Slovensku vyskytovaly především mycí linky od společností Wesumat, California a Kleindienst, které se různě konvertovaly do nových společností. Pro tyto mycí linky BrushTec vyvinul obtáčecí flexibilní podložky, které se vyplétaly zpočátku jen polyethylenem v X profilu (z Plané nad Lužnicí). Podobné technologie převládají dodnes, ale X-vlákno se nahrazuje textilem nebo pěnou.*

▲ *Společnost BrushTec se pravidelně zúčastňovala veletrhů, tehdy hlavně tuzemských. Fotografie byla pořízena v roce 1998 na Autosalonu Brno.*

▲ *Zaměstnanci společnosti na oslavě 20letého výročí společnosti.*

▼ *Flexiclick (viz foto) a flexisteck jsou patentovaná řešení flexibilních podložek, do kterých je vyplétán mycí materiál. Obě byly vyvinuty pro dnes nejpočetnější mycí linky aut Istobal a WashTec a jsou použitelné i pro další mycí linky s hřídelí o průměru 120 mm. Patentové řešení uzávěru umožňuje montáž bez perforace hřídele v čase kolem 30 min na sadu. Dalším patentem je speciálně upravený povrch pěnového vlákna zvaný „Lamela", který lépe odstraňuje nečistoty zejména z předního skla auta. Tento rok společnost bude prezentovat další patent – nový typ kartáče zvaný Belt Brush.*

◀ *Dříve se kartáče vyráběly z pevných segmentů, které se vyplétaly silonovými vlákny (ta se vyráběla v podniku Silon Planá nad Lužnicí). Takto pevné segmenty se poté šroubovaly na kovové hřídele. Segmenty jako takové se vyráběly ručně – díry na silon se vrtaly podle nakresleného vzoru. Dnes jsou segmenty flexibilní a vyrábějí se na numericky řízeném plotru.*

The Real Car Wash Factory

Christ WASH SYSTEMS

- ✔ Mycí technologie od lídra v inovacích
- ✔ S námi bude Vaše mytí úspěšnější
- ✔ Široká paleta mycích technologií přímo od výrobce

PETROL PARTNER

Chcete investovat do mycí linky?

Vyžádejte si u nás cenovou kalkulaci Vaší investice!

Zdarma Vám vytvoříme analýzu rentability a navrhneme způsob financování.

Otto Christ Wash Systems s.r.o.
Koterovská 175, 326 00 Plzeň
Tel.: 377 432 234, fax: 377 432 272
www.christ-ag.com
obchod@christ-ag.com

RODINNÝ PODNIK JIŽ 28 LET

S denní výrobní kapacitou půl milionu litrů provozních kapalin do automobilů a se skladovacím prostorem pro 14 tisíc palet je rodinná firma DF Partner s. r. o. největším producentem a distributorem nepotravinářského zboží na čerpací stanice ve střední Evropě. O historii i současnosti společnosti jsme si povídali s jedním z majitelů a zakladatelů Pavlem Drhou mladším.

Začalo to plastovými obaly

Zlínský kraj je považován z celorepublikového hlediska za region, kde se rodí šikovní a podnikaví lidé. Platí to už od Tomáše Bati, svým způsobem do toho zapadá i ekonomický „zázrak" v podobě zemědělského družstva Slušovice a mnoho lidí zde samozřejmě podniká i nyní. Významné místo dnes v tomto ohledu patří i rodinné firmě DF Partner, která byla založena krátce po sametové revoluci v roce 1990.

Živnost podnikavé rodiny Drhů se pomalu rozrůstala z malé firmičky na výrobu plastových obalů, které se vyráběly v Zádveřicích u Vizovic, přes významného producenta citronové šťávy až po dominantního výrobce a distributora automotive zboží, kterému mimo jiné patří rozsáhlý areál o ploše 42 tisíc m² na okraji obce Neubuz nedaleko známých Slušovic.

„Začali jsme podnikat bezprostředně po revoluci, když jsem byl na škole. Musel jsem místo radostného studentského života hned od prvního ročníku školy kromě studia řešit ještě úplně jiné problémy," říká Pavel Drha. Firma dostala název DF Partner (Drha & Family) a v roce 1990 začala podnikat ve výrobě plastových obalů.

„Zdálo se nám to výhodné, protože tady v regionu to mělo svou tradici. Našli jsme navíc prostor na trhu, dodávali jsme kelímky na jogurty, lahvičky na citronový koncentrát a podobně," říká Pavel Drha. Zatím neměli žádné zaměstnance, co vyrobili, naložili na auto a odvezli koncovým odběratelům.

Číslo jedna v citronové šťávě

Zdálo se, že se firma zdárně rozbíhá a všechno funguje až do okamžiku, než se zjistilo, že produkce firmy je plně závislá na koncových odběratelích.„A tak nás napadlo, že naše aktivity rozšíříme o další položky, aby naše firma nebyla závislá jen na jedné položce. Mysleli jsme si, že čím více obchodních a výrobních aktivit budeme mít, tím stabilnější bude naše pozice," vysvětluje Pavel Drha.

A tak začali sami dodávat na český trh citronovou šťávu vlastní značky Evelina, distribuovali balicí materiál a v roce 1996

spustili výrobu autokapalin. Nejdříve to byla kapalina do ostřikovačů, postupně se to rozšířilo o diesel aditiva, chladicí kapaliny a další výrobky, kterých tehdy byl v Česku nedostatek. V té době vznikla i obchodní značka SHERON, firma začala nabírat zaměstnance a produkce uspokojivě narůstala. Bylo proto potřeba rozšířit výrobní prostory.

Krize kapacit

„V roce 1998 jsme poprvé výrazněji zainvestovali a za 45 milionů vybudovali nové výrobní a skladové centrum v Zádveřicích," říká Pavel Drha a dodává: „Základem byl dům od babičky, ke kterému jsme přistavovali další a další haly." Výsledkem bylo tehdy ještě uspokojivé navýšení kapacit na 200 tisíc litrů výrobků denně a 2000 paletových míst.

To ale netrvalo dlouho. Firma sice už tehdy měla 70 zaměstnanců, jenže v roce 2000 přišla obrovská krize kapacit. „Výroba plastů už nám nestačila krýt potřeby, množství citronového koncentrátu překročilo milion jednotek měsíčně. Byli jsme sice číslo jedna na trhu, prodávali jsme spousty balicího materiálu a výroba autochemie se také zdárně rozjížděla, ale my to úplně přestali zvládat," říká Pavel Drha a dodává: „Museli jsme se rozhodnout, co dál. A tak tehdy padlo rozhodnutí věnovat se pouze jedné činnosti a my jsme veškerou energii vložili do zboží automotive, o kterém jsme se domnívali, že má budoucnost."

A tak byla hned v roce 2000 ukončena distribuce obalů a celá divize včetně zaměstnanců prodána, o dva roky později skončila i výroba plastů, která byla prodána současnému dodavateli obalů a v roce 2004 se zastavila i produkce citronové šťávy. „Začali jsme intenzivně rozvíjet značku SHERON, prakticky každý půlrok jsme uváděli na trh novou výrobkovou řadu a vzniklo i nové logo," vzpomíná Pavel Drha a dodává: „Ukázalo se, jak funguje synergie. Předtím jsme sice dělali také velké objemy, ale v každém segmentu jsme měli pouze jeden výrobek. A tak nás všude považovali za malou firmu. Když jsme se však vrhli jen na automotive a rychle byli schopni zajistit v tomto segmentu kompletní sortiment, naše vyjednávací pozice se výrazně zlepšila."

Dál už pouze automotive

Výroba firmy DF Partner se tak sice omezila na jednu vlastní značku, ale rychle k ní přibývala výroba privátních značek. Značka SHERON se brzy stala ve svém segmentu dominantní a celková nabídka zboží se v rámci distribuce

výrazně rozšířila. „Protože jsme si vybudovali výborné vztahy s velkými řetězci, dohodli jsme se na obchodním zastoupení některých prémiových značek. A tak mohli postupně nabízet i kosmetiku Sonax, oleje Castrol a Mogul, autožárovky Osram, autobaterie Varta a autodoplňky All Ride," říká Pavel Drha.

Během druhé poloviny prvního desetiletí nového milénia se firma DF Partner stala dodavatelem do všech významných sítí obchodů a čerpacích stanic a stala se největším producentem provozních kapalin ve střední Evropě a SHERON nejznámější značkou. Pro některé čerpací stanice se firma stala dokonce jediným dodavatelem nepotravinářského zboží. „I předtím jsme měli široký sortiment, ale roztříštěný do několika segmentů, a výsledný efekt byl nulový," dodává Pavel Drha.

Nový areál v Neubuzi

V roce 2010 tak – celkem logicky – přišla další krize kapacit. „Denně se vyrábělo 200 tisíc výrobků a kapacitu už nebylo možné navyšovat. Také frekvence dopravy začala výrazně převyšovat možnosti vesnických komunikací a lidem z okolí se to přestávalo líbit. Bylo třeba najít nebo postavit nový areál, ve kterém bychom se mohli dále rozvíjet," říká Pavel Drha. Původně se uvažovalo o tom, přestěhovat firmu do komerčního sektoru města Holešov, což by ovšem znamenalo přijít o většinu zaměstnanců. Pak se ale objevila nabídka areálu bývalého výrobce sušeného mléka pár kilometrů od Zádveřic, ve vesnici Neubuz u Slušovic.

Zpět na obsah

Co si člověk sám neudělá…

➲ Původně zadali projekt nového areálu několika renomovaným firmám, ale ani jedna nenabídla řešení, které by rodině vyhovovalo. A tak si výstavbu nového areálu vzal na svá bedra Pavel Drha mladší, který si kvůli tomu nastudoval veškerou legislativu, naučil se pracovat s projekčními programy a pak si do posledního detailu sám nakreslil vysněný areál. „Zpracovali jsme komplexní studii celého areálu, projekční kancelář od nás dostala podklady v 90 procentech hotové. Dodavatelům jsme udělali i vizualizace, jak bude celý areál fungovat. Mně samotnému to vzalo několik měsíců života, ale nakonec všechno dopadlo tak, jak jsme si představovali," říká dnes spokojeně Pavel Drha. Projekt se začal rodit v roce 2010, dalších 10 měsíců trvala příprava a celý areál byl poté postaven za 14 měsíců. Z původního komplexu budov zůstala jediná a prakticky na zelené louce v roce 2012 vyrostl úplně nový areál. Celková plocha pozemku je 42 000 m^2, podlahy uvnitř budov mají plochu 14 800 m^2 a obestavěný prostor objem 146 000 m^3. Ve skladech surovin lze mít až 2500 palet, zásobníky kapalných surovin mají kapacitu přes dva miliony litrů a kapacita výroby je 500 tisíc litrů denně. Sklady výrobků pak mají kapacitu 14 000 palet.

Unikátní funkcionalita

„Určitě je třeba vyzdvihnout, že skladové i manipulační prostory jsou postaveny jako sklad hořlavých kapalin první a druhé třídy. Jsou tu aktivní i pasivní prvky požární ochrany," říká Pavel Drha a dodává: „Ostatně významná část investice, přes 30 milionů korun, byla určena právě na systém požární ochrany. Představte si, že každé paletové místo v celém areálu je monitorováno a má i vlastní hasicí prostředky. Kdyby došlo náhodou k nějaké nepředvídatelné události, pokryje se automaticky inkriminovaný prostor pěnou. Celý systém zajišťuje zásobník na 1,25 milionu litrů vody a dva nezávislé dieselagregáty. Areál je tak schopný autonomního fungování i v případě, že dojde k mimořádným událostem v dodávkách elektrické energie či surovin."

Pro provoz logistického centra je nejdůležitější počítačový systém, jehož centrem jsou dva servery, aby bylo umožněno bezpečné zálohování dat a při výpadku jednoho z nich nedošlo ke kolapsu sítě. Druhý, tzv. spící server naskočí po výpadku prvního automaticky, aniž by uživatelé nebo zákazníci, kteří po internetu objednávají zboží, něco poznali. Důležitou součástí areálu je také obrovský zásobník na etanol, který je vedle vody nejvýznamnější složkou náplně do ostřikovačů. „Do ostřikovačů SHERON zásadně nepoužíváme jako surovinový vstup metanol. Tuto toxickou látku nenaleznete v žádném z našich výrobků a nikdy jsme ji i přes výhodnou cenu nepoužili," zdůrazňuje Pavel Drha.

Společnost DF Partner v současné době vyrábí více než 250 artiklů složených z více než 500 surovin. Mimo to obchoduje s téměř tisícovkou dalších artiklů a své výrobky dodává více než 2000 zákazníkům hlavně v České a Slovenské republice a pak do dalších patnácti evropských zemí. Obchodní portfolio společnosti zahrnuje další významné značky. Jedná se například o motorové oleje Mogul, autožárovky Osram a Neolux, osvěžovače vzduchu Ambi Pur Car, autokosmetiku Sonax, autobaterie Varta a Foxmer nebo autodoplňky All Ride. V roce 2016 si společnost Castrol vybrala firmu DF Partner jako nového obchodního partnera, který na trhu České a Slovenské republiky plní roli tzv. Castrol Ambassadora.

Výrobky SHERON získaly tři roky po sobě prestižní ocenění „Volba spotřebitelů – Novinka roku". Pro letošní rok byly oceněny letní a zimní ostřikovače SHERON v litrovém balení. V loňském roce získaly toto ocenění stejné směsi ve třílitrovém balení. V roce 2016 byly zvoleny Nejlepší novinkou roku rozmrazovače, čistič skel a odstraňovač hmyzu SHERON. Jako první získala firma DF Partner pro své výrobky (letní a zimní voda do ostřikovačů) certifikát Dekra a rovněž se může pochlubit vítězstvím v kategorii „Moderní způsob práce v segmentu malých a středních firem" v rámci 19. ročníku Microsoft Awards 2017.

■ *TEXT: Jiří Kaloč*
FOTO: autor

PETROL PARTNER

SHERON

motorista ví...

VOLBA SPOTŘEBITELŮ 2018 NEJLEPŠÍ NOVINKA

VONÍ... MYJE... VYHRÁVÁ!

AGRESIVITA NA ČERPACÍCH STANICÍCH

Agresivita je fenoménem, který je vědami, jako jsou psychologie, filosofie, etika, zkoumán do značné hloubky. Agresivitu lze obecně vysvětlit jako sklon osobnosti k útočnému chování. Samotné útočné chování se pak nazývá agresí. Vědci se shodují, že agresivita je obecně člověku vlastní.

Co na to říkají vědci

Vědecké kapacity se si v zásadním bodu shodují, ale rozcházejí se v pohledu na to, jak k ní člověk přišel. Někteří se přiklánějí k názoru, že agresivita je vrozenou schopnost původně určenou k přežití lidského druhu nebo jedince v případě nebezpečí. Jiní naopak tvrdí, že agresivita je člověku vštěpena působením sociokulturního prostředí, které je přinejmenším v dnešní době prostoupeno velkým množstvím agresivních podnětů.

Podle vědců má agrese dvě tváře. Psycholog a filozof Erich Fromm rozděloval agresivitu na „dobrou“, která má funkci mj. obrany jedince v případě jeho ohrožení a na agresivitu „špatnou“, která je vedená s touhou ničit nebo poškodit druhého jedince.

Agresivitou v negativním smyslu, resp. agresivním chováním lze obecně pojmenovat porušení sociálních norem tak, že dojde k útoku na jiné osoby, nebo předměty, nebo na větší společenské celky. Součástí agresivního jednání jsou negativní emoce, jako jsou hněv či strach. Velmi jednoduše lze agresi rozdělit na slovní a fyzickou. Z hlediska vnějších projevů agresivity je velmi užitečné pojetí Zdeňka Martínka, specialisty na pedagogiku a sociální patologii, charakterizující agresivitu projevující se v různých kombinacích těchto forem: přímá a nepřímá, fyzická a verbální, aktivní a pasivní.

Míra agresivity a její spuštění je u každého člověka jiná. Když odhlédneme od agresivního jednání jedinců trpících některými duševními poruchami, je agresivní jednání vždy reakcí na nějaký podnět nebo podněty. Významným spouštěčem agresivity je vliv omamných látek nebo alkoholu jelikož působí přímo na příslušná mozková centra uvolňující agresi. Dalším velkým podnětem pro agresivní jednání je narušení rovnováhy potřeb.

Jako velmi užitečné pro pochopení možných spouštěčů agresivního jedná-

ní můžeme připomenout amerického badatele Abrahama Maslowa a tzv. Maslowovu pyramidu potřeb. V ní rozděluje potřeby do pěti kategorií. Hned v té nejnižší, do které zahrnuje mimo jiné potřebu jídla a pití nebo spánku, se určitě může odrazit řada motivací agresorů, se kterými se potkáváme v běžném životě. Při narušení všech potřeb z 5 různých kategorií potom platí, že dochází ke stresu a k potřebě člověka k jejich naplnění a jednou z reakcí může být rovněž agresivní chování. Jak říká slogan reklamy jedné populární čokoládové tyčinky: „Když máš hlad, nejsi to ty."

Agresivita na čerpacích stanicích

Prostředí čerpacích stanic je z hlediska výskytu projevu agresivního chování rizikovým místem. Na čerpací stanice zpravidla větší skupina zákazníků přijede nějakým dopravním prostředkem. Na silnicích číhá na řidiče a jejich spolujezdce řada nástrah, které mohou pro některé jedince být spouštěči agresivního chování. Těchto spouštěčů může být celá řada: stres z hustoty a intenzity silničního provozu, potřeba být někde včas, hlad, žízeň, únava anebo kombinace všech těchto faktorů. Zejména nyní v letních měsících začíná nejrizikovější období pro řidiče motorových vozidel (doplnit statistiky nehodovosti podle měsíců), jelikož je nejvyšší intenzita provozu.

Dálniční provoz v letních měsících provázejí (zejména na hlavním dálničním tahu mezi Prahou a Brnem) pravidelně dlouhé kolony, řidiči v nich tráví dlouhé desítky minut a někdy i hodiny. Ve sdělovacích prostředcích můžeme denně číst články na téma doprava v létě: „Prahu čeká v létě dopravní peklo.", „Řidiče čeká perné jaro i léto. Silnice se rozkopou...", „Opravy silnic ztíží v létě dopravu v kraji" a naposledy „Horko decimuje řidiče. Přibývá agresivity i nehod z únavy."

Jedním z výrazných spouštěčů může být v nefunkční technické vybavení čerpací stanice i nedostupné služby a jednání samotného personálu. Následující běžné situace napomohou k pochopení: zákazník pospíchá a potřebuje rychle zaplatit, ale fronta před pokladnou je dlouhá, neboť právě „zlobí" platební terminál na karty. Zákazník potřebuje jít na toaletu, ale před toaletou je fronta cestujících z autobusu. Zákazník potřebuje natankovat, ale jediná čerpací stanici v blízkém okolí je právě chvilkově mimo provoz z důvodu stáčení. Podobných typických situací bychom mohli najít desítky.

Stres a deprivace potřeb může u řady, jindy relativně klidných jedinců, vést ve spojení s řadou rizikových faktorů k agresivnímu jednání a každý člověk se může souhrou okolností dostat do situace, kdy se může vůči okolí projevovat agresivním chování nebo kdy v někom jiném agresivní chování vyvolá.

Jak zvládnout agresivního zákazníka

Pro kontakt s agresivními zákazníky existují doporučení. Společnosti zpravidla mají školící materiály pro obsluhu čerpacích stanic ve věci předcházení mimořádným událostem včetně agresivity. Doporučení pro provozovatele čerpacích stanic, spočívá zejména v tom, aby se věnovali preventivní činnosti, zajistili pro pracovníky obsluhy čerpacích stanic vhodné školení. Příklady konkrétních školících materiálů uvádíme na obrázcích u tohoto článku.

■ *AUTOŘI: Kamil Vodička a Miroslav Beznoska.*

Autoři jsou zaměstnanci společnosti MOL Česká republika a členové Pracovní skupiny Bezpečnost v ČAPPO

Doporučení pro obsluhu čerpací stanice

- Předcházejte důvodům pro agresivní jednání. Důvodem agrese je velmi často nefunkčnost zařízení, pokud tedy nefunguje platební terminál, myčka, vysavač atd. je nutné nefunkční zařízení co nejdříve viditelně označit a nechat opravit.
- Dbejte na vlastní duševní rovnováhu a prevenci proti vlastní agresivitě. Pravidelně jezte a pijte. V ideálním případě střídejte činnost za pokladnou s činností v zázemí čerpací stanice v pravidelných intervalech (např. 30 minut)
- Předvídejte, nenechte se agresivním chováním zaskočit. Sledujte náznaky nebo projevy agresivního chování jako jsou zrychlená chůze, rychlá a výrazná gesta, křik, nadávky.
- Mějte připravený telefon, nouzová čísla umístěná viditelně, mějte v dosahu tísňové tlačítko PZTS (požární zabezpečovací a tísňový systém).
- Při přímém kontaktu s agresivním jedincem se nadechněte a narovnejte se, postavte se bokem, ne čelem a držte si odstup. Agresivní jedinec zpravidla potřebuje mnohem víc prostoru kolem sebe (asi 4x víc než běžný člověk).
- Vyvarujte se jakéhokoliv útoku, ani slovního, nedávejte najevo žádnou hrozbu.
- Buďte k agresorovi zdvořilí. Mluvte slušně. Agresorovi netykejte ani v případě, že Vám bude tykat on.
- Zkuste určit meze agresorova chování, např. " Nemusíte křičet, já Vás poslouchám".
- Můžete zkusit poukázat na následky agresorova chování např. "Nemusíte křičet, všechny tady děsíte".
- Snažte se situaci zklidnit, nejlépe posazením agresora ke stolu.
- Nabídněte vodu, ne kávu (voda zchladí).
- Mějte připravený Formulář pro stížnosti zákazníků a tužku.
- Ujistěte jej, že formulář předáte nadřízenému.
- Oznamte celou situaci nadřízenému a pošlete o události zprávu příslušnému pracovníku pro bezpečnost (HSE, Security).
- Pokud se agrese stupňuje nebo dojde k fyzickému násilí, volejte Policii České republiky nebo městskou policii.

VÝRAZ VE TVÁŘI NAPOVÍ

Mnoho provozovatelů čerpacích stanic se na tuto práci dalo proto, že jsou komunikativní povahy a dělá jim radost být mezi lidmi. To samé platí i pro obsluhu. Každý zákazník je jiný a uspokojit potřeby všech, kteří zavítají na čerpací stanici, je často práce pro psychology. Připravili jsme si pro vás několik rad, jak zvládnout „problémové“ zákazníky.

Máte čas se připravit na explozi

Pro provozovatele čerpací stanice je nutné, aby si uvědomili, jací zákazníci k nim jezdí. Na městské pumpy jezdí jiná klientela než na dálniční. Základem všeho je, aby obsluha věděla, koho může obecně na pumpě očekávat a jaké potřeby převážná většina jejích zákazníků má. Provozovatel i obsluha musí být dobrým pozorovatelem a také trochu psychologem. Je také nutné vnímat zákazníka, minimálně i podvědomě už při vstupu do dveří shopu, v nejlepším případě už od jeho příjezdu. Vlídné slovo mnohdy pomůže nepříliš pozitivně naladěného zákazníka dostat do pozice, že nakonec odchází spokojený. Neplatí to ale vždy. V jiném případě totiž může i v dobrém, ale nevhodně řečená poznámka o aktivní nabídce právě probíhající akce nebo nepovedený špás zákazníka odradit a spustit u něj odmítavou reakci, což může vyvrcholit vytočením k nepříčetnosti. Za každodenní rutinou se tak skrývá mnoho zkušeností a umu, což ve výsledku umožní vyjít opravdu s každým zákazníkem ke vzájemné spokojenosti.

Neznalost neomlouvá

Často musíte umět odborně vysvětlit a zodpovědět mnohdy i záludné dotazy zákazníků při nákupu provozních kapalin, olejů a služeb. Nikdy však nesmíte dát najevo, že si nevíte s otázkou rady a také nikdy nečíst před zákazníkem etiketu nebo návod k výrobku. Vždy ho nechte, aby si ji přečetl sám. Pokud ukážete slabost, ve většině případů se zákazník naštve, otočí a pojede tam, kde dostane na jasnou otázku také srozumitelnou a profesionální odpověď. Na této práci je krásné to, že když pečlivě posloucháte každého zákazníka, získáte mnoho pozitivního a žádné teoretické školení se sebelepším odborníkem na psychologii prodeje vám nedá víc než 20 let praxe mezi zákazníky, regály, kasou a kanceláří.

Prevence problémů

Často bývají zákazníci naštvaní po výjezdu z mycí linky. Špatně jim umyla nalepené mouchy z přední masky. Právě proto si zaplatil drahý program, aby vůz byl zase pěkně čistý. Chyba ovšem není v myčce, ale v obsluze pumpy. Čelit tomu můžete tím, že zákazníkovi při prodeji mycího programu, zároveň nabídnete odstraňovač hmyzu s rozprašovačem, který je samozřejmě součástí vašeho sortimentu automotive. A k tomu samozřejmě dodáte: „Jestli to máte hodně zalepené od hmyzu, než vjedete do myčky, nastříkejte kapotu a přední masku. Uvidíte, jak tento přípravek skvěle funguje.“ Málokdo Vás odmítne a najdou se i takoví, co se vrátí poděkovat. Někteří samozřejmě striktně odmítnou.

Prevence a vnímavost

Občas se objeví zákazník, který se přijel cíleně hádat. S nimi sice stěží budete hledat společnou řeč, ale dá se to zvládnout. Nevraživý zákazník ještě nenašel důvod, ale rozhodně se chce hádat. V takovém případě je nejlepší zapomenout na své problémy i obchod a použít opravdu vlídné slovo: „Copak se přihodilo? Máte dnes před sebou dlouhou cestu? Nebo náročný den? Vy to jistě všechno zvládnete…“ Šance na uklidnění takové situace je rozhodně větší než stereotypní nabízení tyčinky v akci. Pokud navíc bude reakce pozitivní, věřte, že takový zákazník se k vám bude rád vracet. On už totiž ví, že vám může důvěřovat a že mu rozumíte, umíte číst v jeho tváři i vnímat jeho starosti.

S opilcem nic nezmůžete

Může se vám také stát, že na čerpací stanici zavítá zákazník, který má trochu nebo i více vypito. Je samozřejmě problém odhadnout, zda nebude agresivní, a je třeba být za každou cenu ve střehu. Pokud je to možné, nejlepší je rychle ho obsloužit a ještě rychleji se s ním rozloučit. Opilý zákazník nemusí dělat problémy, ale také se může chtít na shopu prát. Pak je samozřejmě nejlepší to nijak neřešit a okamžitě volat policii. S hodně podnapilými ostatně nic moc nezmůžete. Týká se to třeba autobusů, které se vracejí z fotbalových zápasů. Fandové přijdou do shopu, naberou pití a bagety, nic nezaplatí a v lepším případě nic nerozbijí. Někdy je lepší, že co nejrychleji zmizí, protože takové ani sebelepší obsluha na svou stranu nezíská.

Každý, kdo pracuje na čerpací stanici, by si přál jen samé spokojené a vyrovnané zákazníky. Jenže všudypřítomný stres, kolony na silnicích, ale i běžné pracovní i rodinné starosti způsobují, že naši zákazníci nemohou být vždy a všude v pohodě. A práce obsluhy čerpací stanice je navíc trochu odlišná od ostatních obchodů a nákupních center, kde mezi zákazníkem a prodavačem zůstává anonymita. Na čerpacích stanicích je proto potřeba chovat se vstřícně i přátelsky a zároveň profesionálně, vkládat do své práce city, kladné emoce a mít samozřejmě znalosti o širokém spektru nabízeného zboží. Odměnou je pak zákazník, který se k vám rád vrací. Právě tohle by měla být pro provozovatele nejlepší vizitka i odměna. Když se naučíte číst z tváře zákazníka, předem můžete jeho prvotní nejistý a nespokojený postoj obrátit a získat si v něm jednoho z těch věrných, kteří se k vám budou rádi vracet.

■ *AUTOR: Iva Hanzlová*
FOTO: Jiří Kaloč

SPÁSA PRÁZDNINOVÝCH CESTOVATELŮ

Každý provozovatel čerpací stanice občas jede sám nebo s blízkými na dovolenou. I on se dostane do situace, že několik důležitých a pro život nezbytných věcí nechá doma. Takový moment je nejlepší příležitostí, jak se vžít do situace svých zákazníků při prázdninových cestách a upravit kvůli tomu sezónní sortiment.

Důležité drobnosti v pokladní zóně

Nemusí jít vždy jen o impulsní cukrovinky, ale třeba o zapalovače, propisky a malé notesy, různá pouzdra na doklady, klíčenky, drobné příslušenství k elektronice jako nabíječky, baterie, sluchátka, paměťové karty, automapy i podrobné turistické mapy daného regionu. U čerpaček stále více zastavují cyklisté, také oni mohou koupit víc než jen láhev vody. Regál s automotive, moto oleji klidně snese pumpičku, sadu na lepení duší, rukavice, čelovky, osvětlení kola, jednorázové pláštěnky, stejně jako grilovací potřeby. Čerpací stanice tak může být v letní sezóně poslední záchranou nejen pro motoristy, ale rovněž pro pěší turisty a kolaře.

Nepředpokládá se, že u čerpačky budou lidé nakupovat oblečení a obuv, ale v turistických oblastech nabídka funkčního trika nebo pohodlných žabek, ponožek, kšiltovek a lehkých slaměných klobouků v nejběžnějších velikostech není od věci a mnohde se stává stejnou samozřejmostí jako nabídka slunečních a ochranných brýlí. Vše opět závisí od zkušeností a poptávky. Nemá cenu nabízet zboží, o které je minimální zájem a jen zabírá místo pro jiné, s větší obrátkou. Mnohdy ale zdánlivý ležák při aktivní nabídce dokáže udělat obchodní terno!

Ještě něco ke čtení

Čerpací stanice v mnohém nahrazují klasické trafiky – i v prodeji novin a časopisů. Denní tisk je už za zenitem. Pultový prodej poklesl meziročně o deset procent a papírové noviny suverénně nahrazují jejich vydání v elektronické podobě k přečtení třeba na telefonech či tabletech. Stále se dobře prodávají společenské a ženské časopisy, bulvár, křížovky a dětské časopisy včetně hracích karet, různých hlavolamů a hádanek. Kupodivu také roste prodej dražších týdeníků nebo výpravných měsíčních žurnálů a speciálů.

Nejnovější data Unie vydavatelů z výzkumu Media Projekt za 4. čtvrtletí 2017 a 1. čtvrtletí 2018 zveřejněná letos v květnu ukázala, že tiskové tituly stále oslovují většinu populace v ČR a nečte je pouze jeden z 10 obyvatel ČR mezi 12–79 lety. Celkový zásah tisku je 90 % populace a deníky s přílohami oslovují stále téměř 70 % populace. Čtenářem alespoň jednoho časopisu vydávaného na tiskovém trhu v ČR je více než 83 % občanů ČR ve věku 12–79 let, tj. absolut- ➲

➲ ně 7,3 mil. osob. Ve skupině denního tisku se pořadí titulů dlouhodobě nemění.

Povinná výbava vozů

Statistiky potvrzují, že lidé nejčastěji cestují na zahraniční dovolenou po vlastní ose. Oblíbené je v tomto ohledu hlavně Chorvatsko, Itálie, ale také Slovensko, Rakousko a Maďarsko. Není od věci řidičům při zastávce na pumpě připomenout povinnou výbavu, aby se vyhnuli zbytečným komplikacím. Vídeňská úmluva o silničním provozu sice říká, že povinná výbava vozidla má odpovídat požadavkům státu, kde bylo vozidlo registrováno, praxe je však většinou jiná. Jde hlavně o to, v jakém právním předpisu je konkrétní požadavek zakotven. V některých zemích jsou totiž součásti povinného vybavení stanoveny přímo v pravidlech silničního provozu, která jsou závazná pro všechny řidiče bez ohledu na to, kde je vůz registrován. Například v nabídce čerpacích stanic v jihočeském a jihomoravském příhraničí jsou samozřejmostí dálniční známky do Rakouska, kde čeští řidiči mívají nejčastější problémy s počtem a umístěním výstražných vest, chybějícím hasičským přístrojem, připevněním navigace, dětských sedaček atp. Letáček s upozorněním na rakouské odlišnosti by jistě řidiči uvítali, stejně jako doporučení prodavače, zda nepotřebují na cestu ještě něco dokoupit.

Lékárna v autě, ale i v prodejně

Zapomnětlivým cestovatelům dnes mohou pomoci i volně prodejné léky např. na nachlazení, bolesti hlavy (analgetika jako paralen, brufen či nurofen), alergii, únavu, náplasti, dezinfekční prostředky očí aj. jsou dnes v nabídce řetězcových čerpacích stanic na všech hlavních silničních trasách. Jedná se mj. o ČS s nepřetržitým provozem, takže je možné nabídnout pomoc i v noci. S výběrem přípravku dokáže poradit i odborně vyškolený zaměstnanec, což je i podmínkou pro prodej volných léků.

Mezi vyhrazená léčiva v uzavřených boxech (Medipoint) patří například čaje, dezinfekční přípravky, ale i léky na léčbu mírné bolesti, zažívací potíže, nachlazení a podobně. V Medipoint boxech zákazníci naleznou také zdravotnický materiál na ošetření ran a je vhodné v jeho blízkosti umístit i regál s drogerií a hygienickými potřebami. Mezi vyhrazené léčivé přípravky patří zejména léčiva ke snížení horečky a rychlé úlevě od akutní bolesti (analgetika), léčiva k rychlé úlevě příznaků akutního nachlazení (např. nosní spreje, léčiva na kašel, vitaminy, léčiva k rychlé úlevě od příznaků akutního průjmu, např. živočišné uhlí), léčiva k rychlé úlevě od zažívacích potíží a při dysurických potížích (problémy s močením). Lékaři upozorňují, že tyto přípravky vesměs pouze uleví organismu a potlačují symptomy. Odborně školený personál při prodeji kontroluje celistvost balení, expirační dobu, skladovací podmínky apod. Jejich prodavači musí procházet kontinuálním školením dle platné legislativy a získat certifikát způsobilosti prodeje vyhrazených léčivých přípravků.

Úprava letního jídelníčku

Při cestování autem se posádka musí domluvit i na způsobu stravování. Buďto je to po hospodách mimo vytýčené trasy nebo v restauracích a rychlém občerstvení čerpacích stanic, motorestů a fast foodových společností typu McDonald's nebo KFC v bezprostřední blízkosti komunikací. Nebo je na řadě druhá varianta, kdy si částečně jídlo připravují sami. V regálové nabídce nesmí proto ➲

AutoMax
Autochemie

www.automax-group.com

AutoMax Group s.r.o.
K Hájům 1233/2, Praha 5, 155 00
tel.: +420 272 700 530, fax: +420 272 700 531

RAJEC ELIXÍR

PETROL PARTNER

KOUZELNÉ SPOJENÍ PŘÍRODNÍCH CHUTÍ

Rajec Elixíry představují kouzelné spojení dvou výrazných chutí v jednom nápoji.
Při jejich výrobě jsme však nepoužili žádné čáry, jen jsme se už tradičně
nechali inspirovat nejmocnější čarodějkou – přírodou.
Proto jsou Rajec Elixíry namíchané z čistě přírodních přísad,
bez konzervantů a se skutečnými výtažky z bylin a s ovocnou šťávou.

➲ chybět instantní polévky a hotová jídla, stejně jako malá balení pochutin, soli, cukru a koření pro kreativní kuchaře na cestách, která nezabírají příliš místa ani v regálech, ani v bagáži cestovatelů. Vždy se najdou položky, které mohou dojít nebo chybět nejen zapomnětlivým zákazníkům, ale i těm pečlivým a plánujícím, co si vozí základní suroviny sami. Právě tyto drobnosti jsou pro mnohé cestovatele moc důležité, protože vaření na cestách je i jejich oblíbený prázdninový program. Stejně tak se doporučuje v letních jídelníčcích bister a restauracích benzinek udělat patřičné úpravy: vedle nadále žádané české klasiky také více zeleniny, ovoce, salátů, smoothie, odlehčených jídel, méně tuku, sladkostí a kalorií.

Velcí vzorem pro malé

Petrolejářské řetězce na svých pumpách velmi zřetelně odlišují nástup letní sezóny, kdy se více cestuje a také utrácí. U Shellu při nákupu jakéhokoli občerstvení „deli by Shell" alespoň za 99 Kč je možné dětem koupit figurku „igráčka" za 29 Kč nebo set kuchaře a kuchyňky za 129 Kč. Radost si tu před prázdninami mohli udělat i dospěláci získáním slev a bodů za nakoupené palivo. Komu by se před dovolenou nehodil šikovný organizér do kufru auta s řadou kapes a přihrádek, nedobytný batoh, držák na telefon a řada dalších praktických dárků?

Ve společnosti MOL zase chytře sázejí na typické české kutilství, které nejvíce kvete právě během letních dovolených. Ve věrnostním programu nabízejí značkové profesionální nářadí do dílny, na chatu či zahradu, které mohou jejich zákazníci získat až se šedesátiprocentní slevou.

OMV před prázdninami sází na „pravou vášeň pro sport". Zákazník k tankování a nákupu dostane hrací kartu, do které může sbírat samolepky a za ně získat až 60% slevu na italské produkty sportovní značky Lotto. Jedná se především o sportovní a cestovní potřeby od kvalitních míčů přes sportovní tašky až po pevné skořepinové kufry. Zákazníci s iBOD kartou mohou sbírat produkty ještě rychleji a vyměnit ibody za produkty přímo, bez nutnosti sbírat samolepky.

Ani Benzina nezůstává pozadu. U příležitosti šedesátého výročí působení na trhu připravila speciální soutěž, ve které je možné vyhrát dokonce auto. Soutěžící při koupi alespoň třiceti litrů paliva mohou každý týden do konce července vyhrát další zajímavé ceny, jako jsou cestovní tašky nebo Bluetooth speaker.

Rozhoduje výsledek

Kvalita letní dovolené a dlouhého cestování do značné míry souvisí s tím, s jakými lidmi a jakým prostředím se osádky dovolenkářů v jejich průběhu setkají i na čerpacích stanicích. Typické jsou hektické situace na přeplněných parkovištích, fronty na nápoje, jídlo, kávu, toalety a umývárny. Jde o okamžiky, které mohou narušit, a dokonce úplně smazat všechno hezké, co cestovatelé během letního putování zažili. Velice mnoho záleží právě na personálu a samotném prostředí čerpacích stanic, jak se podobné okamžiky podaří zvládnout a vlastně si tak vylepšit nebo pohoršit svou reputaci na celý další rok do příští dovolené. Přejeme všem úsměvy na rozdávání a pevné nervy nejen na dlouhé letní období!

■ *AUTOR: Mikuláš Buleca*
FOTO: autor

arctic+ ELEMENTS

FUNKČNÍ VODA

NESYCENÁ

PETROL PARTNER

hruška

RELAX

grep

FOCUS

ananas

BEAUTY

mandarinka

IMMUNITY

VITAMIN B7 biotin

Biotin přispívá k normální činnosti nervové soustavy

Mg magnesium

Hořčík přispívá ke snížení míry únavy a vyčerpání

Zn zinc

Zinek přispívá k udržení normálního stavu vlasů, pokožky a nehtů

VITAMINS B3 B9 B12

Vitamín B12 přispívá k normální funkci imunitního systému

Vitamín B3 přispívá k normálnímu energetickému metabolismu

Vitamín B9 přispívá ke snížení míry únavy

- Kombinace minerální vody ARCTIC a funkčních doplňků
- Moderní funkční nápoje pro lidi, kteří se snaží žít zdravěji
- Produkty určené pro spotřebitele, kteří chápou, že péče o sebe je důležitou součástí kvality jejich života
- Trend v oblasti zdravé výživy

JAK DOBÍJET ENERGII NA CESTÁCH?

K tomuto tématu nás inspirovala atrapa tankovacího stojanu sloužícího k nákupu chlazených plechovek energetických drinků. Stála hned za dveřmi shopu OMV na Strakonické, který je přizpůsoben zákazníkům typické pražské výpadovky. Nejen v pátek tahle komunikace patří chatařům, návštěvníkům vodních děl Slapy nebo Orlík a také vzdálenějších jižních Čech a Šumavy.

Nápoje jsou alfou a omegou

Spotřeba studených nealkoholických nápojů (minerální vody, sycené nealko nápoje, džusy, energetické nápoje a ledové čaje) výrazně roste. Potvrzují nám to všichni prodavači na čerpacích stanicích a dokládá to i srovnání dat Spotřebitelského panelu GfK za listopad 2014 a listopad 2017 a v nakoupeném objemu se jedná o 15procentní nárůst. Vývoj jednotlivých subkategorií byl ovšem rozdílný. Podle manažerky Vladimíry Šebkové ze společnosti GfK pro výzkum trhu nejrychleji v domácí spotřebě rostla malá kategorie ledové kávy, a naopak také největší subkategorie minerálních vod. Dále posilovaly ovocné nápoje a ledové čaje, nedařilo se naopak sirupům. Kategorie energetických a sportovních nápojů v tomto porovnání rostla pomaleji, což ovšem neplatí pro prodeje na čerpacích stanicích.

Jestliže celkový objem peněz, které domácnosti investovaly do nákupu nealkoholických nápojů, se zvýšil téměř o 18 %, je to při nákupech v shopech čerpacích stanic oproti nárůstu průměrné ceny ještě výrazně víc. Cena jednotlivých subkategorií výrobků se tedy obecně zvýšila nadprůměrně, a to zejména u již zmíněné ledové kávy či ovocných nápojů, např. džusů, ledových čajů a sycených nápojů, zejména u limonád. Důvodem pro nárůst průměrné ceny byl zejména nárůst ceny standardní, protože cena promoční stagnovala. Podle slov Márie Hukelové, mluvčí společnosti Nielsen, je za nárůstem cen zejména sycených nápojů možné vidět fakt, že někteří jejich výrobci zmenšovali balení, čímž se zvýšila průměrná cena za litr.

Méně alkoholu a cukru

Ondřej Postránský, ředitel pro strategický marketing společnosti Karlovarské minerální vody, potvrzuje, že se na českém trhu projevuje světový trend, kdy spotřebitelé místo alkoholu, sladkých piv a limonád častěji vyhledávají pramenité a minerální vody a přírodní produkty coby zdravější pití oproti syceným nealkoholickým nápojům. Podle průzkumů agentury Canadean z ledna 2016 dosáhly celosvětové prodeje balených vod v roce 2015 na 231 mld. litrů, čímž poprvé předstihly prodeje sycených nápojů (229 mld. litrů). V roce 2016 stoupl globální prodej balené vody o 5,3 %.

Pro prázdninovou sezonu nabídne v ochucené perlivé vodě netradiční citrusovou příchuť Cedrata. Název je odvozen od citrusového plodu cedrát, který se tradičně pěstuje v Itálii, kde je nápoj s týmž názvem populární. Cedrát pochází z Blízkého východu a jeho plody se kromě potravinářství využívají i v kosmetice nebo k léčebným účelům. Mattoni Cedrata se v maloobchodní síti prodává v PET lahvích o objemu 1,5 litru, doporučená cena je 16,90 Kč.

Ke stávajícímu portfoliu (Mattoni, Aquila, Magnesia, Poděbradka, Dobrá voda, Mlýnský pramen, Hanácká kyselka, Granini Yo, Schweppes, Dr.Pepper) se KMV stávají výhradním nápojovým franšízantem a distributorem snacků PepsiCo v Česku, Maďarsku a na Slovensku. Transakce po schválení příslušných antimonopolních úřadů bude dokončena ještě do letních prázdnin. Tím naroste skupině KMV obrat o 50 % a stane se největším dodavatelem minerální vody a nealko v regionu střední Evropy!

Energo drinky a ledová káva

Přes varování lékařů před konzumací většího množství energetických nápojů je jejich pití ve

velké oblibě a velmi dobře se prodávají. Prodavači a obsluha ČS shodně konstatují, že zejména v panujícím teplém počasí, o víkendech, po různých společenských a sportovních akcích v okolí jej kupují zejména mladí, ale i lidé cestující na dovolenou toužící oddálit únavu a spánek. Základní složkou energo drinků je kofein a cukr. Dokáží „dobít baterky", ale rozhodně nejsou vhodné na zahánění žízně. I když se některé prodávají v litrovém balení, optimální je balení o 250 ml. Jeden energetický drink o tomto obsahu skrývá v průměru 80 gramů kofeinu, 90 gramů taurinu, což je podobná stimulační látka jako kofein, a 30 gramů cukru, k tomu další stimulanty centrálního nervového a kardiovaskulárního systému jako vitaminy C a B. Nikdy by denní dávka neměla přesáhnout dva vypité drinky a šťastná není ani kombinace s alkoholem.

Podle „top10supplements.com" je jedním z nejlepších a nejoblíbenějších energetických nápojů Red Bull Energy. Zejména mladé konzumenty a příznivce extrémních sportovních výkonů oslňuje sponzoring firmy, která tak upevňuje svojí pozici na trhu. Také Monster Energy Drink v balení 0,5 l je jedním z nejoblíbenějších energetických nápojů na trhu. Obsahuje energetickou směs glukózy, panaxu ženšenu, taurinu, kofeinu, L-karnitinu a dalších. Nabízí dobrou rovnováhu chuti a energie. Jako nízkokalorický s nulovým obsahem sacharidů, zato s vysokým obsahem kofeinu (240 mg) je oblíben energetický nápoj Rockstar Zero Carb. Je výrazně obohacen o bylinné směsi guarany, ženšenu, ginkgo a o ostropestřec mariánský. Zahraničních i domácích výrobců a značek energetických nápojů je ale nepřeberné množství a v nabídce čerpacích stanic se ještě vyskytují další značky: Big Shock, Kamikaze, Burn, Semtex, Benzina pak nabízí vlastní značku Verva… Své vyznavače mají i konzumenti ledové kávy. Tady dominuje Mr.Brown Classic Coffee v 250ml plechovkách. V nabídce by neměl chybět ani variantní výrobek jako např. Ledová káva Hochwald v obdobném balení 250 ml plech nebo 500 ml tetrapack s brčkem. K dobře prodejným patří i Ledová káva Nescafé Dark Roast v 250ml plechovce.

Tradice colových nápojů

Coca Cola nabízí portfolio tradičních colových sycených nápojů i nápojů s nízkým obsahem cukru nebo bez cukru ve stále větším počtu různých balení navržených tak, aby splňovaly potřeby rozmanitých životních stylů. Kromě mnoha variant klasické Coca-Coly jsou to ještě Fanta, Sprite nebo Tonic Kinley. Novinkou je minerální voda Glacéau Smartwater prodávaná v plastové lahvi o objemu 600 ml v ceně kolem 30 Kč. Vzniká proměnou přírodní minerální vody na páru, její kondenzací a doplněnímo minerály. Globální tváří značky je herečka Jeniffer Aniston a doplňuje nabídku stávajících přírodních vod Bonaqua a Römerguelle. V nabídce CC dále najdete ovocné nektary a džusy Cappy, ledové čaje Fuzetea a také sportovní nápoj Powerade. I Pepsi Cola má své věrné ctitele. Vedle klasické Pepsi Coly v nejrůznějších verzích jsou známé i limonády Mirinda a 7up, džusy Toma a Tropicana, minerálka Korunní a vody Toma.

Původně česká Kofola rovněž rozšiřuje svou paletou nápojů. V prvním čtvrtletí zvýšila tržby o 14 %. Stojí za tím hlavně základní Kofola, minerálky Rajec a vínová limonáda Vinea. V Adriatickém regionu narostly tržby skupině dokonce o 17 %! Podílelo se na tom zejména Chorvatsko, kde aktivity Kofoly vygenerovaly růst tržeb v řádu desítek procent a díky teplu ve firmě věří v další růst i u nás. Kofola boduje i vtipnými reklamními slogany.

■ *AUTOR: Mikuláš Buleca*
FOTO: archiv

CO PŘINESE PROVOZOVATELŮM ČERPACÍCH STANIC?

Nařízení o přísnější ochraně osobních údajů (GDPR), které vstoupilo v platnost 25. května, dopadne velmi výrazně i na e-shopy a obchodní řetězce, mezi které se řadí i čerpací stanice. Při běžném nákupu zákazník nic nepozná, protože své údaje předává obchodníkovi obvykle jako součást smlouvy, kterou nákupem uzavírá.

On-line obchody i řetězce spravují rozsáhlé databáze svých zákazníků a těch už se GDPR dotkne. „Domníváme se, že se nakupování v e-shopech a mailingový marketing změní. Bohužel v neprospěch zákazníka. Ten bude muset odklikávat souhlasy se zpracováním osobních dat. Jinak bude hrozit, že nebude moci využít funkcionality e-shopů v celé šíři, na jakou je doposud zvyklý," říká mluvčí Alza.cz Patricie Šedivá. Nakupující podle ní přijdou hlavně o slevové nabídky nebo možnost personalizace webové stránky obchodníka podle svých nákupních zvyklostí.

Obchodníci musí žádat zákazníky o souhlas

Pokud obchodní firmy sbíraly data v souladu s dosavadním zákonem na ochranu osobních údajů, změny provádět nemusí. Tak ale podle některých právníků postupovala jen naprostá menšina společností, protože podle českého zákona nebyl nutný specifický souhlas ve formě, jakou vyžaduje GDPR. Firmy tak nyní musí své databáze uvést do souladu s novou legislativou. Obchodníci proto musí žádat zákazníky, kteří jsou členy jejich věrnostních programů, o nový souhlas se zpracováním osobních údajů. Často se tak děje na pokladnách. Případným provinilcům hrozí sankce, ty ale podle Úřadu pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ) nemají být likvidační.

Například Billa provedla audit procesů týkajících se zpracování osobních údajů zákazníků či zaměstnanců. „Stávající členové Billa Bonus Clubu jsou již kontaktováni na prodejnách, aby poskytli nový souhlas se zpracováním osobních údajů. Tento je možné udělit přímo na prodejně pomocí tištěného formuláře nebo přes webové stránky gdpr.billa.cz," uvedla mluvčí Dana Bratánková. Náklady na implementaci vyčíslila v řádu milionů korun.

Také Globus několik týdnů zákazníky registrované ve věrnostním programu Globus Bonus informuje, jaká data o nich shromažďuje, jak s nimi pracuje a žádá je o povolení, že tyto informace může využívat i nadále. „V hypermarketech máme nyní nové registrační formuláře, které GDPR vyhovují, upravujeme také webové stránky programu a kiosky a proškolujeme kolegy na zákaznické lince," uvedla Pavla Hobíková z Globusu.

Databáze prořídnou

Specialistka na marketingové právo Petra Dolejšová z advokátní kanceláře eLegal se domnívá, že obchodníci kvůli tomu přijdou o více než polovinu záznamů. „Pokud měli špatně nastavený souhlas, musí jej získat znovu. A 60 až 70 procent databází kvůli tomu skončí v koši," říká. „Polovina firem podle mých zkušeností také vůbec neumí rozlišit, jestli právo na zpracování údajů získaly na základě souhlasu, nebo jako součást smlouvy," dodala.

GDPR podle ní také zásadně omezí byznys s databázemi, které se dosud čile přepro-

dávaly. Pokud majitel databáze nebude moci doložit souhlas klientů s dalším prodejem jejich dat, nebude je moci pod hrozbou sankce prodat dál. „Myslím si, že obchod s databázemi v podstatě končí," tvrdí Dolejšová.

Obchodníci se proto v posledních měsících a týdnech snažili získat souhlas od klientů, aby jejich osobní údaje nemuseli mazat. Některé obchodní řetězce, například DM drogerie, využily tuto příležitost k celkové změně svých věrnostních programů. „Původní věrnostní program active beauty vznikl již v roce 2003 a stojí na principech více než 15 let starých. Nutnost jeho úpravy pro nové podmínky ochrany osobních údajů a prohlubující se rozdíly v nákupních preferencích jednotlivých zákazníků byly hlavními impulzy pro změny ve věrnostním programu," říká manažer komunikace řetězce Jiří Peroutka. Náklady se podle něj pohybují v řádu milionů korun.

Čísla o úspěšnosti získávání nových souhlasů firmy nezveřejňují. Podle výkonného ředitele Asociace direct marketingu, e-commerce a zásilkového obchodu Tomáše Hájka to závisí na několika faktorech. „Jde například o zaměření obchodníka, o konkurenci i soudržnost konkrétní komunity zákazníků. Znám cvičitelku jógy s několika desítkami současných či bývalých klientů, která patrně získá téměř 100 procent souhlasů, to je ale extrém," dodává Hájek.

Sankce nemají obchodníky zruinovat

Sankce za porušení povinností budou podle ÚOOÚ udělovány tak jako dosud v přiměřené výši i po účinnosti unijního nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR). Nemohou znamenat zruinování pokutované instituce. Úřad to uvedl na svém webu, kde odmítl strašení mnohamilionovými sankcemi jako přehnané. „Případné sankce za porušení povinností obecného nařízení budou jako dosud přiměřené a v žádném případě nemohou být likvidační," uvedl ÚOOÚ. Pokuty mají být podle něj v každém jednotlivém případě účinné, přiměřené a odrazující.

Úřad připomenul, že nyní maximální pokuta činí deset milionů korun a jím dosud uložená nejvyšší pokuta nedosáhla ani poloviny této sazby. Například společnosti T-Mobile úřad udělil pokutu 3,6 milionu korun za únik osobních údajů jejích zákazníků. Obcím za provinění naopak uděloval pokutu v řádech desetitisíců korun. Maximální částka se podle unijního nařízení může vyšplhat až na 20 milionů eur (zhruba 500 milionů korun). Podle ÚOOÚ by byla nejspíš udělena za „flagrantní porušení" nařízením stanovených povinností zpravidla velkými nadnárodními společnostmi.

„Strašit takovými sankcemi menší firmu nebo školu je nesmysl, stejně jako vydávání horentních částek podstatně převyšujících výši pokut Úřadem pro ochranu osobních údajů ukládaných, za externí audity soulad s nařízením nezaručujících," uvádí úřad. Úřad také uvedl, že podle nových pravidel bude mít každý možnost souhlasit se zpracováním svých osobních údajů. Neplatný by byl souhlas podmíněný získáním služby nebo výrobku. Například provozovatelé e-shopů, kteří by jej potřebovali a získali jej dříve rámci obchodních podmínek, by o něj museli požádat znovu.

■ *AUTOR: Alena Adámková*
FOTO: archiv

POTRAVINY NA RAKOUSKÝCH PUMPÁCH

Společnost eurodata provedla v Rakousku rozsáhlou analýzu zaměřenou na srovnání čerpacích stanic spolupracujících s potravinovými řetězci s čerpacími stanicemi s běžným shopem. V rámci této analýzy byly srovnány obraty, marže a náklady asi 200 čerpacích stanic v průběhu posledních čtyř let, tedy od roku 2014 do roku 2017.

Zleva: Ing. Markus Huemer, jednatel společnosti eurodata; Simone Oswald, nájemkyně ČS BP a daňový poradce Mag. Florian Bayreder, Mag. Krottendorfer & Partner

Aktuální situace v Rakousku

V Rakousku nalezneme aktuálně 2685 čerpacích stanic, z nichž přibližně 1600 disponuje shopem. Ten je pod značkou některého z maloobchodních řetězců provozován přibližně na 300 čerpacích stanic. První spolupráce sítě čerpacích stanic s maloobchodním řetězcem byla ohlášena již v roce 2007. Společnost Phillips 66 provozující čerpací stanice pod značkou Jet se dohodla na spolupráci se supermarkety Billa (koncern Rewe). Dnes si mohou zákazníci pořídit nákup v obchodě pod značkou Billa stop&shop asi na 130 čerpacích stanic Jet (z celkových asi 150). Je zde nabízeno okolo 1500 produktů včetně velkého výběru čerstvých potravin. Ceny jsou přitom jen o něco vyšší než jsou v supermarketu.

Další řetězec prodejen působící na čerpacích stanicích v Rakousku je Spar. V roce 2009 byla navázána spolupráce se sítí Doppler a o tři roky později se společností Shell. V současné době je provozováno celkem asi 90 shopů Spar express. Dle nejnovějších zpráv by se však do konce roku 2018 měl na 47 čerpacích stanicích Shell objevit zcela nový koncept koncernu Rewe s názvem „Billa Unterwegs“ (Billa na cestách). Jako poslední z velkých sítí čerpacích stanic se podobný koncept rozhodla realizovat společnost BP (v Německu provozuje síť pod značkou Aral). Asi na 80 čerpacích stanic z celkových 266 lze najít obchody Merkur Inside.

Naopak mimo tento trend zůstávají zbylí dva velcí hráči na rakouském trhu čerpacích stanic: OMV a Eni. Ti provozují i nadále vlastní koncepty shopů.

Výsledky analýzy společnosti eurodata

Služeb společnosti eurodata využívá v Rakousku asi 900 čerpacích stanic, především těch největších značek. Jejich provozovatelé mají měsíčně k dispozici přehledné a srozumitelné analýzy jejich aktuální hospodářské situace spolu s dalšími srovnáními včetně anonymního srovnání trhu. Do posledního průzkumu ohledně výhodnosti spolupráce s potravinovým řetězcem bylo zahrnuto asi 200 čerpacích stanic několika značek, na kterých byly sledovány hospodářské výsledky v letech 2014 až 2017.

Dle výsledků této analýzy vzrostl na čerpacích stanicích, které spolupracují s potravinovým řetězcem, obrat v shopu o 17 %, zatímco na čerpacích stanicích s běžným shopem „pouze“ o 12 %. I přes vyšší náklady související se spoluprací s potravinovým řetězcem (především personální náklady) se zvýšil na těchto čerpacích stanicích také dosažený zisk, a to průměrně o 20 %. Což je dvakrát vyšší nárůst, než kterého dosáhly ostatní sledované čerpací stanice. Za tento skvělý výsledek je spoluzodpovědná i skutečnost, že pravděpodobně díky nasbíraným zkušenostem klesaly na těchto čerpacích stanicích rok od roku manka a škody (např. prošlé zboží apod.), za sledované období to bylo celkem o více než 10 %.

Díky spolupráci s potravinovým řetězcem však nerostly pouze obraty na potravinách a nápojích, ale díky celkově vyšší návštěvnosti čerpací stanice také např. na tabákovém zboží. Za poslední čtyři roky tak vzrostl obrat na tabáku o 18 %, na čerpacích stanicích bez podobné spolupráce pouze o 10 %.

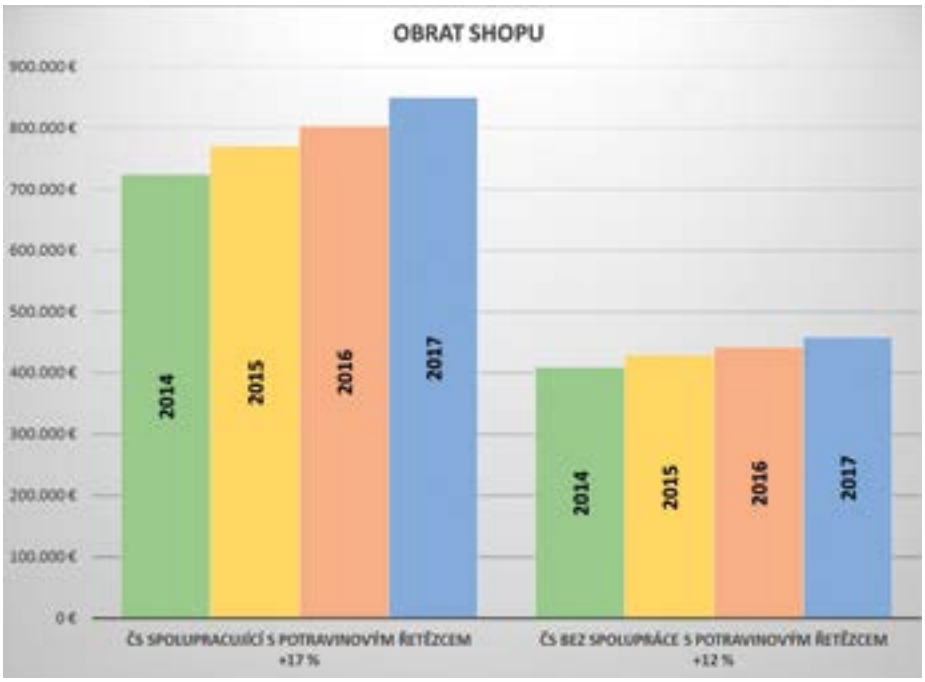

Zdroj: eurodata – průměr všech rakouských čerpacích stanic zapojených do systému edtas (nejsou zahrnuty bezobslužné čerpací stanice)

Trh s čerpacími stanicemi v Rakousku

- počet veřejných čerpacích stanic (2017): 2 685
- do roku 2012 dlouhodobý klesající trend; v roce 1988 4 061 čerpacích stanic; od roku 2013 relativně stabilní počet přesahující 2 600 čerpacích stanic, přičemž počet čerpacích stanic největších značek nadále klesá
- počet bezobslužných čerpacích stanic (2016): 712 – výrazně rostoucí trend (2010: 283)
- polarizace trhu: klasické čerpací stanice, bezobslužné čerpací stanice, čerpací stanice se supermarketem maloobchodního řetězce

Zdroj: WKO (Rakouská hospodářská komora)

Trochu jiný pohled nabízí analýza hrubého zisku z prodeje potravin. I přesto, že na čerpacích stanicích spolupracujících s potravinovým řetězcem je v absolutních číslech asi třikrát vyšší než u ostatních čerpacích stanic, procentuálně rostl výrazněji právě na čerpacích stanicích s klasickým shopem – celkem od 14 % oproti 11 %.

Spolupráce z pohledu provozovatele

Pozitivní zkušenost se spoluprací s potravinovým řetězcem potvrzují také sami provozovatelé. Simone Oswald provozuje ve Vídni dvě čerpací stanice BP, které byly jedny z prvních, na kterých byl zaveden koncept MERKUR inside. „Spolupráci s potravinovým řetězcem hodnotím všeobecně pozitivně, i když samozřejmě vzrostla náročnost na logistiku a také mzdové náklady. V celkovém součtu však láká širší nabídka více zákazníků a já tím jednoduše vydělám více."

MERKUR inside nabízí na čerpacích stanicích denně až 1 200 produktů, které zahrnují čerstvé potraviny na cesty i domů: ovoce a zeleninu, uzeniny, sýry, mléčné produkty, chlazené zboží a další základní potraviny. Několikrát denně je k dispozici čerstvé pečivo a sortiment je doplněn také o kvalitní vína či čerstvé květiny. Stejně jako na ostatních čerpacích stanicích BP je k prodeji samozřejmě také tabákové zboží, loterijní produkty, autopříslušenství a maziva a oleje.

Spolupráce z pohledu daňového poradce

Jak potvrzuje daňový poradce Mag. Florian Bayreder z daňové kanceláře Krottendorfer & Partner, která vede paní Oswald účetnictví, vzrůstají spoluprací s potravinovým řetězcem také nároky na management čerpací stanice. „Naše kancelář patří do sítě daňových kanceláří společnosti eurodata a vedeme tak účetnictví mnoha čerpacím stanicím s konceptem potravinového řetězce i bez něj. Spolupráce s potravinovým řetězcem se jeví jako výhodná, je však spojená se zvýšenými nároky na samotné provozovatele čerpacích stanic. Potřebují mít dokonalý přehled o své hospodářské situaci, čemuž právě analýzy společnosti eurodata výrazně napomáhají."

■ *AUTOR: Markus Huemer*
PŘEKLAD: Martina Sasínková

PRO ZEMNÍ PLYN U BONETTU MŮŽETE S CCS KARTOU

Lídr trhu s prodejem CNG skupina Bonett uzavřela smlouvu o dlouhodobé spolupráci se společností CCS a rozšiřuje možnosti způsobu platby za CNG ve své síti. Vedle klasických CNG a bankovních karet mohou nově zákazníci platit za stlačený zemní plyn i palivovými kartami společnosti CCS.

Technologii pro stanici v Děčíně dodal Bonett.

Třicet tisíc klientů

Palivové karty od společnosti CCS jsou nejrozšířenější karty v České republice, používá je přes 30 000 firemních klientů. V oběhu je téměř 300 000 karet. „Věříme, že díky akceptaci karet CCS ještě zvýšíme zájem o CNG u firemní klientely, díky uzavření naší dohody s CCS budou moci klienti při tankování v síti Bonett CNG používat statistiky, reporty a vyúčtování, na které jsou u CCS zvyklí," říká Václav Holovčák, místopředseda představenstva společnosti Bonett Gas Investment.

Bonett se může pochlubit největší sítí vlastních plnicích stanic na CNG v České republice, celkem jich provozuje již 33 v celkové hodnotě přes 300 milionů korun. „V rychlém tempu rozvoje sítě chceme pokračovat i v letošním roce, kdy plánujeme otevřít dalších 10 až 15 nových Bonett CNG stanic po celé České republice s předpokládanou investicí více než 100 milionů korun," poodhaluje plány na letošní rok Václav Holovčák. Bonett plánuje stavět další CNG stanice v rámci klasických čerpacích stanic jak ve spolupráci s velkými řetězci, tak i se soukromými provozovateli – například další stanicí v síti Bonett otevřených v roce 2018 bude nová CNG stanice u čerpací stanice Tenryu ve Slavkově, plánované jsou další stanice u čerpaček Makro a dalších sítí.

CNG pro Dopravní podnik v Děčíně

Vedle budování vlastních plnicích stanic je ale Bonett i významným dodavatelem technologií CNG pro další subjekty. V dubnu byla otevřena nová CNG stanice v Děčíně, kterou Bonett vybudoval coby generální dodavatel. Její výkon je téměř 800 m³ stlačeného zemního plynu za hodinu a má zásobníky na téměř 1300 m³, díky čemuž se zařadila mezi největší a nevýkonnější CNG plnicí stanice v České republice. Je vybudována jako součást čerpací stanice PHM Dopravního podniku města Děčína a využívat ji bude primárně flotila zcela nových plynových autobusů MAN Lion´s City. Těch Děčín nakoupil celkem 21, z toho 19 klasických 12metrových a 2 kloubové 18metrové. Stanice zahrnuje dva stojany s celkem čtyřmi výdejními pistolemi (2x NGV1 a 2x NGV 2) a využívat ji budou i běžní motoristé, kteří zde mohou platit CNG kartami, dále potom hotovostí, bankovními a GP kartami, a současně i kartami CCS.

Právě autobusy se velkou měrou podílejí na každoročním zvyšování spotřeby CNG pro dopravu v České republice, která v roce 2017 v oblasti dopravy vzrostla meziročně o téměř 14 % na 67,6 milionů m³. Zatímco na konci roku 2016 CNG autobusy jezdily v padesáti městech, o rok později už v šedesáti. „Skoro polovina všech autobusů na CNG je plněna na technologiích dodaných naší skupinou, více než 15 % autobusů plníme z námi investovaných stanic," dodává Václav Holovčák, místopředseda představenstva společnosti Bonett Gas Investment. Ta se v roce 2017 potřetí za sebou stala největším prodejcem CNG u nás, když prodala rekordních více než 9 milionů m³. Na českém trhu má díky tomu největší podíl 13,33 % ze všech prodejců CNG.

■ *PR Bonett*

FOTO: Bonett

CNG stanice v Děčíně.

KRUMLOVSKÁ RALLYE S ELEKTROMOBILY LÁKÁ

Rozkvetlá jihočeská příroda a vozidla s pohony budoucnosti. Už sedmým rokem láká tato kombinace do Českého Krumlova a okolí příznivce elektromobility a vozidel spalujících stlačený zemní plyn. Nejinak tomu bylo i letos v polovině května, kdy na startovní čáru postavily Tesla model S, Volkswagen e-Golf, Hyundai Ioniq Electric, Nissan Leaf, ale třeba i speciálně na elektropohon upravený Volkswagen Transporter. Řady elektromobilů v závodě se každým rokem rozšiřují.

Jako součást soutěží FIA

Jedno prvenství pořadatelům z ČK motorsportu a ÚAMK South Bohemia Rally Clubu už nikdo nesebere. Před dvěma roky byla jejich soutěž, tehdy ještě pod názvem New Energies Rallye Český Krumlov, zařazena do světového poháru FIA Alternative Energies Cup. Když se o rok později ze světového poháru stalo regulérní mistrovství světa, pořádané oficiálně pod hlavičkou Mezinárodní automobilové federace jako FIA Electric and New Energy Championship, byli u toho jako jediní z České republiky opět a navíc si po jejím zdárném průběhu odnášeli kladné hodnocení zahraničních delegátů FIA.

Hodnocené části rallye stejně jako v minulých ročnících předcházela hvězdicová jízda. Prezentace účastníků a slavnostní start se tak uskutečnil souběžně na dvou místech. Posádky měly možnost si libovolně vybrat mezi Pískem, odkud se startovalo od nabíjecí stanice E.ON nedaleko kamenného mostu, případně z dobíjecí stanice E.ON ve Vystrkově u Humpolce nedaleko exitu na dálnici D1.

„Přípravě trasy jsme věnovali velkou pozornost. Nejenže chceme prověřit schopnost spolupráce mezi jezdcem a spolujezdcem prostřednictvím ukrytých fotobuněk měřících čas. Důraz bude kladen na řidičské schopnosti a dobrou orientaci. Pro posádky jsme oproti loňsku připravili více než dvojnásobnou délku testů vedoucích po trati současných nebo bývalých rychlostních zkoušek Rallye Český Krumlov. Během pátku a soboty ujedou celkem přes 300 kilometrů, z toho více než polovina bude měřena na desetinu sekundy přesně. Všichni startující se můžou těšit, že navštíví místa, kde ve stejném termínu budou mezi sebou bojovat o co nejlepší umístění špičkoví jezdci se skutečnými závodními speciály. Nezapomenutelným zážitkem každoročně bývá průjezd speciálním testem na výstavišti v Českých Budějovicích, který se jede nedlouho před startem „velké" rallye a je obsypaný diváky," uvedl před samotným závodem ředitel 7. New Energies Rallye Český Krumlov 2018 Pavel Kacerovský.

O trofej E.ON

O další speciální trofej soutěžily posádky nasazené společností E.ON, která se stala pro rok 2018 oficiálním partnerem rallye a jak jsme uvedli výše, poskytla části startovního pole s elektromobily své moderní zázemí z rychlonabíjecí stanice u dálnice D1. Možnost nabíjet měli i účastníci startující z Písku, kde má společnost E.ON též v provozu rychlonabíjecí stanici.

K aktivnímu zapojení energetické skupiny E.ON do pořádání tohoto mezinárodního závodu uvedl Radek Bílý z marketingu společnosti: „Energie a mobilita jsou pro nás oblasti, které se snažíme co nejvíce propojovat, a proto jsme se rádi stali partnery závodu. Naše přítomnost na Czech New Energies Rallye nebyla pouze logem, ale byla rozšířená o účast našich E.ON posádek, které poměřily své schopnosti s ostatními závodníky."

„Je potěšitelné sledovat, jak pořadatelé Czech New Energies Rallye, které lze bez nadsázky považovat za průkopníky tohoto automobilového soutěžení u nás, pružně reagují na překotný vývoj elektromobility ve světě. Během pouhých pěti let proměnili původně nenápadný doprovodný program Rallye Český Krumlov v samostatnou sportovní disciplínu a již po tři motoristické sezony se s tímto programem řadí mezi světovou elitu," těší Pavla Jelínka, šéfredaktora motoristického webu Motormix.

■ *PR E.ON*
FOTO: E.ON

KRÁLOVSTVÍ SLAVNÉHO NÁKLAĎÁKU

Když jsme hledali vhodný obrázek k 60. výročí založení společnosti Benzina, narazili jsme na internetu na sérii snímků s malovanou čerpačkou a žlutou Felicií. Krátké pátrání po jejím zdroji nás dovedlo až do malé vesničky Dobříč západně od Prahy, kde se za velkými dřevěnými vraty skrývá unikátní sbírka historických nákladních tater. Jejím majitelem a shromažďovatelem je Milan Horka, který nás pozval na komentovanou prohlídky své sbírky.

Své muzeum založil Milan Horka už v roce 1993. Zatímco historické automobily dnes sbírá spousta nadšenců, velkou sbírku náklaďáků má málokdo. Zrenovovat nákladní automobil není nic jednoduchého. Potřebujete k tomu nejen čas, ale i prostor a hlavně peníze. Milan Horka své muzeum buduje postupně s pomocí syna a tolerantní manželky, která velký náklaďák dokáže také řídit. Zároveň se spoléhá i na pomoc kamarádů, ale těch má díky své komunikativní povaze hodně. Kamarádi a známí mu pak do muzea nosí i nové exempláře, které doplňují sbírku náklaďáků. I proto se zdá, že budování muzea nikdy neskončí. Díky synu Milanovi, který je do náklaďáků stejně zapálený jako jeho otec, to navíc nehrozí.

Pomník, pumpa i Drápalík

Na relativně malé ploše zde najdete nejen nejrůznější artefakty z dob socialismu, ale především neuvěřitelných jedenáct velkých náklaďáků Tatra (v převážné většině typ 111) a k tomu i osobní automobily, motorky, skútry, jízdní kola nebo třeba historické čerpací stojany. Na stěnách hangárů pak najdete i nejrůznější expozice věcí, které k historii Tatry patří. Milan Horka je současně velkým recesistou, a tak mezi exempláři muzea nechybí ani slavný sádrový odlitek závozníka Drápalíka z filmu „Vesničko má středisková". Nejedná se však o Rudolfa Hrušínského ml., ale o kamaráda Milana Horky, který se k roli „nesmrtelného" Drápalíka propůjčil.

Kromě kulis čerpací stanice Benzina s originálním stojanem zde hned u vchodu najdete pomník věnovaný legendární Tatře 111. První postavili obyvatelé Sibiře v Macadanu, kde tyto vozy fungovaly v nejtěžších podmínkách a byly schopny zdolávat ty nejnáročnější terény, druhý pak stojí právě v Dobříči. Mimochodem, jedná se o cisternu 111-C z roku 1958 a pomník byl slavnostně odhalen 11. 11. 2011 v 11 hodin a 11 minut...

Hned vedle pomníku najdete i čerpací stanici. Obsluha je pouze namalovaná, ale původní stojan ze 60. let je originální. Další historické čerpací stojany jsou v první hale, kde je hlavní atrakcí perfektně zrenovovaný sklápěč Tatra 147 DC5 Dumpcar z roku 1958. V žlutočervené barevné kombinaci sloužily tyto náklaďáky při stavbě přehrady Orlík. Tento exemplář je i na malovaném obrázku vedle vstupních vrat. Některé exempláře ještě na svou renovaci čekají, ale jak nás ujistil Milan Horka, všechny jsou pojízdné a všechny se na svá místa v muzea dostaly vlastní silou.

Speciály pro letiště i na Dakar

Mezi největší unikáty sbírky patří hasičský speciál Tatra 111, který sloužil v 50 a 60. le-

tech na švédských letištích. Tatra tehdy vyhrála výběrové řízení na nákladní vůz s pohonem 6x6 a vyrobeno bylo celkem sedm podvozků, na které vyrobila nástavbu švédská firma Karlawerken. Jediný dochovaný exemplář dlouho chátral v leteckém muzeu v Arlandě a Milanu Horkovi byl nakonec věnován pod podmínkou, že jej zrenovuje. Tomu se jej zatím podařilo opravit tak, aby byl pojízdný, na opravu karoserie a nový lak si však ještě musí nějakou dobu počkat.

Mimořádně vzácným exemplářem sbírky Milana Horky je i Tatra 815 Dakar z roku 1989, se kterou kopřivnické posádky v čele s Karlem Lopraisem sbíraly úspěchy na maratonských soutěžích. Tento konkrétní model byl mimo jiné třetí na rallye Paříž-Kapské město nebo druhý na rallye Paříž-Peking. V roce 2016 se pak s posádkou Horka, Loprais, Šimáček podíval ještě jednou do Dakaru po vlastní ose v rámci 30. výročí účasti vozů Tatra na tomto slavném závodě. Na voze najdete podpisy dalších slavných Čechů, kteří zanechali výraznou stopu na slavné rallye: Jiří Moskal závodil na liazce,

Tomáš Tomeček byl naopak vždy věrný tatře. Pokud byste si expozici nákladních tater chtěli prohlédnout, je třeba Milana Horku kontaktovat prostřednictvím jeho webových stránek a návštěvu si předem domluvit. Pokud máte rádi nákladní automobily, budete nadšeni.

■ *AUTOR: Jiří Kaloč*
FOTO: autor
TITULNÍ FOTO: Jiří Šmíd

Chcete podnikat se silným partnerem v zádech?

- Chcete se stát nájemcem čerpací stanice OMV, nebo chcete mít možnost provozovat Vaši čerpací stanici v barvách OMV?

Nabízíme Vám:

- rovnocennou partnerskou spolupráci
- komplexní know-how a poradenství
- školení, manuály a standardy
- marketingovou podporu a komunikaci

Požadujeme:

- dodržování vysokých standardů a rostoucí kvalitu služeb
- zkušenosti v oblasti prodeje, zkušenosti s vedením vlastního podniku jsou výhodou
- možnost vložit finanční vklad pro zajištění pohledávek
- čistý trestní rejstřík

V případě zájmu prosím zašlete svůj životopis a stručný motivační dopis na adresu:
info.czech-republic@omv.com

WE CARE MORE

Energie pro lepší život.

OMV

www.omv.cz

OMV čerpací stanice Česká republika

CESTOVATEL

Tentokrát vám v Autosalonu představíme obytný automobil, který vyrábí automobilka Mercedes-Benz společně s firmou Westfalia. Marco Polo Horizon patří spíše do základní nabídky spacích aut. Nenabídne kuchyňku, lednici ani sociální zařízení, zato jezdí jako osobák a v nouzi v něm může složit hlavu až pět cestujících. Vyzkoušeli jsme si auto při týdenním putování po chorvatské Istrii.

Od dodávky ke kamionu

K letnímu cestování patří i obytné automobily, které vám zajistí nejen dopravu, ale i ubytování. Pro toho, kdo chce navštívit během jedné dovolené více míst najednou, je to ideální dopravní prostředek. Nabídka dnešního trhu je neobyčejně široká. Spát lze třeba v kombíku počínaje nižší střední třídou až po luxusní haciendy na kolech postavené na bázi velkých tahačů.

Varianty Marco Polo od Mercedesu s výbavou od firmy Westfalia mají mezi karavanisty dobré jméno. U poslední generace postavené na modelu Vito nebo třídě V se „obytňák" od Mercedesu nabízí hned ve třech verzích, a zákazník si tak může vybrat, zda si vystačí se zvedací střechou a lůžkovou úpravou interiéru, nebo potřebuje k životu kuchyňskou linku s lednicí, vařičem a dřezem. Zatímco standardní Marco Polo a spartánsky vybavená verze Activity jsou postaveny na základu užitkového Vita, Horizon vychází z luxusní třídy V. Venkovní rozdíl je minimální, to podstatné se skrývá uvnitř.

A co z toho vyplývá? Pro cestovatele příjemnější, komfortnější interiér, nižší hladina hluku při jízdě a lepší jízdní vlastnosti. Mercedes-benz třídy V se snaží svým pojetím komplikovat život konkurenčnímu modelu Volkswagen Multivan, verze Marco Polo Horizon je pak přímou konkurencí modelu California Beach. V testu jsme měli provedení 250d 4Motion, což znamená, že pod kapotou byl přeplňovaný vznětový čtyřválec 2,2 litru o výkonu 140 kW, který svůj točivý moment přenášel prostřednictvím sedmistupňové samočinné převodovky G-Tronic na všechna čtyři kola.

Jízda jako v osobáku

Motor poskytuje největší točivý moment 440 N.m a vyznačuje se kultivovaným během a dvoustupňovým přeplňováním, což zajišťuje výrazný a zároveň i plynulý nástup výkonu prakticky hned od volnoběžným otáček. Turbodiesel je pod kapotou tohoto modelu skvěle odhlučněn a při jízdě o něm prakticky nevíte. Se sedmistupňovým automatem si silný čtyřválec velmi dobře rozumí a v případě cestování na dlouhé vzdálenosti patří třída V mezi ty nejpříjemnější společníky. Dokonalá ergonomie ovládání, příjemné i kvalitní materiály okolo, sedadla s loketními opěrkami a přirozený posaz za volantem umožňují zachovat vaši tělesnou schránku i po dlouhých hodinách v relativně čerstvém stavu, přiměřeně výkonný motor a harmonicky skloubená převodovka pak umocňuje celkový dojem. Vše doplňuje optimistický pohled na ukazatel stavu paliva. Pokud se snažíte o plynulou jízdu v rychlostech, které respektují rychlostní limity, odmění se vám Horizon spotřebou v rozpětí 7–7,5 litru na 100 km. To je s ohledem na velikost, hmotnost a pohon všech kol velmi dobrá hodnota, s trochou snahy tak můžete s tímto mercedesem, který má nádrž na 70 litrů, ujet přibližně 1000 km na jedno natankování.

Až pět míst na spaní

Jestliže jízda s modelem Marco Polo Horizon snese nejpřísnější měřítka, samotné bydlení má jistá omezení. Ve výbavě nemá pro tyto účely vlastně nic jiného než pět míst na spaní. My jsme samozřejmě využívali střešní lůžko od firmy Westfalia, které se velmi jednoduše ovládá.

Jeden člověk si horní lůžko připraví prakticky do minuty, stejně dlouho trvá i sklopení střechy a zajištění plastovými pojistkami nad předními dveřmi. Před spaním však musíte udělat malý gymnastický výkon, abyste se na postel vyhoupli, další problém představují rozměry: 2,05 x 1,13 m. Matraci sice bez problémů povlečete prostěradlem pro jednolůžko, ale dva spáči se musí trochu uskromnit. Nadchl nás však komfort tohoto lože, který kromě asi 4 cm silné pěnové matrace zajišťují elastické pružící plastové prvky rozmístěné až do nožní části lůžka. Pro příjemný pocit jsou v bocích střešního stanu dva otevírací větrací otvory, které jsou navíc zvenku chráněny proti dešti speciální látkou.

Dole je k dispozici trojmístné lavicové sedadlo sklopné jako lůžko pro tři osoby s plochou 1,93 x 1,35 m. Elektricky ovládaná okna na bocích vozidla zajišťující přídavné větrání, zatemňovací závěsy v zadní části a pro kokpit pak zaručí příjemné soukromí a celkem účinně brání i průniku světla do spacího prostoru. Poslední výbavou, která patří k obytnému vozidlu, jsou otočná sedadla řidiče a spolujezdce, čímž lze v interiéru modelu Horizon vytvořit konferenční prostor pro čtyři až pět osob. Ten dostane správný rozměr v okamžiku, když horní lůžko přiklopíte ke střeše vozidla. Pak se v interiéru může bez problémů postavit i dospělý člověk normálního vzrůstu.

Doplňková výbava

Automobilu bohužel scházela venkovní markýza, která značně zvětší obytný prostor. Ta patří mezi příplatkovou výbavu a zaplatíte za ni minimálně 22 tisíc korun. Pro život v kempech potřebujete i přípojku na elektřinu, kterou verze Horizon rovněž nemá a uvnitř navíc nenajdete ani klasickou zásuvku na připojení notebooku nebo třeba lednice. K dispozici jsou vpředu a vzadu jen klasické automobilové zástrčky na 12 V. Pro přenosnou ledničku lze najít optimální prostor mezi předními sedadly a využívat její služby i při jízdě. V kempu však musíte šňůru od zásuvky protáhnout do interiéru skrz otevřené okno.

Mercedes-Benz Marco Polo Horizon je určen pro cestovatele, kteří si raději večer zajdou někam do restaurace a k přenocování jim stačí kvalitní postel. Zároveň jsou ale zvyklí na cestování v plném komfortu rychlostí osobního automobilu. V tomto ohledu je loňská novinka stuttgartské automobilky dokonalá. Pokud však kladete větší důraz na kvalitu bydlení, měli byste si spíše pořídit standardní model Marco Polo, který je v základu o 100 tisíc korun dražší. Verze Marco Polo Activity je naopak o necelých 220 tisíc korun levnější.

■ *AUTOR: Jiří Kaloč*
FOTO: autor

PETROLmagazín

Vydavatel:
PETROLmedia, s. r. o.

Redakce:
PETROLmedia, s. r. o.
Na Dlouhém Lánu 508/41
160 00 Praha 6 – Vokovice
IČ 25586831
tel.: +420 224 305 350
fax: +420 224 305 335
www.petrol.cz

Ředitelka společnosti:
Gabriela Platilová (platilova@petrolmedia.cz)

Šéfredaktor:
Jiří Kaloč (kaloc@petrolmedia.cz)

Odborný poradce a editor:
Václav Loula

Redakční tým:
Alena Adámková (adamkova@petrolmedia.cz)
Miroslav Petr (petr@petrolmedia.cz)
Mikuláš Buleca

Asistentka redakce:
Kateřina Kočová (kocova@petrolmedia.cz)

Korektura:
Jan Heller

Grafické zpracování:
David Hodyc, HD-Design
www.hd-design.cz

Výroba a produkce:
Printo, spol. s r. o.
Generála Sochora 1379, 708 00 Ostrava

Distribuce ČR:
CASUS, direkt mail, a. s.
Žilinská 5, 141 00 Praha 4

Tým odborných poradců redakce:

prof. Ing. Milan Pospíšil, CSc.
Vysoká škola chemicko-technologická v Praze (VŠCHT Praha)
Ing. Jan Mikulec, CSc.
Česká asociace petrolejářského průmyslu a obchodu (ČAPPO)
Ing. Ivan Indráček
Společenství čerpacích stanic ČR (SČS ČR, o. s.)
Iva Hanzlová
Dallmayr
Boris Tomčiak
Finlord

Články označené PR jsou placená inzerce. Redakce neodpovídá za obsah a formu článků dodaných jako placená inzerce. Registrace MK ČR E 10214 ISSN 2336-7709
Časopis PETROLmagazín vychází šestkrát ročně.

PETROL PARTNER

Ropa, produkty, trhy

ČEPRO	GOLD
MOL (MEMBER OF MOL GROUP)	GOLD
OMV	SILVER
Unipetrol (ORLEN GROUP)	GOLD
mero	BRONZE
VF s. r. o.	SILVER
UTA	BRONZE
ew	BRONZE
CIPPO	SILVER
HOUDEK	BRONZE
bonett	SILVER
e·on	SILVER

Technika a provoz

ADAST systems	SILVER
GIA TECHNOLOGY (Czech Republic)	SILVER
TATSUNO	SILVER
TOKHEIM QUALITY	SILVER
CFFT (Care For Fuel Technologies)	BRONZE
GEMA	BRONZE
MONTI	BRONZE
uniCODE SYSTEMS	SILVER

Mytí a servis

Christ	SILVER
italmec.	BRONZE
iWash (complete wash systems)	BRONZE
WashTec	SILVER
wash SERVICE	BRONZE
BrushTec®	BRONZE
Kingspan Environmental	BRONZE

Shop a gastro/Poradenství

AutoMax	SILVER
carlson®	SILVER
SHERON	SILVER
MBG ...for your store	BRONZE
KODAP eurodata	SILVER
Dallmayr	BRONZE
kofola	SILVER

BENZINA 60 LET

SPOLEČNĚ NA CESTĚ VPŘED

BENZINA60.CZ

MOL

MOL DYNAMIC MOTOROVÉ OLEJE

OCHRANA MOTORŮ S DOPORUČENÍM VÝROBCŮ AUT

Audi, BMW, Chevrolet, Citröen, Fiat, Ford, Mercedes, Opel, Peugeot, Renault, Seat, Škoda, Volkswagen.